

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye Komünist Partisi işçinin partisi!
Yıl: 13, Sayı: 342. 25 Kasım 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

En basit sendikal hakların yasak altında olduğu bir ülkede böyle boş legalist cambazlıklara karnımız toktur.

İşçinin silahı illegal örgütüdür!

Yağcı'ların likidatörlüğü ve teslimiyetçiliği ipinden boşandı. Her demeçle bir komünist ilkeden daha "kurtuldular." Ellerinde avuçlarında uzlaşacak neleri varsa ortalığa saçtılar. Proletarya diktatörlüğü ne söz, daha düne kadar faşist dedikleri rejime karşı çıkmaktan ne bile vazgeçtiler, rejimi kurtarma çabasına giriştiler. Yağcı, Tercüman gazetesine verdiği demeçte "politik rejimin geleceği için" gelmeleri gerektiğini ve herkesin, *başta hükümetin* bunu desteklemesi gerektiğini söyledi.

Burjuvazi siyasal bunalımını aşabilmek için durmadan taktik üretiyor, çeşitli manevralar deniyor. Ancak her manevrayla biraz daha batıyor. Burjuvazinin işleri hiç de iyi gitmiyor.

Burjuvazinin işleri kötü

Erken seçim sürecinde burjuvazinin kendi yasalarını kendi eliyle çiğnemesi hızlandı. Burjuva parlamentosunun insan pazarı özelliği bir kez daha sergilendi. Parlamento zaten iyice azalmış olan "saygınlığını" biraz daha yitirdi.

Burjuva partiler bir kez önseçimsiz adaylık yüzünden, bir kez de önseçim yüzünden iki kez deprem geçirdi. Bu depremlerin sarsıntıları hala dinmiş değil. Adaylıkların kesinleşmesine doğru bütün partilerde, listedeki yerlerini beğenmeyen adayların istifaları ve partilerine "küsmeleri" iyice arttı. Partilerin yerel örgütleriyle merkezleri arasında çelişkiler bir türlü uzlaştırılamadı.

Burjuva partiler seçimlerde halkın oyunu alabilmek için 15 milyar lira harcadılar. En zengin parti olması ve devlet olanaklarına sahip olması nedeniyle ANAP 7 milyarla toplam seçim harcamalarının hemen hemen yarısını yapıyor. Koalisyonsuz hükümet olabilmek için her yolu deniyor.

Erken seçim için yapılan gürültülü propaganda grevlerin, işçi eylemlerinin ilerleyişini hiçbir şekilde gölgeleyemedi.

DMO'da basın işçilerinin, Migros'da Tezkoop-İş üyelerinin, ambarlarda Tümtis üyelerinin grevleri başarıyla, kararlılıkla sürüyor. Köprü işçileri yasaları delen yeni bir protesto eylemine giriştiler. İşten çıkarmalara karşı fabrika önlerinde burjuva legalitesini takmayan gösteriler oluyor.

Deri-İş 4 ayı aşan militan, yığınsal ve örnek bir grevin ardından 12 Eylül sonrasının en iyi toplu sözleşmesini imzaladıktan sonra Tümtis grevinde de işverenler çözülmeye başladı. Etbalık Kurumu'nda işçiler, greve bile gitmeye gerek kalmadan ücretlerine 93-110 bin lira arasında zam aldılar.

Öğrenci kesiminde, yüksek öğrenimde getirilmeye çalışılan "yeni" YÖK sahtekarlığına, yurtlarda ve gençliğin örgütlenmesinin önündeki engellere karşı tepki yeniden eyleme dönüşecek bir kabarış içinde.

Kürdistan'da Kürt ulusunun sömürgeci burjuvaziye ve onun ordusuna karşı öfkesi, burjuvazi için, giderek daha derine doğru büyüyen bir çıbandır. Her türlü uzlaşmacı çabaya, sosyal şovenist hainliğe karşın Kürt sorununun önemi giderek büyüyor.

İşçi sınıfı ve emekçi halkın cephesinde de durum bu olunca, doğal olarak burjuvazi sürekli yeni taktikler arıyor ve buluyor. En sonuncusu da TBKP takımıyla yapılan iğrenç pazarlıktır. Bu pazarlığın ürünü olarak, TBKP likidatörleri Yağcı ve Sargın Türkiye'ye döndüler.

Pazarlık çok açık düştü

Yağcı ve Sargın Türkiye'ye dönececeklerini ve TBKP'yi legal olarak kuracaklarını açıkladıkları zaman, ne ilginçtir ki en gericisinden en liberaline kadar Türkiye burjuvazisinden ciddi olarak muhalif tek bir ses gelmedi. Evren ağzını açmadı. Komünist adını duyduğu zaman tüyleri diken diken olan *Tercüman* gazetesi, haberi uzun süre "tarafsız" bir biçimde ve hiçbir muhalif söz etmeden verdi. Özal'ın ilk açıklamaları ise gelmelerine karşı olmadığı, ama adı komünist olan bir partinin kurulmasının şimdilik olmayacağı biçimindeydi.

Bunca "hoşgörü"den(!) sonra Yağcı'ların likidatörlüğü ve teslimiyetçiliği ipinden boşandı. Her demeçle bir komünist ilkeden daha "kurtuldular." Ellerinde avuçlarında uzlaşacak neleri varsa ortalığa saçtılar.

Proletarya diktatörlüğü ne söz, daha düne kadar faşist dedikleri rejime karşı çıkmaktan bile vazgeçtiler, rejimi kurtarma çabasına giriştiler. Yağcı, *Tercüman* gazetesine verdiği demeçte "politik rejimin geleceği için" gelmeleri gerektiğini ve herkesin, *başta hükümetin* bunu desteklemesi gerektiğini söyledi.

Bu arada, resmilerin seçim taktiği de değişim geçirdi. TBKP'nin önceki taktiği, başta SHP olmak üzere ANAP dışındaki "demokrat" adaylara oy verilmesi, yönündeydi. Açık pazarlık gerçekleşince, bu kez, *ANAP'taki demokrat adaylara da oy verilebileceğini* söylediler. Bırakın DYP'yi ANAP'ı bile "demokrat"laştırdılar(!)

Resmiler bu denli hızla açılıp saçılınca, ortada bir pazarlığın olduğu burjuva basının dilinde bile sakız oldu. Bunu beklemeyen burjuvazi, bu kez ortada bir pazarlık olduğunu gizleme telaşına düştü. Sahteliği çok fazla açığa çıkmış "komünist"'ler onun işine yaramadı. Burjuvazinin gereksinimi, işçi sınıfını dizginlemek için sol görünümlü bir partiydi.

En başta en gerici burjuva kesimler, birdenbire "komünistler"e karşı olduklarını hatırladılar! *Tercüman* gazetesi baştan beri sürdürdüğü "tarafsız" dili bıraktı. Çok keskin "muhalif" oldu.

Özal ve Yağcı üstüste açıklamalarla halka bunun bir pazarlık olmadığını anlatmaya çalıştılar. Ancak bu çabalar pazarlığı daha da çok açığa çıkardı.

Yağcıların gelişinden birkaç gün önce Özal adına yapılan bir açıklamada resmi TKP ve TİP hakkında "silahlanmak, silahları eylem bölgesine sevk etmek, bir partinin mensuplarına karşı silah kullanmak" gibi suçlamalarda bulunuldu. Bu bildiri fazla sağa kaymış olan resmileri "sol" göstermeyi amaçlıyordu. Ancak herhalde biraz suni kaçtı ki sonradan Özal, bu açıklamayı reddetti, Başbakanlık Basın Danışmanlığı adına yayınlayın dedi.

İşbölümünde Evren de yerini almakta gecikmedi. Tam Yağcı'ların geldiği gün "sert bir açıklama"(!) yaptı. *Hürriyet*, konuşmayı, Evren'in güdümlü "komünistlere"(!) karşı çıktığı biçiminde verdi. Aslında Evren, bu açıklamayla hem bir pazarlık olmadığı imajını yaratmaya çalışıyor, hem de Yağcı'ları komünist gibi göstererek planın istedikleri gibi yürümesine çalışıyordu. Çünkü, görünümde bile burjuvaziden farkı kalmayan bir "komünist" partisi, ortamın gereklerini yerine getiremezdi.

Yağcı'lar burjuvaziyi, burjuvazi Yağcı'ları yağlıyor

Likidatör resmiler, Ankara'da karşılanarak "içeri alındılar". "Gözleri bağlanarak" götürüldükleri Emniyet'in misafirhanesinde ağırlanıyor, bu arada "sorgulanıyorlar". Yetkililer, "komünist" liderlerin Avrupalı parlamenterlerin önünde gözlerinin bağlanmasını örnek göstererek, bakın gerçekten pazarlık yoktur, olsa böyle mi yapardık diyor, akıllarınca pazarlığı kurtarmaya çalışıyorlar.

Olup biten *herşey*, Yağcı ve Sargın'ın gözaltına alınmasının göstermelik olduğunu ve onları işçilerin gözünde "kahraman" yapmak amacını taşıdığını gösteriyor.

Ancak, yine de bu kaygan zeminde bir pazarlıktır ve koşullara göre pazarlığın değişme, bozulma olasılığı da vardır. Burjuvazinin resmilere kalleşlik etmesi her zaman olanaklıdır. Yağcı'ların "sol" maskesini yitirdiği, işe yaramayacakları düşünülürse, gözaltı, sorgu gibi oyunlar her an gerçeğe dönüşebilir. Ama böyle birşey olsa bile, bu pazarlığın olmadığını göstermez. Gerçekleşen bir pazarlığın, değiştiğini, bozulduğunu gösterir.

Şimdilik, herkes oyunun yürümesi, ortalığın yatıştırılması için çalışıyor. Gericiler komünist parti kurulmasın diyerek, liberaller demokraside komünist partisi de olmalıdır diyerek, bu hain likidatörleri komünist göstermeye çalışıyorlar. Ama bu boşa kürek sallamadır.

Bunların komünistlikle teorik-pratik hiçbir ilgisi kalmamıştır. Legalite kazanmalarının da demokrasiyle bir ilgisi olmayacaktır. *Komünistin sahtesi ortaya sürülerek ancak demokrasinin sahtesi getirilebilir.*

Ak koyun kara koyun belli oluyor

Yağcı ve Sargın demokrasi savaşımı vermek için değil, illegal örgütün yıllardır gerçekleştirmeye çabaladıkları likidasyonu için ülkeye gittiler. Bu konuda "samimi" olduklarını göstermek için de Bilen yoldaşın nice mücadelelerle kurduğu TKP'nin Sesi radyosunu kapattılar. Bugünkü içeriğiyle kapatmaları iyi de oldu, bir zehir odağı susturuldu.

TBKP'nin burjuvaziyle pazarlığa oturarak "politik rejimin geleceğini koruma" görevini üstlendiğini ortaya koyması da işçi sınıfı için iyi oldu. Burjuvazinin bütün solu legalizme çekme oyunu ve likidasyon çabaları sergilendi. Komünistin sahtesiyle gerçeği birbirinden iyice ayrıldı.

Sahte "komünist" resmiler, burjuvaziye yaranadursun, partimiz Türkiye Komünist Partisi pırıl pırıl komünist ideolojisiyle uzlaşmacılığa ve legalizme karşı savaşıyor, budanmamış görüşlerini işçi sınıfına götürme, sınıfı devrim için örgütleme görevinde ilerliyor.

TKP Merkez Komitesi Plenumu, partimizin işçiyi başa alarak üye kazanma hızının son üç ayda arttığını, artışın net %24.1 olduğunu açıkladı. Ancak bu yeterli değildir, daha da yükseltilmelidir, dedi.

Burjuvazinin, TBKP kalkanıyla kendini koruma ve solu legalizme çekme planlarına karşı, Merkez Komitemiz, işçi sınıfı içinde gelişmeye ve *illegal savaş örgütünü daha da yetkinleştirmeye* yönelik yeni bazı kararlar aldı.

İllegal örgütü güçlendirerek, dolu dizgin demokrasi savaşımını, işçi sınıfının burjuvaziye karşı devrim kavgasını eskisinden daha güçlü olarak yükselteceğiz.

Nezihe Dalyan

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Tabular yıkıldı, Çok şey yıkıldı

Değerli Yürükoğlu yoldaş,
İşçinin Sesi'nin 338. sayısında Çek-Al olarak yayınlanan TKP'nin 67.yıl kutlamasında yaptığınız konuşmaya ilişkin birkaç sorum var.

Sözkonusu yazınızın bir yerinde şöyle yazdınız. " Sovyetler Birliği'nde en düşük ücretle en yüksek ücretin arası zaten açıktı. 27. Kongre ve ardından gelen yasalar bu farkı yeterli bulmadılar ve ücret 'farklarının daha da büyümesi için önlemler getirdiler.' İkincisi üniversiteye giren işçi çocuğu oranı düşüktür, bitirebilen işçi çocuğu oranı çok düşüktür" dediniz.

Sözkonusu yazınızı dört kez okudum. İlk okuyuşumdan sonra gayriihtiyari "Yürükoğlu sen çok yaşa" diye mırıldandım. Aradan birkaç hafta geçti. Şimdi yine Yürükoğlu sen çok yaşa diyorum. Bunu bir övgü olarak değil ama Türkiye işçi ve devrimci hareketinin senin fikirlerine ihtiyacı var diye düşündüğüm için söylüyorum.

Yukarıda yazdığım iki konuya ilişkin kaynak aradım bulamadım. Siz de yazınızda kaynak vermemişsiniz. Eğer bana kaynak adı verirseniz sevinirim. Çünkü yazı geldiğinden beri buradaki arkadaşlarla tartışıyoruz. Kendi imkanlarımla SBKP'nin 26. ve 27. Kongre raporlarını, ayrıca Mandel'in bugünkü Sovyetler Birliğini tahlil eden yazısını okudum. Somut birşey bulamadım.

Sözünü ettiğim yazınızda Sovyetler Birliği'nde siyasal bir devrimden söz etmişsiniz. Bu konudaki görüşüm şudur:

Önemli olan söylenen şeyin doğru olmasıdır.Şu anda "doğru olan nedir?" sorusuna hiçkimse artık hazır reçete sunamıyor. Bu nedenle tabular yıkıldı, çok şey yıkıldı. Hiçkimse artık anti-Sovyetik suçlaması yapamıyor. Sanıyorum şimdi herkes sıfır noktasında bulunuyor. Resmi çizgi gibi şeyler de yıkıldı diyebilirim.

Herhalde Gorbaçof'un yaptığı en iyi hizmet budur.

Bugün arkadaşlarla konuşup tartışırken TBKP'lilerin artık değiştiklerini, bunu da başta Yağcı olmak üzere bunu her vesileyle kendilerinin söyleyip durduklarını konuşuyorduk.

Eğer dedim, H. Kutlu sözlerinde samimi ise ve bu komünistlik işi aynı zamanda bilim işiyse, H.Kutlu da gerçekten işçinin çıkarını başa alıyorsa zaman kaybetmeden Yürükoğlu'na şu çağrıyı yapmalıdır: "Yoldaş biz bu işi beceremiyoruz, gel sen yap lütfen!"

Çünkü komünist çalışma bilimsel öngörüde bulunmak demektir. Bunu Yürükoğlu yapabiliyor. Size belki henüz bilmediğiniz bir şeyi yazmak istiyorum. Artık Sovyetler Birliği de tek dünya pazarının olduğunu kabul ediyor. Bunu *Yol ve Amaç* dergisinde okudum.

Bunların dışında sizlere de eleştirilerim var! Kabul edin etmeyin, bu sizin bileceğiniz iş.

Eleştirimi tek cümleyle özetlersem şunu diyebilirim: *İşçinin Sesi* doğruları söylüyor ama yapmıyor. Tabii ki bu da güvensizlik, ciddiyetsizlik yaratıyor.

Saygılarımla

Z. Baylan

***İŞÇİNİN SESİ'NİN NOTU:* Sözünü ettiğiniz noktalarla ilgili kaynakları size yolluyoruz. Yardımcı olacağını umarız.**

Kayboluş Yolu yolunun sonunda!

Kurtuluş Yolu'nun Kasım 1987 tarihli "özel"(!) sayısı, derginin "işlevini yerine getirdiği" için yayınını durdurduğunu haber veriyor.

Kendi koydukları hedeflere ve neleri yerine getirdiklerine(!) kendi sözlerinden bir bakalım:

"*Kurtuluş Yolu*,.., Türkiye'deki devrimci komünist birlik ve parti oluşturma süreçlerine bir taraf olarak katılacaktır." (Aralık 1984)

Parti yıkıcılığına girişmelerini ezici parti çoğunluğunun kabul etmemesi ve onları partiden atması karşısında beyler "devrimci komünist birlik ve parti oluşturmak(!) için *yola* düzüldüler(!).

"... Ana hedef, *gerçek bir komünist partisi oluşturma* kavgasında örgütlü bir taraf olmaktır. Siyasal çizgiyi geliştirip yetkinleştirme göreviyle, *Türkiye'de örgütlenme ödevi* bundan sonraki çalışmalarımızın iki ana doğrultusu olacaktır..." (Ocak 1985)

Aradan fazla değil 1 yıl geçmiş. Yayınlarını aydabir çıkaramaz olmuşlar. Ama yine de,

"...Toplantı,..., gazetenin aksamadan düzenli(!) çıkarıldığı,... saptamasını yaptı. (Yine de yayının 2 ayda bir çıkarılması kararlaştırıldı. Ve, - *İ.S.*)

"(...)

"*Kurtuluş Yolu*'nun bir yurtdışı örgütlenmesi olmaktan çıkarılıp Türkiye'de sınıf savaşı eksenine oturmuş bir örgütlenmeye dönüştürülmesi işi bu bir yıl içinde *başarılamadı*... Eski Örgütlenme Komitesinin *kaldırılmasına* karar verildi." (Aralık 1985)

Demek ki, bir yıl sonra görüldü ki, Avrupa'da tutturamadıkları dikişi Türkiye'de de tutturamadılar. Örgütlenme hedefi geri çekildi. Ama, hem de "ihtilalci(!) komünist bir işçi partisi oluşturma yolunda"ki görüşleri değişmedi. Örgütsüz örgütçü(!) olunca, bu kez kapağı atacak vagon aradılar. Bunu şöyle yazdılar:

"*Kurtuluş Yolu*, kendi varlığını amaçlaştırmıyor, yurtdışındaki varoluş biçimini mutlaklaştırmıyor... Gücümüzü ve olanaklarımızı Türkiye'de doğrultusunu paylaştığımız oluşumlara *katmaya hazırız.*" (Ekim 1986)

Güçlerini(!) kapağı atacakları yer için bir pazarlık kozu olarak kullanmaya çalıştıkları açık değil mi? Acaba piyango kime çıkacak diye çok beklemedik. Tombala çıktı. Aslında *Kurtuluş Yolu* değil, gerçek bir *Kayboluş Yolu* olan gurup, dergilerinin son sayısında, treni kaçırmamaya çalışanların telaşı içinde, "ortak ve yakın hedefleri paylaşanların enerji ve çabalarını birleştirmeyi daha fazla ertelemeye hakları olmadığı"ndan dem vurdu. "Bizimle aynı ya da benzer görüşleri savunanların var olduğunu da" gördü(!)

Piyango, "geçtiğimiz yıl içinde yayına başlayan bir dergi çevresindeki yeni oluşum"a vurdu. Şöyle diyorlar:

"Bütün bu gelişmeler karşısında, çabaların yeni ortak çalışma alanlarında odaklaştırılmasına ve *işlevini yerine getirmiş olan(!) Kurtuluş Yolu*'nun yayınını durdurmasına karar verildi."(Kasım 1987)

Koydukları hedefler ve bunları gerçekleştiremedikleri kendi ağızlarından ortadayken, şimdi kalkıp "işlevini yerine getirdiğinden" sözedilince orada bir durmak gerekiyor.

Siz, *İşçinin Sesi*'nde örgüt yıkıcılığına kalkıştınız. *Beceremediniz.* Verdiğiniz mali zararla kaldınız. Avrupa'da varlık, Türkiye'de *zerre bile olamadınız.* Yayınınızı, 36 ayda zar zor 22 sayı çıkarabildiniz. Kendi örgütlenme komitenizi bile feshettiniz.

Şimdi kalkıp dergi işlevini gördü diyorsanız, demek ki yayın organının tüm işlevi bir başka vagona *kapağı atmada* koz olmaktı. Hem de "silahlı kuvvetlerimizi ve Mustafa Kemal'i sağa teslim etmeyeceğiz" diye savaşımı yükselten bir anlayışın vagonuna!

Önce komünist partisinden "kurtuldunuz". Şimdi de toplumsal olarak "kurtulun" bakalım!

Son olarak bir soru! TKP'den kurtulurken, faşizmin çözülmediğini, tersine kurumlaştığını söylüyordunuz. Bunu ideolojik ayrılık noktası gibi sunmaya çabalıyordunuz. Sahi, sizin kurumlaşan faşizme ne oldu?

NOT: Söylediklerine göre ellerindeki *Küçük burjuvazi ve devrim savaşımı* broşürünün baskısı tükenmiş. Bizde yığınla var. İsteyin, yollayalım. Neden kaybolduğunuzu öğrenirsiniz.

M.H., Londra

HAYDİ 5000 HEDEFİNE!

Bugün önemli sayıda fabrika ve işyerinde *İşçinin Sesi* makine sesinden önce yükseliyor. Gazetemizin Türkiye'de dağıtımı 3000'i aşıyor. Bu, birçok legal yayının dağıtımıyla boy ölçüşen bir sayıdır. Ama yeterli değildir, yoldaşlar!

11. Özveri Taarruzu hedefimiz Türkiye'de dağıtımı 5000'e çıkarmak, yeni fabrikalarda, işyerlerinde, işçi semtlerinde sesimizi yükseltmektir.

Okuyucu yoldaş,

Sen bu hedefin gerçekleştirilmesinde en önemli halkalardansın. *İşçinin Sesi*'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Bir başkasına ver. Bir sendikaya, derneğe ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese ulaştır, postala. Dağıtımı artırmak için bizimle ilişkiye geç.

İşçinin Sesi'nin en geniş biçimde dağıtılması, daha çok sayıda işçi yatağından illegal ve özgür partimizin sesinin yükselmesinin sağlanması senin de görevindir.

Haydi seferberliğe, haydi 5000 hedefine!

İşçinin Sesi çalışanları

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi çalışanları

Yeni bir kitap: "Sermayenin Uluslararasılaşması"

Türkiye, Ortadoğu ve G.Asya üzerine makale ve kitaplarıyla tanınan Prof. Berch Berberoğlu'nun yeni bir kitabı çıktı.

İngilizce olarak yayınlanan kitabın başlığı, "*Sermayenin Uluslararasılaşması: Dünya ölçeğinde Emperyalizm ve Kapitalist Gelişme*"dir.

Yazar bu kitapta, dünya kapitalist ekonomisinde emperyalizm olgusunu ele alıyor. Emperyalizmin kökenini, emperyalizm ile geri kalmış ülkeler arasındaki ilişkiyi ve devlet-devrim konusunu değerlendiriyor.

Bu konuyla ilgilenen okuyucularımız için kitap hakkında tam referans bilgisi, İngilizce olarak şöyle:

Berch Berberoğlu, *The Internationalization of Capital: Imperialism and Capitalist Development on a World Scale*, Praeger Publishers, New York 1987. Kitabın fiyatı 37.95 ABD Doları'dır.

ÇIKTI

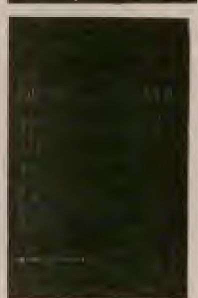

Tarihin Savaş Çağrısı

İşçinin Sesi'nin derleme dizisinin bu ilk kitabı, Marksizme ilişkin olarak gazetemizde çıkmış yazıları içeriyor.

Fiyatı: 1.50 Sterlin

ÇIKTI

Oportünizme Karşı Savaş ve TKP'nin Leninci Birliği İçin

Bu kitabımızı, resmi TKP'de oportünizme başkaldırmış bir gurup yoldaşımız yazdı.

Fiyatı: 2.00 Sterlin

ÇIKIYOR

"En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok!"

İşçi sınıfı nedir, tarihsel gelişmesi, bugünkü bileşimi, Türkiye işçi sınıfının sayısal dökümü gibi konuları ele alıyor.

TKP Merkez Komitesi Plenumu toplandı.

TKP Genel Sekreteri Veli Dursun Yoldaş'ın okuduğu Genel Sekreterlik Bürosu Çalışma Raporu'ndan bölümler

Yoldaşlar, partimizin çalışmaları açısından geçtiğimiz üç aylık dönemin en önemli olayını kuşkusuz partimizin 6. Kongresi oluşturmaktadır. Eylül ayında tek gündem maddeli olarak toplanan olağanüstü kongremiz partimizin adının sonunda kullandığı *İşçinin Sesi* takısının kaldırılmasını oybirliği ile karara bağlamıştır. Böylece TKP adı gerçek kimliğine ve gerçek sahibine kavuşmuştur.

Kongre ivedilikle toplandığı için temsili oyların ağır bastığı çoğunlukla yapıldı. Hepinizin bildiği gibi delegeler kongrenin tek gündem maddesinin ne olduğunu bilerek oylarının yönü ile birlikte temsil yetkilerini kongreye katılan diğer yoldaşlara vermişlerdi.

(...)

Yoldaşlar, bildiğiniz gibi 1987-1988 örgüt stratejisinde üye sayısını artırma ekseni etrafında oluşan beş temel hedef vurgulanmaktadır. Bunlar:

1. Üye sayısını artırmak,
2. Yönetim organlarında işçi oranlarını yükseltmek,
3. Türkiye'de örgüt sayısını çoğaltmak,
4. Yayın basım ve dağıtımını geliştirmek,
5. Legal odak yaratmak, olarak sıralanabilir.

Bu hedefler doğrultusunda yapılan çalışmaları ve sonuçlarını ele alıp değerlendirirsek şunları görüyoruz:

1. Partimizin toplam üye sayısındaki artış son MK toplantısından bu yana brüt %15.4'tür. Şu ya da bu şekilde parti dışına düşenleri ele alınca artış net %8.9 olmaktadır. 1987-1988 stratejisinin başladığı Nisan Plenumu esas alınırsa bugüne dek artış %31.5 olmuştur. (Net %24.1)

Partimiz açısından ve özellikle günümüzde üye kazanmanın önemini, "Komünistlik üye kazanmaktır" belgisiyle belirlemiştik. Bu açıdan bakıldığında bu rakamlar yeterli değildir. Üye kazanma hızını yükseltmemiz gerekmektedir. Ancak biliyoruz ki üye kazanmak partinin genel savaşımından bağımsız kendi başına bir kavram değildir.

Üye kazanma her yönüyle parti çalışması üzerine bina edildiği oranda başarı sağlanabilir. Bu nedenle günün görevlerini iyi kavramak ve buna uygun yaratıcı, bilinçli ve dinamik parti çalışması yapmak gerekmektedir.

Bu anlamda varolan ve süren tehlikeleri gözden kaçırmadan ama onları aşmanın da yine onlara rağmen yürütülecek kavga ile mümkün olduğunun mutlaka bilincinde olarak çalışmak zorundayız. Şunu vurgulamakta yarar vardır ki parti sempatizanlarını parti üyesi yapmakta daha atılgan olmak gerekiyor. Bunun için sempatizanlara parti görevi vermek, yığın içinde parti çalışması açısından olduğu kadar, onları partiye kazanmak açısından da önemlidir..

Durumu parti bölümleri açısından tek tek incelersek:

İstanbul parti örgütünde legal ve illegal alan parti örgütlerinde artış, son 3 ayda brüt olarak %21'dir. İllegal alan örgütündeki artış %24'tür. Nisan Plenumu esas alınırsa artış %57'yi bulmaktadır. Örgütün bugünkü yapısında işçi oranı %33'tür ve yeni kazanılan üyelerin de %50'si işçidir.

Ege'de son 3 ayda toplam artış oranı %19'dur. Bu oran illegal örgütte %13.6 legal alanda ise %50'dir.

İngiltere'de son 3 ayda (merkez dahil) artış oranı brüt 12.5'dur. Merkez hariç olarak bu rakam %13.6'dır. Nisan Plenumu esas alınırsa brüt artış %33,3 olmuştur. Yeni üyelerin tümü de işçidir. Yeni durumda işçi üye oranı son üç ayda %65'den %76'ya yükselmiştir. İngiltere'de gençlik örgütlenmesinde üye artış oranı ise %80'dir.

Fransa'da üye artış oranı %40'tır. Yeni üyelerin tümü işçidir. İşçi üye oranı ise %80'den %86'ya yükselmiştir.

2. Komite ve büroların sınıf bileşimine gelirsek, basın yayın örgütünde işçi üye oranı artmıştır. Fransa parti komitesinde işçi üye oranı %75'tir. İngiltere parti komitesinde işçi oranı %33'tür. Genel olarak şunu söyleyebiliriz ki partiye kazanılan işçi üyelerle örgütümüzde gerek yönetim kademesinde gerekse tüm örgüt düzeyinde işçileşme oranı artış göstermeye başlamıştır. Kısaca örgütün gözü işçiye dönmüştür. Ancak bu süreci hızlandırmamız gerekiyor.

3. Türkiye'de örgüt sayısında, legal alan dışında, esasta bir artma olmamıştır. Ancak legal alan örgütlenmelerinin kurulması ile yeni birimler ortaya çıkmıştır. ...

4. Türkiye'deki parti matbaasının sorunları bu 3 ayda da devam etti ve basım durdu. Yapılan çalışmalar şimdi yeniden başlıyor.

(...)

Bu süre boyunca yeni kitap basılmadı. Gazete postasında (küçük boy) brüt artış %7.8 oldu. (İptal edilen adresleri çıkardığımızda bu artış net olarak %3'tür.) Bugün toplam olarak 2094 gazete postalanmaktadır. Bu arada adresler de giderek daha sağlıklı bir hale gelmektedir. Avrupa postasında ise %23'lük bir artış olmuştur. (Bugün 1200)

Gazete postalamasının Türkiye ya da İngiltere'den yapılması durumda posta ücreti yedi misli farketmektedir. Bunun partimize yükü ise gazete başına 600.000 TL'yi bulmaktadır. Ayrıca Türkiye'den postalamanın moral etkisini ve örgüt çalışması açısından yararını göz önüne alırsak, postalamayı olanakları geliştirdiğimiz oranda Türkiye'ye kaydırmak zorunludur.

Öte yandan geçtiğimiz dönem boyunca Türkiye içindeki dağıtımda disiplinli bir süreç de gözlenmedi. Dağıtım iki-üç hafta gecikebiliyor. Bu durum mutlaka düzeltilmelidir.

Yoldaşlar, can alıcı önemi içerdiği için bu konu üzerinde biraz durmamız gerekiyor. Biliyorsunuz partimizin tüm çalışmalarının omurgasını gazetemiz oluşturmaktadır. İdeoloji sınıf savaşımının belirleyici ögesidir. Tek bir ideolojik çizgi, partinin tüm birimlerinin tek bir hedefe yönelmesinin, bir orkestra uyumu içinde devrimci savaşımı sürdürmesinin dinamiğini oluşturur. Bu nedenle gazete propaganda ve ajitasyon görevi yanında örgütlenme görevini de üstlenir.

Durumu böyle değerlendirirsek gazetemizin basım ve dağıtımının özellikle Türkiye örgütlerinin ana görevini oluşturması gerektiği açıktır. Yukarıda değindiğimiz gibi bugün temel olarak belirlediğimiz üye kazanma hedefi bile hem örgütlenme çalışmaların üzerine bina edilebileceğimiz ideolojimizin taşıyıcısı olduğu hem de başarılı bir örgütlenme için en temel malzemeyi oluşturduğu için gazete çevresinde gerçekleştirilebilecektir. Unutmayalım ki yığınları ve militanları gerçek bir devrimci kavgaya çekecek ve onları bu kavgada birleştirecek olan ahbap çavuş ilişkileri değil devrimci ideolojidir. Onlara bu ideolojiyi verebilecek olan da gazetemizdir.

Gazetemizi doğrudan kadrolar aracılığı ile dağıtmak, aynı zamanda onu okutmak ve içeriğini açıklamak için de gerekli ve zorunludur. Parti çalışmasında önemli bir işlevdir.

En güçlü silahımız gazetemizdir ve kuşkusuz bu silahı, üreticisi olduğumuz oranda daha iyi tanır ve daha iyi kullanabiliriz.

5. Legal odak yaratmak konusunda gelişmeler şöyledir:

Özellikle bu dönemde Türkiye basınında gazetemizden alıntı ve haberler, röportajlar sıklaştı. Bu gelişmeler özellikle TBKP'nin kurulması, partimizin 6. Kongre ile TKP adını takısız olarak kullanmaya başlaması ve "resmiler"in Sovyet destekli olarak burjuvazi ile legale çıkma pazarlığı yapması çizgilerinin kesiştiği noktada ortaya çıkmaktadır.

Partimizin eylem alanlarında varlığını ve sesini duyurması yolunda oldukça önemli gelişmeler olmuştur. Hapishanelerdeki açlık grevlerini desteklemek için Ege örgütümüzün başını çektiği oturma grevi ve bu eyleme yöre sendikalarını katmada başarısı vurgulanmaya değer. İngiltere örgütünün bu eyleme paralel olarak Londra'da yürüttüğü açlık grevi de başarılı oldu ve basında yankılandı.

(...)

Legal alandaki partimiz çalışmaları olarak İstanbul'da kurulan bir işçi derneği ile Ege'deki kültür merkezi çalışmaları söz konusudur. Ancak parti örgütlerinden bu konulara ilişkin somut bilgi bugüne dek elimize geçmedi.

(...)

Son olarak Behice Boran'ın İstanbul'daki cenaze törenine parti merkezinin direktifleri doğrultusunda örgütümüzün katılımı önemli bir gelişmedir. Burjuvazi ile uyuşma siyasetinde menşevik politikanın önemli bir adımını oluşturan bu törende eylemi ilerletici ses partimiz kadrolarından geldi. ...

Bunların dışında son üç aylık dönemde değişik konularda partimizde söz konusu gelişmeler şunlardır:

Bu dönem boyunca parti genel sekreteri tüm örgüt komite ve yöneticileriyle doğrudan görüşmeleri belirli periyotlarla sürdürmüştür.

GSB'nin durumu:

Ragıp Yoldaş'ın rahatsızlığı nedeniyle bu görevin yürütümü Hasan Deniz Yoldaş'ın yönetiminde Mete ve Zerrin yoldaşlardan oluşan bir üçlü komiteye verildi.

Bugün için GSB kollektif çalışmanın giderek oturduğu bir büro özelliğine kavuşmuş bulunmaktadır. Planlı ve disiplinli bir çalışma ortamı gelişmektedir. Ancak gerek Hasan Yoldaş'ın durumu gerekse her üç yoldaşın bu konudaki deneyimlerinin azlığı daha gayretli bir çalışmayı gerektirmektedir.

Bunun yanında, daha sonra vurgulanacak parti çalışma anlayışı ve disiplinindeki zaafiar nedeniyle büro esas işlevini yerine getirmede büyük güçlüklerle karşı karşıyadır. Yaşamsal önemi içeren nokta, parti merkezini bilgilendirmedeki boşluktur.

Son üç ayda hiçbir parti biriminden merkeze yazılı rapor gelmemiştir. İşlevi işlerin yürütümünde hız sağlamak olması gereken telefon konuşmaları, tüm sorumlu yoldaşlar tarafından, düzenli aylık rapor yerine geçirilmiştir. Oysa telefon konuşması:

1. Gizlilik derecesinin zayıflığı,
2. Sorunları tam ve detaylı anlatmadaki yetersizliği,
3. Yanlış anlama, yazılı hale getirilirken ya da aktarılırken eksik bırakılma ya da unutulma, atlama vb. türlü zaafları taşıması,
4. Konuşma çoğu kez sohbet ya da daldan dala biçimine dönüşebildiğinden rapor eden yoldaşın vurguyu kaçırabilme olasılığını taşıması,
5. Telefon konuşması ile parti siyasetine ilişkin görüşlerin anlatılmasının pratik olarak zorluğu nedeniyle bu anlamda parti hattının oluşmasında yoldaşlarımızın hak ve görevlerini gereğince yerine getirememeleri,
6. Banda alınmadığı sürece söylenenlerin kalıcı ve belgelenebilir olmaması vb.nedenlerle raporun yerini tutamaz.

Tüm bu eksikliklerin yanında maliyetinin yüksekliğini de gözönüne almak gerekir. Kaldı ki bugün partimizin dört biriminde başka gereçler vardır. Parti stratejisinde teknik düzeyin yükseltilmesi kararı varken, eldeki gereçleri kullanmamak ve yerine telefon konuşmasını koymak parti çalışmasında ciddi bir zaafın göstergesidir. Bu noktada çeşitli gerekçeler ileri sürülebilir. Ancak yapılması gereken, bu gerekçeleri ortadan kaldırmaktır; durumun sürgitinde hangi gerekçelerin rol oynadığını açıklamak değildir. Bu toplantıda bu konu mutlaka kesin bir çözüme kavuşturulmalıdır.

Bu arada parti merkezinin ve birimlerin elindeki teknik olanakların yaklaşık %20 verimle kullanıldığını belirtmemiz gerekiyor. Yukarıda açıkladığımız gibi İstanbul ve Ege'de hiç kullanılmaması da söz konusudur.

Parti okulu ve eğitim:

Bu dönem boyunca Türkiye'den ... Avrupa'dan ... yoldaş olmak üzere toplam ... yoldaşa eğitim verildi. ...

Bu konuda yeni gelişmeler olarak yeni bir parti okulu binasının tutulmuş olması belirtilebilir. ...

Parti okulunda okutulan "tüzük ve program" dersinin sorularına ilişkin yanıtlar, ana noktaları vurgulayan kısa açıklamalar şeklinde hazırlandı. "Sendikalar" ders notlarının hazırlanması ise sürmektedir.

Avrupa'da basım çalışması ve matbaa:

Plenum öncesi parti yayınlarını daha düzenli çıkarabilmek ve teknik gereksinimleri karşılayabilmek için ikinci ve daha küçük çapta bir matbaa daha kurulmuştu. Ancak daha sonra bazı beklenilmeyen gelişmeler olmuş ve bu arada da ana matbaada, reorganizasyonu gerektiren bir darboğaz ortaya çıkmıştır. Özellikle bu darboğazı aşabilmek için yeni matbaanın kapatılması zorunlu olmuştur. Buradaki tüm kadrolar ana matbaaya aktarılmıştır.

Önümüzdeki altı aylık dönem içinde darboğazın aşılması çerçevesinde gerekli planlama ve buna bağlı olarak yönetici ve teknik düzenlemeler yapılıyor.

Bu süreçte partinin teknik işlerle sorumlu kadroları da matbaada görevlendirildi ve teknik çalışmalar yalnızca ivedi gereksinimlerin karşılanması ile sınırlandırıldı.

Gazete:

Gazetemiz *İşçinin Sesi* 6. Kongre'den sonra partimizin yayın organı olan çok sınırlı bir kadro yapısına rağmen düzenli bir şekilde çıkarıldı. Yalnızca son 340. sayı, bulunduğumuz bölgede elektriklerin kesilmesi nedeniyle, bir haftalık bir gecikme ile çıkarılabildi.

Gazetenin çıkarılması ve postalanmasındaki yükü hafifletmek amacıyla üç yoldaşımız haftanın belirli günlerinde çalışmalara katılmak üzere basın-yayın kadrosuna alındılar.

Gazetedeki Türkiye kaynaklı yazıların son üç ay içerisinde gösterdiği gelişme gazetenin niteliğinde ve işlevini yerine getirmesinde önemli bir aşama oluşturmuştur.

Bu durum rakamlara şöyle yansımaktadır:

(Devamı sayfa 4'de)

DUYURU

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu toplandı.

İşçi sınıfının gündemindeki sendikal ve siyasal sorunlarla ilgili kararlar alan Merkez Komitemiz, işli işsiz işçi dayanışmasını yükseltmek için bir çağrı yaptı.

Burjuvazinin legalizm yayma çabalarının ayyuka çıktığı şu günlerde Merkez Komitemiz "işçi sınıfını illegal çalışma kurtuluşa götürecektir" başlıklı kararıyla illegal çalışmanın canalıcı önemini vurguladı.

Son üç ayın parti çalışmalarını gözden geçiren, aksayan ve ilerleyen yanları saptayan Merkez Komitemiz partinin önüne yeni görevler koydu.

(Baştarafı sayfa 3'de)

Gazetenin tamamı 80 sütundan oluşmaktadır. Resimleri saymaz isek Türkiye kaynaklı haberlerin kapsadığı sütun sayısı aşağıdaki gibidir. *(Tablo I)*

Ortalama %14,9 olarak iki misli bir artış söz konusudur.

Gazetemizin 340. sayısından başlayarak "Parti Yaşamı" sayfası yayınlanmaya başlandı. Bu sayfanın parti yaşamından kesitler ve yorumlar vererek parti deneyimlerinin aktarılması ve bunların çıkarılacak derslerle parti pratiğimizin geliştirilmesinde önemli katkıları olabilecektir.

TABLO I

Gaz.sayı:	332	333	334	335	336	337	338	339	340
Süt.sayı:	6	7	10,5	7	14	5	24,5	11,5	11
Yüzde (%)	7,5	8,8	13,1	8,8	17,5	6,3	30,6	14,4	13,8

MK üyelerinin merkez organa yazı yazmaları konusu stratejide yer alıp bugüne dek yerine getirilmeyen bir eksikliğimizdir.

Merkez organa Türkiye işçi hareketinden sıcak, gerçek ve burjuva basına çıkartılmayan haber ve yorum gönderimi önümüzdeki dönemde misliyle artmalıdır. Bunun için gerekirse ayrı bir örgütlenme yapılmalıdır.

Komünist gençliğin örgütlenmesi:

(...)

Okulların kapalı olduğu dönem durgun geçti. Okulların açılması ile birlikte yoldaşlarımız etkinliklerini artırdılar. Gençlik konusunda partimizin görüşlerini derleyen bildiriler çıkardılar. İnanç Yoldaş'ın anılmasında etkin olarak yer aldılar.

(...)

Hapisteki yoldaşlarla ilişkiler:

Bu yoldaşlarımızla ilişkimiz aksatılmadı. Olanaklar ölçüsünde yayınlarımız ulaştırıldı. Yoldaşlarımız cezaevi koşullarının düzeltilmesi ve tek tip elbise konusundaki direnişlere ve açlık grevlerine aktif olarak katıldılar ve çoğu kez başı çektiler. Bu arada bulundukları hapishaneden değişik hapishanelere gönderildiler.

(...)

Üye alımı, kaydı, merkeze bildirme, örgüt şemasında ortaya çıkan değişikliklerin merkeze bildirilmesi konuları bir esasa bağlanmalıdır. Aynı şekilde ayrılanlar ve başka bölgeye nakledilenler de hemen merkeze iletilmelidir. Esasen bu konu aylık raporların düzenli verilir hale gelmesiyle bir anlamda rayına oturabilecektir.

(...)

Sonuç olarak son üç aylık dönem ele alındığında kazanımlarımız ve eksikliklerimizi şöyle sıralayabiliriz.

Eksikliklerimiz:

a. Ragıp Yoldaş'ın rahatsızlığı partimiz açısından önemli bir kayıp olmuştur.

b. Üye kazanma hızı yeterince yükselmemiş ve bununla da bağlı olarak partinin yeni bölgelere girmesi gerçekleştirilememiştir.

c. Türkiye örgütleri tüm uyarılara rağmen yerel bildiri çıkarmamışlardır.

d. Merkezi işleyişte disiplin tam sağlanamamış, haberleşmede aksamalar sürmüş, tek bir rapor merkeze iletilmemiştir.

e. Türkiye'de baskı ve dağıtım çok başarısız bir dönem geçirmiştir.

Kazanımlarımız:

a. Örgütümüz 6. olağanüstü kongresini toplayarak gerçek adına kavuşmuştur.

b. Gerek bu anlamda gerekse gelişmelerin sonucu partimizin tanınma ve meşrulaşma süreci hızlanmıştır.

c. Legal alan çalışmalarında oldukça başarılı adımlar atılmıştır.

d. Gazetemizin içeriğinde olumlu gelişmeler olmuştur.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu Kararları

İŞÇİ SINIFINI İLLEGAL ÇALIŞMA KURTULUŞA GÖTÜRECEKTİR

Bundan bir süre önce, legal sosyalist parti tartışılırken, legal basında illegal çalışmaya yönelik bir saldırı başlatılmıştı. Yağcı ve Sargın ekibinin pazarlıklı dönüşüyle, bu saldırı doruğuna yükseldi.

Burjuvazinin ve sol kılıf altında onu izleyenlerin illegal çalışmaya böyle saldırmaları doğaldır. İşçi sınıfını illegal çalışma kurtuluşa götürecektir. Onlar işçi sınıfının kurtuluş yolunu tıkamak istiyorlar.

Burjuva legalitesi, sömürü düzenini ayakta tutabilmek, burjuva egemenliğini sürdürebilmek için varolan yasal çerçevedir.

Batı tipi burjuva demokrasilerinde emperyalist süper kârlar temelinde, bu çerçeve oldukça genişti ama yine de düzeni yıkma özgürlüğünü tanımaz. Oysa işçi sınıfı sömürü düzenini yıkarak kendini ve toplumu kurtuluşa götürebilir. Bu nedenle, batıda bile burjuva legalitesi, illegal bir amaç için yararlanılması gereken bir araçtan başka birşey değildir.

Türkiye gibi güdük burjuva demokrasilerinde burjuva legalitesi ise, yalnızca düzeni yıkma özgürlüğünü değil, işçi sınıfının en basit sendikal demokratik haklarını bile tanımıyor. Sınıf mücadelesinin en ilkel düzeyi yasaklar altındayken, sol siyasal örgütlenmenin legal olması için çıkarılan davetiyelerin, yapılan pazarlıkların anlamı açıktır. Amaç sahte bir demokrasi izlenimi yaratmaktır.

En basit sendikal hakların bile yasak altında olduğu bugünkü legal çerçevede, işçi sınıfının, halkın *demokratik* istemlerini savunan, bu uğurda militanca mücadele eden bir örgüt bile legal olamaz. Legalite, gerçek demokratlıkla bile çelişmektedir. Türkiye'de demokrasi için tek yol devrimdir. Demokrasinin devrim sorunu olduğu bir ülkede, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesinin legal olması zaten beklenemez. Burjuvaziyle legalite pazarlığı yapan TBKP kurmayları, bu yaptıklarıyla, işçi sınıfıyla bağlarını kopardıklarını, legalite hülyalarıyla dolu bazı küçük burjuva aydınlara yaslandıklarını bir kez daha kanıtlamışlardır.

İşçi sınıfımız her türlü legal olanaktan sonuna dek yararlanmaktadır ve yararlanacaktır. Ancak, Türkiye gibi bir ülkede, böyle sahte demokrasi manevralarına en küçük bir güven de duymayacaktır. İşçi sınıfımız illegal örgütlenmeye dört elle sarılacaktır. Legalist tuzaklara düşmeden legal olanaktan yararlanabilmesinin tek yolu budur. Bu yalnızca bir nitelik değil, aynı zamanda güvenlik sorunudur.

İşçi sınıfımız, sahte demokrasi manevralarından öteye geçemeyen burjuvaziye karşı devrimci sınıf mücadelesini, görüşlerini budamadan ve güvenliği elden bırakmadan yürütecektir. İşçi sınıfını illegal çalışma kurtuluşa götürecektir.

BAĞIMSIZ SENDİKALARDAKİ DEVRİMCİ İŞÇİLERE ÇAĞRI

Bağımsız sendikalardaki devrimci işçiler!

Sizler dahil tüm işçi sınıfının çıkarı, sendikal birliğin Türk-İş'te pekiştirilmesini gerektiriyor. Bu yönde davranın. Sendikanızı da alın, Türk-İş'e katılın.

Bağımsız sendikaların tepe yöneticileri arasından, Türk-İş'e katılım konusunda iki ana karşıt görüş öne sürülüyor.

Bunlardan biri ve daha çok Laspetkim-İş, Genel Hizmet-İş gibi sendikaların yöneticileri arasından duyulanı şudur: "Sendikal birlik iyidir ama devrimci sendikacılık temelinde olması gereklidir. Türk-İş değişmez. Bunun için DİSK kurulmalıdır."

Bu görüşün ne birlikle, ne devrimci sendikacılıkla hiçbir ilgisi yoktur. Bu görüş "devrimci" kılıf altında düpedüz bölücülüktür.

Eski DİSK üyelerinin çoğu dahil, milyonlarca işçi Türk-İş çatısı altında örgütlüdür. Türk-İş, tabanının istekleri doğrultusunda bazı değişiklikler geçirmiştir. "Türk-İş değişmez" görüşünün yanlışlığını yaşam çoktan göstermiştir. Türk-İş daha da değişecektir.

Bugün devrimci görev, Türk-İş'e katılarak, bu değişim sürecini birlik içinde derinleştirmek ve hızlandırmaktır. Böylece hem sendikal birliği, hem devrimci sendikacılığı birarada gözetip geliştirmektir.

Bunu yapmayıp, "DİSK kurulsun" demek, sendikal hareketi bölerek, Türk-İş'in içinde bulunduğu değişimi baltalamaktır. Sendikal birliğe ve devrimci sendikacılığa karşı, sınıf düşmanı burjuvaziden yana olmaktır.

Kaldı ki, bugün DİSK yeniden kurulsa, devrimciliğinin garantisi nedir? DİSK diye, tabanı olan bir örgüt yoktur. Ortada Baştürk başkanlığında, tabansız ve devrimcilikle ilgisi olmayan, sosyal demokrat, yani sol burjuva görüşler savunan, eskiden kalma bir kurul vardır. DİSK kurulursa, devrimciliğinin garantisi(!) bu mudur?

Buna yanıt olarak, "DİSK kurulursa garanti bu kurul değil üye tabanı olacaktır" deniyorsa, o zaman da şu soru yanıtsız kalır: Aynı taban aynı etkiyi neden Türk-İş'te yapmasın da, ille DİSK'in kurulmasını beklesin?

Açıktır ki, bu görüşün devrimcilikle değil, bölücülükle ilgisi vardır.

İkinci karşıt görüşü daha çok Otomobil-İş öne sürmekte ve şöyle demektedir: "Biz Türk-İş'te sendikal birlikten yanayız ama Türk-İş tüzüğünde her işkolunda tek sendika koşulu vardır. Türk-İş bizi istiyorsa tüzük değişikliği yapmalıdır. Yoksa devrimci bir sendika olan Otomobil-İş, Türk Metal tarafından yutulur."

Bu görüşün de birlikle ve devrimcilikle hiçbir ilgisi yoktur. Bu görüşle, Otomobil-İş genel kurulunda ve temsilciler meclisinde Türk-İş'te birlik yönünde alınan kararların uygulanması ertelenerek, aynı zamanda disiplinsizlik yapılmaktadır.

Türk Metal yönetiminin azılı gerici olduğu ve sık sık gangsterlik yaptığı bilinen bir gerçektir. Ancak bu sendikanın tabanında çok sayıda ileri işçi olduğu, geneliyle hızla ilerlemekte olan tabanın yönetimi giderek sıkıştırdığı, bu nedenle yönetimin, özellikle son yıllarda nasıl demagojik militanlık yaptığı da bilinen bir gerçektir.

Türk Metal zaten değişmeye zorlanmaktadır. Açıktır ki, bir de Otomobil-İş katılırsa, Türk Metal'de kısa sürede bir nitelik sıçraması olacaktır. Otomobil-İş, Türk Metal yönetimine gerçekten karşıysa, o zaman yapması gereken, "yutuluruz" diye Türk Metal'e girmekten kaçınmak değil, tam tersine bir an önce o sendikaya katılmaktır.

Otomobil-İş'in katıldığı Türk Metal, başka bir Türk Metal olur. Bu katılımın iyi etkisi yalnızca Türk Metal'de de değil, tüm Türk-İş'te duyulur.

Ancak, Otomobil-İş'in Türk-İş'e katılmak için öne sürdüğü, her işkolunda birden fazla sendika koşulu, kendisi Türk-İş'e katılsa bile, bunun ilerletici etkisi olmasın diye sanki özel olarak aranıp bulunmuştur.

Bu koşul gerçekleşirse, Otomobil-İş'in Türk Metal'i etkileme olanağı azalacaktır. Olduğu kadarıyla etkileme, birliği değil rekabet duygularını güçlendirici yoldan olacaktır. Aynı zamanda Türk-İş tüzüğünde geri bir adım atılacaktır.

Her işkolunda tek sendika doğru bir ilkedir. Hatta artık bu bile dar gelmektedir. Yaşam, bir işkolundan da daha geniş sendikal bütünlük gerektirmektedir. Durum böyleyken, Türk-İş'in tüzüğünde, tam tersine, yanlış ve geri yönde bir değişiklik yapılmasını istemek hangi devrimcilikle bağdaşıyor?

Bağımsız sendikalardaki devrimci işçiler!

Sizler devrimci sendikal birliğin önemini çok iyi biliyorsunuz. Bunun içindir ki, devrimci sendikal birliğin yolunu tıkayanlar, önünüze hep, sendikal birliğe doğrudan karşı görünmeyen ve devrimci görünen gerekçelerle çıkıyorlar. Bu gerekçeleri kaldırıp atın!

Tek bir işkolunda sendikal bütünlüğün bile dar geldiği, yalnızca ülke çapında değil uluslararası sendikal birliğin gerektiği günümüzde küçük bağımsız sendikalarla ciddi haklar elde edilmesi uzun erimde olanaksızdır.

Bu nesnel gerçek temelindedir ki önde gelen bağımsız sendikalar bile bugün yüzde onluk barajı aşmada güçlük çekmektedirler. Bazılarının ise barajın altına düştükleri bilindiği halde, Çalışma Bakanlığı buna göz yummaktadır. Bu da gösteriyor ki bağımsız sendikalar sendikal birliğin pekişmesini engellemede burjuvazinin işine yaramaktadır.

Bağımsız sendikacılık işçinin çıkarına değildir. Bağımsız sendikaların bazı yöneticileri işçinin çıkarından önce kendi koltuklarını düşünmektedirler. Türk-İş'te sendikal birliğe karşı bu nedenle bin dereden su getirmektedirler. Ne kadar devrimci görünmeye çalışırlarsa çalışsınlar, dükkancı tutumlarıyla burjuvazinin çıkarlarına hizmet etmektedirler.

Bağımsız sendikalardaki devrimci işçiler!

Sendikal birlik genelde önemliyse, bölücü tutumlardan kaçınmak tek tek bağımsız sendikalarda da önemlidir.

Bu nedenle, yapılması gereken, sendikanızdan istifa edip Türk-İş'e bağlı sendikaya geçmek değildir. Türk-İş'e katılma konusunu sendikanız içinde gündeme getirmeli, yanlışları sergilemeli, arkadaşlarınızı doğru yönde ikna etmelisiniz. Türk-İş'te sendikal birliğin mücadelesini vermelisiniz ve sendikanızı da alıp, Türk-İş'e öyle gitmelisiniz.

Sendikal birliğe en çok katkısı olacak yol budur. Sendikanızı geride bırakmamış olacaksınız, bölücülük için bağımsız sendikalara bel bağlayanları dumura uğratacaksınız. Birlik içinde davranışa, tabanın söz ve karar sahibi olmasına güzel bir örnek oluşturacaksınız. İşçi sınıfının çıkarlarını koltuk kaygusundan fersah fersah önde olduğunu somut canlandıracaksınız.

Bağımsız sendikalardaki devrimci işçiler!

Haydi sendikanızı da alın, Türk-İş'e katılın!

AYNI İŞKOLUNDA OLUP BİRLEŞMEYEN TÜRK-İŞ SENDİKALARINDAKİ İŞÇİLERE ÇAĞRI

İşçi arkadaşlar!

Sendikalarınız aynı konfederasyona bağlı olarak aynı işkolunda çalışma yürüttükleri halde bu sendikaların yöneticileri çeşitli gerekçelerle sendikaları birleştirmemekte ısrar ediyorlar.

Gerekçeler duruma ve tarafla-

nın konumuna göre değişiyor. Soruna dar bir açıdan bakılırsa, şu durumda şu haklı, bu durumda bu haklı denebilir. Ancak soruna dar bir açıdan bakılamaz. İşçi sınıfının çok daha geniş çıkarları söz konusudur. Bu açıdan, gerekçe ne olursa olsun, birleşmemek başlıbaşına bir haksızlıktır.

Kendi içinde haklı gerekçeyle de olsa birleşmemekte ısrar, en azından kesimsel bir yaklaşımdır. Kaldı ki, bu kesimsellik, bazı yöneticilerin koltuk kaygusuna kadar inmekte, haklı gerekçe, gerçekte bu tür kaygulara kılıf edilmektedir.

İşçi arkadaşlar!

Bu durumu değiştirmek, aynı konfederasyonda aynı işkolunda çalışan sendikaları birleştirmek sizin ellerinizdedir. Sendikalarınızı birleştirin!

SENDİKALAŞMAYA ÇAĞRI

Sendikalı ve sendikasız işçiler! Sendikal birlik epey bir süredir işçi sınıfının gündeminde önemli yer tutmakta, çeşitli bölücü çabalara karşı güncel bir mücadele odağı oluşturmaktadır. Bu mücadelede başarı da kazanılmaktadır.

Ancak henüz çok sayıda işçi sendikasızdır. Sendikal birliğin sınıfın bütünü açısından daha ağırlıklı bir anlam kazanabilmesi için sendikalaşmaya hız vermek gereklidir.

Bugün sendikaya üyelik için yapılan noter vb. masrafları, sendikalaşmayı yaygınlaştırma çalışmasının önünde engel olarak gösterme eğilimi vardır. Bu yanlıştır. Sendikalaşma ne kadar yaygınlaşırsa, masrafların yükü o kadar az olacağı gibi, bu sendika yasalarını geri püskürtmek de o kadar yakınlaşır.

Ayrıca, sendika yöneticileri arasında, küçük işyerlerinde çalışan işçilerin sendikalaşması konusunda yanlış, sınıfın çıkarlarına aykırı bir anlayış yaygındır.

Buna göre, işçiyi azgınca sömüren küçük işverense, bu işverene hoşgörüyle bakılmaktadır. Böyle anlayışların işçi sendikalarında yeri yoktur.

Sendikanın temel görevi, nerede çalışırsa çalışsın işçinin, işgücünün karşılığını almasını sağlamaktır. Tekelcileşmeyen işverenleri değil özellikle daha kötü koşulda olan işçileri kollamaktır.

İşgününüyle, ücretiyle, iş koşullarıyla korkunç bir sömürünün yürüdüğü bilinen küçük işyerlerinde sendikalaşma acil olarak yaygınlaştırılmalıdır. Yanlış anlayış, ihmal vb. nedenlerle bu alanda yıllardır biriken boşluk yoğun çabayla doldurulmalıdır. Sendikalaşma yaygınlaştırılmazsa, sendikal birlik sınıfın bütünü açısından yeterince ağırlıklı bir anlam kazanamaz. Sendikal alanda bölücülük yenilgiye uğratılsa bile, işçilerin büyük çoğunluğu sendikasızsa, sınıf düzeyinde bölücülük ağır basmış demektir.

Sendikalar birbirleriyle rekabet edeceklerine, işkollarındaki sendikasız işçileri sendikalaştırma konusunda ulaşılması gereken düzeyle, yani kendi kendileriyle rekabet etmelidir.

Sendikalı işçiler! Sendikasız işçileri sendikalaştırın!

Sendikasız işçiler! Sendikalaşın!

İŞLİ İŞSİZ İŞÇİ DAYANIŞMASINI YÜKSELTELİM

İşçi arkadaşlar!

İşçi sınıfı aktif ve yedek iki orduya bölünmüştür. İşsizler değimiz endüstri yedek ordusu da kapitalizmin ücretli emek örgütlenmesinin, dolayısıyla işçi sınıfının ayrılmaz parçasıdır.

Ücretlerin genel hareketi yalnızca işli işçilerin mücadelesiyle değil, asıl olarak endüstri yedek ordusunun genişlemesi ya da daralmasıyla düzenlenir. Yani işçi aktif ve yedek ordusunun iş ve yaşam koşulları birbiriyle kopmazcasına bağlıdır.

İşçi sınıfının bir kesiminin aşırı çalışmasıyla öteki kesiminin işsiz güçsüzlüğe mahkum edilmesi kapitalizmin bir yasasıdır. Ve bu yasaya karşı koymanın tek yolu, Marks'ın bundan yüz yıl önce söylediği gibi, "sendikalar vb. aracılığıyla, çalışanlarla işsizler arasında düzenli işbirliği" örgütlemektir.

Özellikle Türkiye'de bugün bu görev canalıcı önem taşımaktadır. İşli ve işsiz işçiler arasında dayanışmayı ve düzenli işbirliğini yükseltmeliyiz:

- İşsiz işçilerin hiçbir aidat ödemeden sendikalara üye olmasını sağlamalıyız.
- İşli ve işsiz işçiler hep birlikte işsizlik sigortası için mücadele etmeliyiz ve şunları istemeliyiz:

1- İş bulup belli bir süre çalışmış olma koşulu aranmadan, işsiz olarak kayıtlı herkese, aileleri de hesaba katılarak işsizlik tazminatı ödenmelidir.

2- İşsizlik tazminatı, olması gereken asgari ücretin tümü kadar olmalıdır.

3- Sigorta primlerinin tümü devlet ve işverenlerce ödenmelidir.

4- İşsizlik sigortasını da kapsayacak olan SSK'nin tüm yönetimi sigortalıların kendilerine devredilmelidir. Böylece SSK'nın alacaklarının toplanması ve sigortasız işçi kalmaması da garantilenmelidir.

Kapitalizm, işli ve işsiz işçiyi birbirine karşı kullanıyor. Biz birlik olup bu işleyişi bozalım, birleşik gücümüzü kapitalizme karşı kullanalım!

İKİ MK TOPLANTISI ARASINDA GELİŞTİRİLEN PARTİ TUTUMLARINA ONAY

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu, Yürütme Bürosu'nun ideolojik-siyasal hattının parti programına ve kongre kararlarına uygun olduğunu,

Örgütsel çalışmaların Genel Sekreterlik Bürosu eliyle parti tüzük ve normları çerçevesinde yürütüldüğünü,

Genel Sekreterimiz Veli Dursun Yoldaş'ın Mao'ya ilişkin değerlendirmesine,

Aynı şekilde Behice Boran'ın kişiliğine ve cenaze törenine ilişkin değerlendirmelerine bütünüyle katıldığını,

TBKP'nin kurulması, legale çıkmak ve liderlerinin Türkiye'ye dönmek üzere yürüttükleri pazarlıklar, icazet arayışları ve burjuvaziyle uzlaşma çabalarına ilişkin değerlendirmeleri ve alınan tutumu onayladığını oybirliğiyle belirtir.

RAPOR YAZMAMAK PARTİ SUÇUDUR

Tüzüğümüzün 11. maddesi "çalışmalarının her yönü hakkında üst organları somut ve doğru bilgilendirmek ve rapor vermek, merkez organa bilgi ve yazı göndermek parti organlarının görevidir" der. Düzenli yazılı rapor vermek en başta MK üyeleri tarafından uygulanmamakta, sözlü raporla yetinilmektedir. Bu da son derece yetersiz olmakta, arada birçok nokta kaybolmakta, görüşme araları uzadığında da iyice işlemez duruma gelmektedir.

MK Plenumu, tüzüğümüzde de belirtildiği gibi, düzenli ve sürekli rapor yazmamanın parti suçu olduğunu bir kez daha belirtir. En başta MK üyelerinden bu konuya titizlikle eğilmelerini ister. İki MK toplantısı arasında aylık yazılı raporlarını iki kez aksatan üyenin MK'dan çıkartılmasını ve görevinden alınmasını kararlaştırır. Bir kez aksatılmasının da ancak kişisel zaaftan değil, örgütsel bir zorunluluktan doğmuşsa kabul edilebileceğini vurgular.

Aylık yazılı raporlar, örgüt stratejilerinin üç aylık bölümleri üzerinden verilecek ve örgütün durumu hakkında ayrıntılı bilgi içerecektir.

KOMÜNİST PARTİSİ OPORTÜNİZMDEN SÜREKLİ ARINAN PARTİDİR

İçinden geçtiğimiz dönem ne faşizmdir, ne devrimci durumdur. Yoğun devrimci kavgaların yaklaştığı bir dönemdir. Öyle bir noktadayız ki, inancını ve savaşma azmini, ideolojik formasyonunu yitirmiş yoldaşlar bu dönemde hâlâ parti saflarında gizlenip kalabilirler. Öte yandan işçi sınıfımız ve partimiz tüm gücüyle son kavgaya hazırlanmaktadır.

Son bir yıldır, böyle yoldaşlardan parti yönetimi istifalarını istiyor. Partinin yönetim katlarında yenilenme, arınma ve güçlenme geçtiğimiz dönemde de sürdü. Parti normlarıyla uyuşmadığından MK üyeliğinden ve partiden istifası alınan Celal Levent'ten sonra, aynı nedenle MK Plenumunun oybirliğiyle aldığı kararla, H.Erdal MK ve parti üyeliğinden çıkartılmış, Yaşar Erkçi MK'dan çıkartılmış ve üyeliği askıya alınmıştır.

Genel Sekreterlik Duyurusu

Partimiz, 5. Kongresi öncesi ve sonrasını kapsayan özgün koşullardan uzaklaşmış, ideolojik-siyasal hattını derinleştirmiş, yığın bağlarını geliştirmiş ve yönetim katlarında alçak gönüllü, kararlı ve hedefli bir yapıya kavuşmuştur.

Bu gelişmelere bağlı olarak parti üst düzey çalışmalarında kollektivitenin yükseltilmesi hem zamanlı, hem zorunludur. Partimizin 7. Kongresi, tüzükte gereken değişikliği yaparak bu yükselişin örgütsel biçimlerini getirecektir. O güne dek bugünkü tüzüğümüz çerçevesinde kollektif çalışmanın yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere, Genel Sekreterlik Bürosu, genel sekreter başkanlığında, örgütsel işleyişten sorumlu *Merkez Komitesi Sekreterliği*'ne dönüştürülmüştür. *Merkez Yürütme Bürosu*'nun içinde bir organ olarak çalışacaktır.

Genel Sekreter

Partimizin 5. Kongresi, parti örgütünün legal-illegal çalışması üzerine karar almıştı. MK Plenumu bu kararın yeniden yayınlanmasını ve birimlerde görüşülmesini istedi.

Günümüzde Parti Örgütü

Önümüzde açılmakta olan dönem demokrasi için yoğun bir savaş dönemidir. Partimiz bu savaşımı her zaman olduğu gibi yine devrim hedefiyle bağlayarak yürütecektir.

Bugün parti örgütlerinin, eski dönemden çok daha girişimli çalışmaları zorunludur. Örgütler bugünkü koşullar altında, yığınları etkileme, bilinçlendirme görevlerini, yığınlarla kaynaşma, onlarla yakın olma görevlerini akla gelebilen her çeşit legal örgüt biçiminde sağlam noktalar tutmadan yerine getiremezler.

Bu nedenle kongremiz, legal örgütlenme olanaklarından yararlanmayı, *illegal çalışmayı örtülemenin ve örgütlemenin bugünkü biçimi* olarak ele alır. Buna göre:

1. Bugün bütünüyle illegal olan parti çalışmasının örgütsel biçimlerini koşullara ve özellikle yerel koşullara uydurmak mutlak bir zorunluluktur. Parti örgütleri için olabilen en çeşitli legal örgüt biçimleri ve çalışmayı yerel koşullara uydurmada olabilen en geniş esneklik illegal örgütün canlılığının ve veriminin garantisi olacaktır.

2. Parti örgütlerinin yalnızca profesyonel devrimcilerden kurulu olduğu hiçbir şekilde düşünülmemelidir. Hele bugün, kesinlikle illegal ve sınırlı parti örgütünden başlayarak değişik tonlarda her çeşit örgütlere, en geniş, en "serbest" örgütlere kadar ihtiyacımız vardır. Bunların MK tarafından onaylanmaları, parti örgütü olarak kabul edilmeleri için zorunlu ve yeterli koşuldur.

3. Partinin örgütsel biçimlerini şu şekilde geliştirmek gerektirmektedir. Tüm çalışmaların ortasında *"illegal alan parti örgütü"* olacaktır. Bu örgütün çevresinde olabildiğince geniş, her çeşit yasal örgütlenmeyi kullanan, partililerin çoğunluğunun çalıştığı *"legal alan parti örgütleri"* yer alacaktır.

4. Legal alandaki her türlü olanaktan yararlanmayı parti çalışmasının merkezine koyduğumuz bugün, illegal ve legal alanlarda çalışan parti örgütlerinin birbirine karıştırılması öldürücü sonuç verir.

Bu nedenle, "illegal alan parti örgütü" ile "legal alan parti örgütlerinin" kadroları birbiriyle karıştırılmayacaktır.

5. Legal çalışmalar için (basın, dernekler, özellikle sendikalar vb.) özel parti birimleri örgütlenmelidir. Her çeşit birlik, dernek ve sendika içinde illegal hücreler kurabilmek için herşey yapılmalıdır. Legal derneklere, örgütlere ve sendikalara üye alan tüm partililer bu örgütler içinde hücreleşeceklerdir. Bunların çalışmalarında bağlı oldukları illegal parti örgütünün kararları bağlayıcı olacaktır.

6. İMG örgütlenmeleri bugünün gereksinimlerine son derece güzel yanıt veren örgütlenmelerdir. İMG örgütlenmeleri yeniden canlandırılmalı ve legal alanda görevlendirilmeli, pratik çalışmaya yöneltilmelidir.

7. Parti örgütlerinin ve parti üyelerinin sınıfın *ekonomik* savaşımına katılmaları can alıcı önem taşımaktadır. Özellikle sendikaların ve sendika liderlerinin partimizin görüşleriyle yüzyüze gelmesi için her çaba harcanmalıdır.

8. Bugün "illegal alan parti örgütü"nü koruma ve güçlendirme, her zamankinden daha acil bir zorunluluktur. İllegal parti örgütü, profesyonel devrimcilerin ağırlığında, az sayıda yoldaşı kapsayacak, fakat geçmiş döneme oranla girişimciliği, sorumluluğu ve kendisinden beklenenler aşırı derecede artacaktır. Partinin temel, zorunlu, sürekli illegal çalışmalarını (gizli basımevleri, gizli yayınlar, merkez organ dağıtım ağı, MK ile yöreler arasında taşıma - posta - kurye vb.) yörenin siyasal çalışmalarının genel planlama ve eşgüdümünü yürütecektir.

9. Bugünkü koşullar altında, Türkiye örgütlerini yönlendirmek üzere ülke içinde bir örgüt merkezinin kurulmasında hâlâ sakınca vardır. Bu nedenle, koşullar değişinceye kadar bölge komiteleri MK tarafından görevlendirilecek görevliler aracılığıyla doğrudan MK ile ilişki içinde çalışacaklardır. Bu durum değiştiğinde ülke içinde örgüt merkezinin kurulması yetkisini kongre MK'ya verir.

10. Buna ilk adım olarak, bölge komitelerinin kendi aralarında ve MK'yla olan bağların daha da geliştirilip sıklaştırılması, parti çalışmasının birörnekliğinin daha da ilerleyebilmesi için kısa zamanda yeniden yöre komiteleri örgütlenmesine geçilmelidir.

"Komünist" bozuntuları, pazarlık sonucunda ve Avrupa Parlamentosu'nun yardımıyla legale çıkınca demokrasi mi gelir? İlgisi yok!

Demokrasi uzlaşmanın değil, açık sınıf mücadelesinin sonucudur

Hürriyet *gazetesi, 18 Kasım tarihli sayısında, R.Yürükoğlu yoldaşla yaptığı bir röportajı yayınladı. Röportajın veriliş biçimi, burjuva basın ahlakını yeniden sergiliyor.*

Hürriyet, R.Yürükoğlu yoldaşın TKP'nin "Londra kanadının lideri" olduğunu yazıyor. TKP'nin kanatları yoktur. Türkiye Komünist Partisi tektir, merkez organı İşçinin Sesi'*dir. R.Yürükoğlu yoldaş da,* İşçinin Sesi'*nin editörüdür.*

İkincisi, bundan önce Yeni Gündem *ve* Nokta'*dan bildiğimiz makaslama, röportajın vurgusunu değiştirme, eksenini kaydırma gibi "taktik"-ler* Hürriyet'*te fazlasıyla vardır.* Hürriyet, *sorduğu ilk soruya verilen yanıttan Evren'le ilgili olanlarını ayıklamış. İllegal örgüt anlayışının savunulduğu paragrafı çıkartmış. Neden Yağcı değil de Kutlu adını kullandıklarına ilişkin,* kendilerine *yöneltilen sorunun fiilini üçüncü tekil şahısa çevirmiş. Pazarlığın yapıldığı koşulların çok değişken olduğunu, bu durumun çok çeşitli biçimlerde resmi liderlerin kaderini etkileyebileceğini açıklayan, Özal'ın tutumunu değerlendiren paragrafları dışarıda bırakmış. Röportajın önemli 2.sorusunu ve ona verilen yanıtı hiç yayınlamamış!*

Burjuvazinin "özgür" (!) basını ve onun ahlakı buraya kadardır. Hürriyet Hürriyet'*liğini yaptı. Biz de komünist ve özgür basın olarak görevimizi yapıyor,* Hürriyet'*e verilen röportajın tümünü yayınlıyoruz.*

SORU 1: Bugün Evren, "TKP kurulamaz" diye kesin tavır koymuş. O zaman: A. Siz hangi koşullarda ülkeye dönersiniz? B. Kutlu ve Sargın'ın serbest kalabileceklerini tahmin ediyor musunuz? Özal'ın tavrı ne olur?

YANIT 1/A: Evren'in şöyle ya da böyle demesiyle benim ülkeye dönmem arasında hiçbir bağ yoktur.

Evren daha darbenin ertesi günü "Enternasyonal'i söyleyenler" diye bize düşmanca atıfta bulunmuştu. Sonradan, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabımın adını vererek gerçekle hiçbir ilintisi olmayan bir saldırıda daha bulundu. Yani Evren'in son söylediklerine gelene kadar bunlar da var. Biz Evren'in dediklerine göre karar vereceksek, o yetkili bir yerde olduğu sürece ülkeye hiç dönmememiz gerekir!

Evren'in son söylediklerine gelince. Bir kez, konu olan örgütün adı TKP değil, TBKP'dir. Parti adı çarpıtılarak, Nabi Yağcı önderliğindeki TBKP yöneticilerinin "ülkeye dönüş" adı altında yaptıkları çirkin pazarlık, illegal TKP'yle bağlı gösterilmek isteniyor.

Resmiler adımızı haksız yere kullanıyorlardı. Bir süre önce onlar TİP'le birleşip TBKP adını alınca, partimizin, olağanüstü toplanan 6.Kongresi, adımızdan *İşçinin Sesi* takısını kaldırdı, partimizi öz adına yeniden kavuşturdu.

Her konuda oldugu gibi, legalite-illegalite konusunda da önemli olan doğru devrimci siyaseti savunmaktır. Bu doğrultuda her türlü legal olanaktan yararlanırız ama siyasetimizi bugünkü uyuz yasal çerçeveye hapsettirmeyiz. Seçim, legale çıkıp çıkmamak arasında değil, doğru devrimci siyaset izleyip izlememek arasındadır. Bizim seçimimiz doğrudan yanadır.

Bunlarla bağlı olarak, TKP zaten kuruludur ve Evren, Özal gibilerinin her türlü demecinden bağımsız olarak çalışmaktadır. Özgürlüğünü de buradan almaktadır.

Evren'in sözleri bizce, "kesin tavır"dan çok, çirkin pazarlığın baştan saptanmış koşullarını sergileyen bir göstergedir. Ne demek istediğimi açıklayayım.

Resmiler TBKP adını aldıklarında da biz, onların burada durmayacaklarını, gerçekte "komünist" sıfatından hepten kurtulmak istediklerini yazmıştık. Nitekim, geçenlerde Yağcı'nın *Hürriyet*'te çıkan röportajında, kendisi de, TBKP olmazsa, "bir parti" kurulur, diyor. Sonra başka röportajlarda bunun tersini de söylediler. Ama bizce pazarlığın esas koşullarını o röportajdaki sözler yansıtıyordu. Pazarlık, resmi kadronun TBKP adını bile bırakarak legale çıkması biçiminde bağlanmıştır.

Resmiler, "komünist" sıfatından kurtulmak istiyorlar. Bunu, açıkça yaparlarsa, hiçbir aldatıcılıkları kalmayacak. Oysa onlara yüklenen işlev, komünist olmadan ama öyle görünerek işçi sınıfının mücadelesini saptırmaya çalışmaktır. Bu nedenle, "komünist" sıfatını bırakmak için gerekçeye ihtiyaçları vardır. Evren son demeciyle işte bunu sağlıyor.

Senaryo işbölümü içinde yürüyor. Evren, bu işbölümünde kendine düşen rolü doğası gereği oynamaktadır.

İllegal bir partinin bir yöneticisi olarak ben hangi koşullarda dönerim, bunun ayrıntısını belirtemem. Ancak şu kadarını kesin olarak söyleyebilirim ki, bu, partimizin işçi düşmanı hiçbir pazarlığa alet edilmediği koşullarda olur.

YANIT 1/B. Öncelikle ben size bir soru sorayım. Neden Nihat Sargın'ın asıl adını, Nabi Yağcı'nın ise illegal bir partideki parti adını kullanıyorsunuz?

Niyetiniz ne olursa olsun, Nabi Yağcı'ya yalnızca Kutlu demeniz, Nabi Yağcı'yı ve yapılan bu pazarlığı en azından, sevimsiz göstermemek anlamına geliyor. Çünkü Nabi Yağcı'nın soyadı, ilginç bir raslantı olarak pazarlığın özünü güzel yansıtmaktadır.

Sorunun yanıtına gelirsek. Ortada bir pazarlık olduğu su götürmez gerçektir. Üstelik, bu pazarlıkta taraf resmiler değil, asıl olarak Sovyetler Birliği yönetimidir.

Bundan bir süre önce Radio Free Europe (Hür Avrupa Radyosu) adlı anti-komünist radyo istasyonunun Sovyetler'de daha iyi dinlenebilmesi için Türkiye'ye özel anten dikilmesi söz konusu edilmişti. Sanırız Amerikalı astronotun Ağrı dağında Nuh'un gemisine merak salması da bununla bağlıydı. Geçenlerde bu astronot Ağrı dağı yakınlarından geri döndü. Öyle anlaşılıyor ki, büyük olasılıkla, anten işinden de vazgeçildi. Bu vazgeçme neyin karşılığıydı?

Gazeteler,sosyalist bir ülkeden yayın yapan radyo istasyonunun kapatılacağını duyurdular. Bu, Sovyetler'in Türkiye'deki demokratikleşmeye(!) verdiği destekmiş. Sovyet yönetiminin bunu destek olarak nitelemesi, demokrasiden burjuvaziyle uzlaşmayı anlamasından. Uzlaşmayı bozacak birşeyi kaldırmak, bu mantıkla, demokrasiye destek sayılıyor.

Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkilerinde daha başka "adımlar" da atılmıştır. Sovyetler'den ihaleler koparılmış, doğal gaz alınmıştır, vb. Bu gibi anlaşmalar için Sovyetler Birliği'nin devrimlerden vazgeçmesi hiç de gerekmezdi ama onların bakışı o kadar bulanmıştır ki artık bütün görüşmeleri, anlaşmaları bu çerçevede yürüyor. Resmilerin "dönüş" tantanası da aynı çerçevede bir pazarlıktır ve bağlanmıştır.

Ancak hem uluslararası koşullar, hem de özellikle Türkiye'nin koşulları son derece değişkendir. Pazarlığı yapan Türkiye devleti, içinde çelişik birçok burjuva çıkarlar barındırıyor. Bugün biri ağır basar, yarın bir başkası. Sonra, emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de, bu pazarlık daha tam uygulanmaya başlamadan açık düşmeye başlamıştır. Resmiler şimdiden aldatıcılıklarından çok yitirdiler. Onlara yeniden itibar kazandırmak için bir süre tutuklama vb. çeşitli önlemler gerekebilir.

Daha birçok etken sayılabilir ki bunlar, bu pazarlığın bundan sonra nasıl biçimlerde yürüyeceği, ya da hatta yürüyüp yürümeyeceği konusunda belirleyici ve hesaptakinden farklı rol oynayabilir. Şimdilik tutuklandıklarını duyduk. Bundan sonra neler olacağını da birlikte göreceğiz. Ancak şu kadarı kesindir. Ne olursa olsun, ortada bir pazarlık olmadığını göstermeyecektir.

Yağcı ve Sargın serbest de kalabilir, tutuklu da olabilir. Türkiye gibi bir ülkede azılı legalizm, burjuva yağcılığı vb. bile burjuvazinin güvenini garanti edemez. Ortam patlayıcıdır. İlerde beklenmedik gelişmeler olursa, pazarlık değişti denebilir, bozuldu denebilir, herşey denebilir, pazarlık zaten yoktu denemez. Pazarlığın varlığı artık tarihin arşivine geçmiş silinmez bir kayıttır. Bunun ötesinde bir tahmin yapmak doğru olmaz.

Özal'ın tavrına gelince. Burjuvazi içinde ve burjuva devlette çelişik çıkarlar vardır ve bunlar arasındaki çelişki keskinleşmektedir. Ama Evren ile Özal arasında çelişki, herhalde en son sayılacak olanıdır. Bu ikisi arasında görünüşteki tavır farklılıklarının çoğu danışıklı döğüştür.

Bu konuda da, Evren ve Özal'ın tavırları farklılaşırsa, büyük olasılıkla bu birbirini ve senaryonun bütününü tamamlayıcı nitelikte bir işbölümünü yansıtacaktır. Ciddi bir farklılaşma ortaya çıkarsa, o zaman da, işlerin o ikisinin bile arasını açacak kadar sarpa sardığını gösteren hoş bir kanıt olacaktır.

SORU 2: Avrupa Parlamentosu'na kınama tasarısı sunulmuş. Özal hükümeti bundan etkilenir mi? Baskı unsuru olur mu, en fazla ne olur?

YANIT 2: Geçenlerde Nabi Yağcı'nın, yine *Hürriyet*'teki röportajında Türkiye devletine verdiği bir akıl vardı. Avrupa'dan teknoloji almanın önemine değiniyordu.

Tasarı kabul edilirse etkili olur ama nede etkili olacağını doğru belirlemek önemlidir. Uzun bir süredir Avrupa'ya ilişkin konular, hep demokratikleşme çerçevesinde sunuluyor. Sanki Türkiye'deki demokrasinin derecesi Avrupa'da belirleniyormuş gibi.

Demokrasi uzlaşmanın değil, tam tersine açık sınıf mücadelesinin sonucudur. Türkiye'deki güdük burjuva demokrasisi, yasalar delik deşik edilerek, gıdım gıdım genişliyorsa bunun ana nedeni de işçi sınıfımızın yükselen sınıf mücadelesidir. Türkiye'de burjuvazinin, sosyal demokratlar dahil hiçbir kanadı, işçi sınıfımızın talep ettiği demokratik hakların anlamlı bir azınlığını bile karşılayamaz. Bu Avrupa Parlamentosu için haydi haydi geçerlidir.

Öyleyse Avrupa parlamentosu kararı nede etkili olur? Türkiye'nin emperyalistleşme çabalarında etkili olur.

Keskinleşen sınıf çelişkilerini yumuşatmak umuduyla ve aynı zamanda kapitalizm emperyalistleşme aşamasına ulaştığı için, burjuvazi yıllardır emperyalistleşmek için çabalıyor. Bir süredir istenen Avrupa pasaportuyla, daha "iyi" yayılmacılık yapmaktır. Bunun bir parçası da, Yağcı'nın akıl verdiği gibi, teknolojik destektir.

Tasarı kabul edilirse, burjuvazinin bazı hesapları bozulur Yağcı ve yandaşlarıyla yapılan pazarlık, tasarının kabul edilmemesini sağlayabilir. Pazarlığa karşı çıkan burjuva kesimler olursa, Özal onları razı etmede bu kozu öne sürebilir.

Nitekim Yağcı'lar da Türkiye'nin emperyalist özlemleri açısından "değerli" bir koz olduklarının farkındadırlar. Zaten pazarlığa onlar da özde aynı açıdan bakmaktadırlar. Başka bir deyişle, nasıl Lenin Kautsky'ler için sosyal-emperyalist diyordu, Yağcı'lar onların da beteridir.

Türkiye burjuvazisinin başka halkları, emekçileri sömürerek içerde sus payı dağıtabilmesi için uğraşan "komünist" bozuntuları, yaptıkları pazarlığı yaşama geçirmeyi, Avrupa Parlamentosu'nun da yardımıyla garantileyip legale çıkınca demokrasi mi gelmiş olacak? İlgisi yok. Sahte "komünist"lere legaliteyle, olsa olsa güdük demokrasi, yanına bir de "sahte" sıfatı alır. Soruyu demokrasi açısından yanıtlarsak, etki, işte ancak bu olur.

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

Türkiye Komünist Partisi işçinin partisi!
Yıl: 13, Sayı: 342, 25 Kasım 1987

Burjuvazinin TBKP oyunuyla devrimci hareketi legalizme ve likidasyona çekme çabaları hızlandı. Legal "sol" dergiler de bu akıntıya kürek sallayarak, şimdiye dek kurulmuş legal "sol" partilerin programlarını çarşaf çarşaf yayınlıyor. İşçi sınıfımızın dikkatini legalist hayallere çekmeye çalışan bu eğilime karşı partimiz amansız bir savaş veriyor. Düşmanın sinsi oyunlarına karşı işçi sınıfının gerçek partisi Türkiye Komünist Partisi, sınıfımızın dikkatini düşmanı yenecek biricik program olan TKP Programı'*na çekiyor. İki bölüm olarak gazetemizde yeniden yer vereceğimiz* TKP Programı'*nın ilk bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.*

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

"IV. Program, Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizminin oluştuğu, yönetici sınıfın emperyalistleşme gereksinimine vardığı, yayılmacı eğilimlerin belirginlik kazandığı, bu amaçlara erişemediği için de kapitalizmin çıkmazda olduğu, ekonomik-toplumsal açıdan sorunların ancak devrimle çözülebilir olduğu bir aşamanın programıdır."

Giriş

Türkiye Komünist Partisi, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin doğrudan etkisi altında, yeryüzünde yeni bir çağın açıldığı bir dönemde, 10 Eylül 1920'de kuruldu.

Bu program, Türkiye Komünist Partisi'nin dördüncü programıdır. Birinci program, 1920'de Bakü'de Mustafa Suphi Yoldaş'ın liderliğinde toplanan Birinci Kongre'de kabul edildi. İkinci programın hazırlanması kararı, 1926 yılında, Viyana'da Şefik Hüsnü Yoldaş'ın liderliğinde toplanan, Nazım Hikmet Yoldaş'ın da katıldığı konferansta alındı. İkinci program 1929'da örgütlere sunuldu, 1930'da yayınlandı.

1932'de toplanan Dördüncü Kongre, İkinci Program'ın değiştirilmesini kararlaştırdı, ancak "parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin program ve tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmamaları" (III. Program, s.4) nedeniyle, 41 yıl bu karar gerçekleştirilemedi. Üçüncü program, 1973 yılında parti örgütlerinin onayı ile yürürlüğe girdi. III. Program'ın fikir liderleri Yakup Demir ve İ.Bilen yoldaşlar olmuşlardır.

Oportünizmin partimize getirdiği zarar yalnız 41 yıl programın yenilenmemesi değildir. I. Program dışında öteki iki program kongrece onaylanmamıştır. Partimizde 52 yıl kongre toplanmamıştır. III. Program'ın kendisi eklektik, oportünist bir program olmuştur.

Partinin oportünizmin elinden çekilip alınması davasına baş koyan komünistler, 1979 yılında örgütlüdisiplinli kavgalarını başlattılar. 1980 yılında toplanan TKP Leninci güçlerinin I. Konferansı, Marksizmi ve Türkiye'yi doğru yansıtan IV. Program'ın hazırlanmasını ve toplanması gereken V. Kongre'ye sunulmasını kararlaştırdı.

1981 yılında toplanan Türkiye Komünist Partisi Leninci örgütlerinin II. Konferansı bu kararı yineledi.

IV. Program, Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizminin oluştuğu, yönetici sınıfın emperyalistleşme gereksinimine vardığı, yayılmacı eğilimlerin belirginlik kazandığı, bu amaçlara erişemediği için de kapitalizmin çıkmazda olduğu, ekonomik-toplumsal açıdan sorunların ancak devrimle çözülebilir olduğu bir aşamanın programıdır.

1. Çağımız kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır

Çağımız proleter devrimleriyle kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır. Bu çağın ana çelişkisi, sosyalizmle emperyalizm arasındadır.

Dünya, emperyalizmle birlikte, bir bütün olarak sosyalizm için olgunlaştı. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi yeni çağı açtı, sosyalizmi teoriden pratiğe indirdi. I. Dünya Savaşı ve asıl olarak Ekim Devrimi ile kapitalizmin genel bunalımı başladı.

II. Dünya Savaşı'nın ardından çeşitli ülkelerde gerçekleşen devrimlerle sosyalizm bir dünya sistemi oldu. Bugün iki dünya sistemi ama tek dünya pazarı vardır. Kapitalist ve sosyalist sektörler onun birbirini karşılıklı olarak etkileyen parçalarıdır.

Dünya Sosyalist Sistemi

Sosyalist sistem, sömürü ilişkilerine yer olmayan, halkların ve devletlerin proletarya enternasyonalizmi temelinde işbirliğini gerektiren bir sistemdir.

Dünya sosyalist sistemi, yaşayan sosyalizm dünya işçi sınıfının en büyük kazanımıdır. Varlığıyla em-

peryalizme karşı işçi sınıfının ve halkların sağlam dayanağıdır.

Dünya sosyalist sisteminin ana gücü olan Sovyetler Birliği ekonomik ve toplumsal yönden en gelişmiş sosyalist ülke olarak, işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı yerdir, yani dünya devrimci merkezidir. Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu nesnel bir konumdur.

Dünya devrimci merkezinin, dünya devrim sürecine derin bir etkisi vardır.

TKP Sovyetler Birliği'nin dünyada oynadığı rolü dünya devrimi açısından ele alır ve bu temel hedef içinde değerlendirir. Dünya devriminin çıkarı, Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarından önde gelir.

Dünya kapitalist sistemi

Dünya kapitalist ekonomisi, sömürüye, zora dayalı organik bir hiyerarşidir. Bu hiyerarşinin değişik yerlerindeki ülkeler ya da ülke toplulukları, emperyalist sömürü sistemi içinde değişik rollere sahiptir.

Dünya sosyalist sisteminin giderek güçlenmesi, işçi sınıfının ve halkların savaşımı ve bilimsel teknolojik devrimin etkileri altında, dünya kapitalist ekonomik sisteminde değişimler olmaktadır. Uluslararası işbölümünde, uluslararası ticaretin yapısında ve coğrafyasal dağılımında, sermayenin ve işgücünün bölgesel yer alımında yenilikler ortaya çıkmaktadır.

Dünya kapitalist sisteminde üretim ve ticaret giderek tekellerin dünya çapında planladığı bir işbölümü içinde gerçekleşmektedir.

Dünyada kapitalizmin ortaya çıkmasından bu yana geri kalmış ülkelerde yapılan endüstriyel üretim uluslararası işbölümünde ilk kez anlamlı bir yer tutmaktadır.

Bu gelişmelerin sonucunda artık bugün dünya işçi sınıfı tam anlamıyla bütünleşmekte, gerçek bir uluslararası sınıf olarak ortaya çıkmaktadır.

Emperyalist ülkelerde bunalımlar sıklaşmıştır. İşsizlik, üretim daralması, zorunlu kısa işgünü, yığınsal işten çıkarmalar, *emperyalist ülkelerde* yaşamın ayrılmaz parçası olmuştur. Toplumsal hizmetler, emeklilik, sağlık sigortası harcamaları giderek kısılmaktadır. Emperyalist *tekellerin* ise kârları, dış yatırımları, üretim kapasiteleri ve işgücü kullanımları artmaktadır.

Azgelişmiş ülkelerde işsiz ve gizli işsiz sayısı yüzmilyonları aşmakta, kapitalizm tarımın geleneksel yapısını çözdükçe, bu sayı artmaktadır.

Dünya kapitalist ekonomik sisteminin "eski" işbölümünde sömürülen ülkeler tarım ve hammadde deposuydu. Şimdi aynı sömürü ilişkisi kendini endüstriyel düzeyde yaratıyor. Kapitalizmin dünya çapındaki gelişmesinde belirleyici olan tüm teknolojik, bilimsel ve endüstriyel dallar bugün de emperyalizmin egemenliğindedir. Azgelişmiş ülkelerin emperyalizme bağımlılığı değişmemiştir.

Azgelişmiş ülkelerde ortaya çıkan endüstrileşme, ekonomik-toplumsal sorunları çözmüyor, ağırlaştırıyor. Gelir dağılımı daha dengesizleşiyor. Toplumsal beklentiler yükseliyor ama karşılanamıyor. Bu endüstrileşme ne denli derinleşirse gelişme o denli "süregen azgelişmişlik" olarak kendini yeniden üretiyor.

Dolayısıyla azgelişmiş ülkeler ve özellikle gelişmenin hızlı olduğu orta kuşak ülkeleri, çelişkilerin, bunalımların odaklaştığı bölgeler oluyor. Böyle ülkelerde burjuva demokrasisi uzun süreli yaşamıyor. Bu ülkeler dünya emperyalist sisteminin zayıf halkalarıdır.

Emperyalizm ve savaş tehlikesi

Çağımızda savaşların ana kaynağı emperyalizmdir. Savaş emperyalizmin sosyalizmi yoketme, yeni pazarlar elde etme, rekabeti kırma, siyasal ve ekonomik boyunduruk altında tuttuğu ülkelerde egemenliği sürdürme siyasetinin şiddet araçlarıyla sürdürülmesidir. Emperyalizm için savaş, çözemeyeceği toplumsal sorunlardan toplumları kırarak kurtulma çabasının da bir aracıdır.

Emperyalizmin varlığı savaş tehlikesinin sürmesi demektir. Kapitalizm koşullarında barış bir ateşkes dönemidir. Savaştaki güç dengeleri temelinde gerçekleştirilen paylaşımların dondurulmasıdır. Emperyalizm için barış savaşa hazırlıktır. Ancak sosyalizmin sonul utkusunun gerçekleştiği bir dünyada kalıcı ve adaletli bir barış sağlanabilir.

Günümüzde emperyalizm tüm ideolojik, askersel, ekonomik, diplomatik alanlarda savaş hazırlığı içindedir.

Buna karşılık sosyalist ülkeler, dünyanın yeni bir savaşa çekilmemesi için çok yönlü savaşım veriyorlar. Ancak sosyalist sistemin savaşa karşı oluşturduğu denge, hassas ve emperyalist gücün gerisinden gelen bir dengedir. Savaşı önleyebilmenin tek kalıcı garantisi, dünya sosyalist sisteminin yeni devrimlerle beslenmesidir. Kapitalist ülkeler işçi sınıfının enternasyonalist eğitimi de savaşları önleyebilmede önemli bir etkendir.

Emperyalizmin dünyayı geri çekici rolü

Emperyalist kapitalizm, kaçınılmaz devresel bunalımları içinde, insanlığın gelişmesini yavaşlatmakta, engellemektedir. Üretim güçleri kapitalizm altında, önünde özel mülkiyet engeli durduğu için, onunla sürekli kavga içinde, zaman kaybederek ilerlemektedir.

Üretim güçlerinin engelsiz gelişebilmesi için üretim araçları üzerinde toplumsal mülkiyet ve üretim ve dağıtımın toplumsal planlaması gerekmektedir.

Bilimsel-teknolojik devrim, dünya ölçüsünde planlamayı dayatan, özel mülkiyeti ve onun türevi olan devletleri ve sınırları iyice gericileştiren, komünizmi yakınlaştıran en önemli olgulardan biridir.

Bilimsel-teknolojik devrimin sonucu olarak, üretimin toplumsal niteliği daha hızlı artıyor, mülkiyetin toplumsal temeli daha hızlı genişliyor. Üretim güçleri o denli büyüyor ki kıtasal çapta bir-iki ülke dışında, hiçbir ülkenin yapılması gereken üretime kaynakları yetmiyor. Üretim güçlerinin gelişmesi yalnızca ülke çapında değil, dünya çapında hammadde, enerji kaynağı ve pazarı birlikte olan bir üretim ve dağıtım planlamasını zorunlu kılıyor.

Toplumsal üretimde harcanması gereken emek zamanında ve emek miktarında azalma olağanüstü hızlandı. Ancak kapitalizm sömürüye dayalı bir sistem olduğu için bunun pratik sonucu işgününün gereğince kısalması değil, bir yanda işsizliğin, öte yanda artık-değer kitlesinin büyümesi olmaktadır.

Harcanması gereken emek zamanının ve emek miktarının azalması ve emeğin niteliğinin değişmesi, tarihsel bir gidiş olarak, "üretimin en az enerji harcamayla" "insan yapısına layık koşullarda yapıldığı" "gerçek özgürlük dönemi"ne, komünizme doğru nesnel bir zorlamayı anlatıyor.

Öte yanda, emperyalist-kapitalizm bunalımlı yapısına rağmen, üretim güçlerini büyük adımlarla geliştirme yeteneğini göstermiştir.

Emperyalist sistemin gelişmesi azgelişmiş ülkelerde kurulan sosyalizmle kıyaslanamaz. Kıyaslama bu ülkelerin *kendi* olanaklarıyladır. İleri kapitalist ülkelerde sosyalizm gerçekleşmiş olsaydı, bugünkü üretim güçleriyle ulaşılacak düzey ne olurdu sorusuyla üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin gelişmeyi engelleyici rolü açıkça ortaya çıkar.

Kendi haline bırakılırsa dünya kapitalizmi, bugün de gelişme ve yaşamı sürdürme yönünde kullanabileceği önemli bir rezerve sahiptir. Dünya emperyalist sisteminden devrimler yoluyla parçalar koparılmazsa, emperyalizm dünya pazarını alabildiğine derinleştirme yolundan yaşamını sürdürecek ve nesnel olarak komünizmi gitgide daha yakınlaştıracaktır.

Tarihin gittiği yön budur. Devrimci güçlerin görevi, bu gidişi kestirme, bilinçli bir gidişe çevirmektir.

Dünya komünist hareketinin durumu ve oportünizme karşı savaş

Tarihin gidişini kestirme, bilinçli bir gidişe çevirme görevi önündeki önemli bir engel dünya komünist hareketinin durumudur.

Dünya komünist hareketi bir bütün olarak sağa kaymıştır. Dünya devriminin genel ve temel çıkarları önüne parçaların dar ve kısa erimli çıkarları geçirilmiştir. Farklı görüşler vardır ama bu farklılıklar da, dünya devriminin genel çıkarı önüne hangi parçanın kısa erimli çıkarı geçirilecek sorusuna verilen farklı yanıtlardan öteye anlam taşımamaktadır.

Oportünizme karşı ideolojik savaşım büyük önem taşımaktadır. Ancak bu savaşımın maddi güce dönüşmesi ve somut sonuç elde etmesi, dünya devriminin genel çıkarlarıyla üst üste düşen devrimlerin başarısıyla doğrudan bağlıdır. Önemli bir zayıf halka olan Türkiye'nin komünistleri oportünizme karşı savaşın emperyalizme ve burjuvaziye karşı savaştan ayrılmayacağının bilinciyle savaşım yürütüyorlar.

Dünya devrimi

Dünya devrimi, dünya çapında komünizm çağını açmak üzere dünya proletarya diktatörlüğünün oluşması sürecidir. Sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin emperyalist sistemin zayıf halklarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Dünya devriminin bu iki ögesi, karşılıklı olarak birbirlerinin gelişimine ivme kazandırır.

Dünya devrimi, varolan sosyalist ülkelerin gelişmesine indirgenemez. Dünya sosyalist sisteminin yeni devrimlerle beslenmeden kapitalizmi geçmesi bir yana, çözülme tehlikesi vardır. Çağın dönüşümünü hızlandırmak ve geri dönüşsüz kılmak için devrimler gerekmektedir.

Kurulmuş proletarya diktatörlükleri yalnızca *kesimsel başarılardır.* Ne zaman ki, dünyanın ekonomik, toplumsal ve siyasal ilişkiler ağı sosyalist ülkelerin ve dünya işçi sınıfının lehine bir ağırlık kazanır, işte o zaman kesimsel değil, bütünsel bir sonuç söz konusu olur. Bu süreç içinde oluşacak *dünya proletarya diktatörlüğü* sosyalizmin sonul zaferi anlamına gelir.

Dünya proletarya diktatörlüğünün kurulması ile kapitalizmden komünizme geçiş çağı kapanacak ve *komünizm çağı* açılacaktır. Emperyalizmin bir sistem olarak çöktüğü, savaş tehlikesinin ekonomik kaynağının ortadan kalktığı, insanlığın bayrağına "herkese gereksinimi kadar" ilkesinin yazılmaya başlanacağı bu çağda ordular, silahlar, baskı aygıtları, *emeğin zorunlu yapısı* da kalkacaktır. Üretim güçleri kapitalizm altında düşünülemeyecek boyutlarda gelişmeye başlayacaktır. Üretim güçlerinin değerlendirilmesinde devlet sınırlarının egoist engeli ortadan kalkacak, dünya ölçüsünde ekonomik yarar belirleyici olacaktır. Sınıflar ancak bu aşamada, bu üretim güçleri temelinde ortadan kalkacak ve dünya sınıfsız-sömürüsüz topluma, KOMÜNİZME ulaşacaktır.

2. Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi

Türkiye emperyalizmin sömürüsü altında, endüstrileşmesini tamamlamamış, teknolojik açıdan geri, orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Bu temel üstünde, tekeller büyüyüp güçlenmiş, finans kapital oluşmuş ve devletle tekeller içiçe geçerek devlet-tekelci kapitalizmine yükselmiştir. Endüstri başı çeken sektördür.

2.1. Türkiye kapitalizminin gelişme özellikleri

Halk devrimine yol vermemek koşuluyla, kurtuluş savaşında emperyalist işgalcileri kovmak, pazarını başkasına kaptırmamak Türkiye burjuvazisinin işine geldi.

Emperyalist işgalciler kovulunca, burjuvazi devletin tüm olanaklarından yararlanarak kapitalizmi geliştirme yolunu tuttu. Ekonomik, toplumsal, siyasal her türlü şiddet ve kandırmacayı uygulayarak ilkel sermaye birikimini sürdürdü.

Emperyalist işgalcilerin kovulmasına bir köylü devrimi eşlik etmediği için, tarımda kapitalizmin gelişmesi *evrimci* yoldan oldu. Köylülük, bir karış toprak parçası üzerinde didinerek, sancılı bir süreç içinde ayrışmaya bırakıldı.

Emperyalizmle bağlarını hiç öldürmeyen burjuvazi 1950'ye gelirken, yüklü bir sermaye birikimi sağlamıştı. Büyük burjuvazi ve bağlaşığı olan büyük toprak sahipleri bu dönemde emperyalizmle iyice kucaklaştılar.

Özellikle 1950 sonrasında Türkiye'de hızlı bir ekonomik gelişme yaşandı, ancak bu gelişmeye büyük dengesizlikler eşlik etti. Bu dönemde,

emperyalizmle işbirliği içinde büyük burjuvazi hafif endüstri temelinde hızla tekelleşme yolundan yürüdü.

Kapitalizm Türkiye'de serbest rekabetçi dönemi yaşamadan *daha baştan* tekelci olarak gelişti. Bankalar, devlet ve yabancı sermaye ile birlikte, tekellerin doğuşunda ve gelişmesinde en önemli rolü oynadı. Bu nedenle tekelleşme sürecinin kendisi banka ve endüstri sermayesinin içiçe geçme, yerli *finans-kapitalin* ortaya çıkma süreci oldu. Bu süreç, 1960'larda ülke ekonomisinde tekellerin ağırlık kazanmasını, 1970'lerde finans-kapital egemenliğini getirdi. Aynı zamanda sermaye ve mal ihracı olarak dışa açılma, emperyalistleşme gereksinimi ağırlık kazanmaya başladı.

Finans-kapital, Türkiye'deki orta gelişmiş tabanın üzerinde doğmuş, o tabanı kendi çıkarlarına bağımlı kılmış, bu doğrultuda örgütlenmeye yönelmiştir.

Bugün Türkiye'de finans-kapitalin yanısıra yaygın bir küçük kapitalist ve ondan da yaygın bir küçük üretim vardır ve bu ülkenin orta gelişmişliğinin bir göstergesidir.

* * *

Ondokuzuncu yüzyıldan bu yana sürmekte olan Prusya tipi kapitalistleşme ile, endüstride yaşanan süreç, kabaca 10 yıl geriden tarımda da izlendi. 1950'lerde kapitalist gelişme yolunda bir patlama geçiren ülke tarımına asıl gelişme 1960'larda geldi. Bugün tarımda da kapitalist üretim ilişkileri egemendir. Finans kapital tarıma da dalmış, Türkiye tarımında tekelleşme oldukça ilerlemiştir.

Türkiye Kürdistanı'nda yarı-feodal kalıntılar yer yer sürmektedir. Ancak kapitalizm bu ilişkilerin hepsini kendi işleyişi içine almış, böylece sömürüsünü iyice barbarlaştırmıştır.

* * *

Savaş sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti içinde Türk burjuvazisi iç sömürgesi olan Türkiye Kürdistanı'nı yağmaladı, talan etti. Bu sömürge siyaseti sonucunda Kürdistan'ın insanı büyük yıkıma uğradı, üretici güçlerin gelişmesine sekte vuruldu.

Türkiye bütününün etkisiyle, Kürdistan'da kapitalist gelişme 1960 sonrasında daha hızlı yol aldı. Ulusal baskı azalmadı. Özellikle devlet-tekelci kapitalizminin Türkiye'de egemen olduğu 1970'ler sonrasında Kürdistan, finans-kapital tarafından yeni bir tarihsel temelde, yeni yöntemlerle sömürülmektedir. Tekelci kapitalizmin sömürü mekanizmaları Kürdistan'ın geri temelinde yankılanınca Kürt emekçisi için daha sancılı sonuçlar doğurmaktadır.

* * *

Türkiye finans-kapitali eski iç sömürgesi Kürdistan'ın yanına 1974'den sonra yeni bir sömürge daha, Kuzey Kıbrıs'ı katmaya başladı. İşgal bölgesinin ekonomisi Türkiye'ye sıkıca bağlandı.

Kuzey Kıbrıs'ın işgali, Türkiye burjuvazisinin kendisini yeni bir temelde, yeniden gözlerini ülke dışına dikebilecek bir güç olarak görmeye başladığının kanıtıdır.

Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi

Cumhuriyetin ilk yıllarında devlete 1923 İzmir Ekonomi Kongresi'yle oldukça liberal bir siyaset biçildi. Devlet burjuvazinin güçlenmesi için elverişli koşulları "dolaylı" yoldan sağlamayı üstlendi.

Ne var ki, ülkede yeterli sermaye birikiminin yokluğu ve 1929 bunalımının etkileri, 1932'de burjuva devletini ekonomiye doğrudan katılmak, "devletçilik" (etatizm) siyaseti izlemek zorunda bıraktı.

Devletçilik siyaseti, sermaye birikimi mekanizmasını harekete geçirme işlevini tamamlayınca bırakıldı. Ama devletin ekonomik eylemleri yok olmadı. Devlet bu kez, büyük sermayenin finans-kapitalleşme sürecinde etkin rol almaya başladı.

1960-70 dönemi, finans-kapitalin egemenlik kurma çabalarıyla belirlenir. Bu dönemde, yeniden planlama ve genel olarak hızla artan devlet işletmeleri gözlenmektedir. Devlet, banka, endüstri, yabancı sermaye, "ordu" sermayelerinin karması kuruluşlar ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ordunun üst katlarını tutmuş militarist klik, finans-kapitalle kaynaşmıştır.

1970'lere geldiğimizde devletin rolü nitelik olarak farklıdır. Bu *yeni aşama*, tekellerle devletin her geçen gün biraz daha içiçe geçmesi, kaynaşması, devletin tekellerin eline geçmesiylç belirlenir. Tekellerin gücüyle devletin gücü *tek bir mekanizmada* bütünleşmiştir. Devlet, *tekelci sermayenin genişletilmiş yeniden üretim sürecinde* somut görev üstlenmiş, bu sürecin en önemli parçası olmuştur.

Türkiye'de *devlet-tekelci kapitalizmi* vardır.

2.2. Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizminin sonuçları

Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi oluşumu Batı'daki sonuçları doğurmuyor, doğuramaz. Emperyalist ülkeler geçmişte emperyalistleşme yoluyla iç savaşı, kapitalizmin yıkımını önlediler, ama bu sonuç Türkiye için geçerli değildir.

Dünya emperyalist sisteminin bugünkü gelişme aşamasında, Türkiye'nin emperyalistleşebilmesi çok güçtür. Yapılan kısıtlı "sermaye ihraçları"yla da Türkiye, "emperyalizmin atlama tahtası" olmaktan öteye geçememektedir.

Olgunlaşmış ama gerçekleşmemiş olan "emperyalistleşerek sorunları çözme" isteği gerçekleşse de ülkeyi bir alt emperyalist ülke olarak yeni karmaşık çelişkiler içine sokacak bir istektir. Türkiye finans-kapitali varlığını sürdürebilmek için asıl olarak ülke içinde sömürüyü aşırı yoğunlaştırmak, bu arada iyice keskinleşen sınıf çelişkilerini de "bastırmak" zorundadır.

Aşırı yaygın küçük üretim tabanı üzerinde devlet-tekelci kapitalizminin ekonomiye egemen olduğu, finans oligarşisinin devleti elinde tuttuğu, emperyalistleşme gereksiniminin karşılanamadığı, üstelik yerli tekellerle içiçe geçmiş emperyalizmin her yoldan sömürdüğü ve askersel güdümü altında tuttuğu orta derecede gelişmiş bir ülke olan Türkiye, ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımların kıskacından kurtulamaz. Türkiye'de kapitalizm çıkmazdadır, devrimle çözülebilir bir durum süregendir.

Böyle bir ekonomik yapı sürekli olarak totaliter, faşizan, faşist rejimler üretmekte, kısa süreli yaşanan "demokratik" aralar ise burjuva anlamda bile güdük bir demokrasi olmaktan öteye gitmemektedir.

Kapitalizmin çerçevesi içinde ya emperyalistleşme, ya çürüme. Komünistlerin buna yanıtı: "Ne emperyalistleşme, ne çürüme, Sosyalizm"dir. Sosyalizm Türkiye'de üretim güçlerinin gelişmesinin önündeki engeli aşmak için gereklidir. Emperyalizm ve yerli finans-kapital bağımlılığından kurtulmadan Türkiye'de gerçek bir gelişme yolu açılamaz. Türkiye emperyalizmin zayıf halkası olmaktan kurtulamaz.

Türkiye'de orta yol geçicidir. Türkiye toplumunun önünde iki yol vardır. Ya halkın aşırı sömürüsünü garanti altına alan faşizm, ya halkın devrimci enerjisini seferber ederek sorunlarını çözecek devrim.

3. Türkiye devriminin karakteri

3.1. Devrimci aşama: İleri demokratik halk devrimi

Kapitalist bir ülke olan Türkiye'nin önündeki *toplumsal devrim* aşaması sosyalizmdir.

Türkiye'de sosyalizmin maddi önkoşulları vardır. Bu önkoşullar en somut anlatımını devletin ekonomideki rolünde ve devlet-tekelci kapitalizminde bulur.

Devrimin ilk ve temel sorunu iktidar sorunudur

Türkiye'de *ana düşman* yerli finans oligarşisi ve emperyalizmdir. Türkiye devriminin önündeki adım, halk sınıflarının savaş birliği ile bu düşmanı erkten alaşağı edecek, iktidarın sınıf karakterini değiştirecek *siyasal devrimdir*.

Türkiye'nin somut koşullarında partimizin *ileri demokratik halk devrimi* olarak adlandırdığı siyasal devrim anti-emperyalist, anti-tekelci, anti-faşist, anti-sömürgeci bir devrimdir. İDHD'nin nesnel mantığı toplumsal devrime yolu temizlemek, kesintisiz bir süreç içinde sosyalizme açılmaktır.

İDHD proletarya hegemonyası altında gerçekleşirse, toplumsal ruha sahip bir siyasal devrim olur. Öncülüğünü küçük burjuva radikalizminin ele geçireceği bir siyasal devrimin böyle bir derinliği olmaz.

Bu nedenle, işçi sınıfının toplumsal devrimdeki ilk adımı, kendisini yönetici sınıf konumuna yükseltmektir. Bu da demokrasi savaşımını kazanmak demektir.

Siyasal devrim gerçek demokrasi sorunudur

Türkiye'de yaşamın her alanında *demokratikleşme* toplumsal gelişme için kesin bir zorunluluk olmuştur. Ülkemizde anti-feodal çerçeveden çoktan çıkmış olan demokrasi savaşımı artık ancak kapitalizmden sosyalizme geçiş olan bir üst çerçeve içinde verilebilir.

Türkiye'de siyasal devrim sorunu *gerçek demokrasiyi* yerleştirme sorunudur.

Kapitalizm, demokratik dönüşümlerle değil, ekonomik-toplumsal devrimle yıkılabilir. Ancak, demokrasi kavgasını başarıyla vermeyen bir işçi sınıfı halkın öncülüğünü kazanıp İDHD'yi gerçekleştiremez. Siyasal devrimin başarılabilmesi, devrimin ardından yeni bir devletin kurulabilmesi halkın çoğunluğunun devrim sürecine ve devlet işlerine aktif katılımını gerektirir.

Siyasal devrimin toplumsal devrime ilerleyebilmesi de demokrasiyi geliştirmeyle doğrudan bağlıdır. Kapitalizm, üretim araçları üzerinden özel mülkiyeti kaldırmadan yıkılmaz. Üretim araçlarının yönetimi için tüm halkı devlet yönetiminin demokratik örgütlenmesi içinde seferber etmeden bu alanda hedeflerimizle tam tutarlı sonuçlara ulaşılamaz.

Neden "ileri demokratik" ve neden "halk devrimi"

Demokratik devrim burjuva özlü devrimdir. "Burjuva demokratik devrimin içeriği, ülkenin toplumsal ilişkilerinin (sistemlerinin, kurumlarının) feodalizmden arınmasıdır." İleri demokratik halk devriminin, kapitalizmin önündeki engelleri temizlemek gibi bir görevi yoktur. O, finans-kapitale karşıdır.

Kapitalizm feodalizme kıyasla, tekelci kapitalizm serbest rekabetçi kapitalizme kıyasla ilericidir. Finans oligarşisine karşı bir devrim, proletarya hegemonyasında sosyalizme doğru yürüyemezse, tekeldışı burjuvazinin ya da onunla doğrudan ya da dolaylı işbirliği içinde küçük burjuvazinin işine yarayan bir yola girerse, bu son çözümlemede gericilik olur.

Demokratik devrim genel olarak orta burjuvazinin, özellikle kır burjuvazisinin de işine yarar. İleri demokratik halk devriminin böyle bir işlevi yoktur.

Bunlar ileri demokratik devrimin daha *ileri* içeriğini gösterir.

Devrimimizi gerçek bir *"halk"* devrimi yapan temel özellik de şuradadır: İDHD'nin canalıcı hedefi, siyasal devrim aşamasında burjuva devlet aygıtının parçalanmasıdır. Kapitalizm koşullarında, burjuvazinin bürokratik askersel aygıtının *parçalanması*, her devrimi gerçek halk devrimi yapan *ilk koşuldur.*

Devrim iktidarının sınıf karakterini işçi sınıfının bilinci ve örgütlülüğü belirleyecektir

İDHD'nin *ilk adımda* gerçekleştireceği dönüşümler programı, kapitalizmin teorik çerçevesini aşmayan ama pratik çerçevesini aşan demokratik bir programdır.

İDHD programı, bu nedenle hâlâ sosyalizm değildir ama işçi sınıfı hegemonyasındaki bir iktidar altında artık kapitalizm de değil, sosyalizme doğru dev bir adımdır. Türkiye'de işçi sınıfı hegemonyasında İDHD ile toplumsal devrim, *tek* bir devrimin iki anıdır.

İDHD iktidarının sınıf karakterini işçi sınıfının bilinci, halk yığınlarına öncülük yeteneği ve örgütlülük düzeyi belirleyecektir.

Türkiye'de proletarya ülkenin somut durumunun belirlediği bağlaşıklıklar içinde iktidarı alacaktır. Her devlet (diktatörlük) bir iktidar blokudur, ancak her devlet *tek* bir sınıfın diktatörlüğüdür. İki sınıfın birlikte iktidarı *geçici* bir durumdur.

Yerli finans-kapitale ve emperyalizme karşı İDHD'de proletaryanın yeterli bir güçle iktidarı alamadığı, toplumsal bağlaşıklıkların siyasal düzeyde de yansıdığı durumlarda ortaya çıkabilecek "işçi-emekçi diktatörlüğü" böyle *geçici* iktidardır.

Bu *geçici* iktidar da, eğer proletarya hegemonyası altındaysa, *tarihsel açıdan yine* proletarya diktatörlüğünün bir çeşididir ve belki ikinci bir kavgayı içerecek ama toplumsal devrimin başlangıç noktası olacaktır.

Türkiye'de proletarya hegemonyasını sağlayamamış bir siyasal devrim toplumsal ruha sahip olamaz. Ya sınıf güçlerinin yeniden guruplaşması yolundan proletarya hegemonyasının güçlenmesiyle proletarya diktatörlüğünün bir çeşidine dönüşür, ya kazanımlarını burjuvaziye teslim eder.

Çağımız kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır ve bu geçiş çok değişik biçimler gösterecektir. Proletarya iktidarı alırken, bağlaşıkları ülkenin durumuna göre değişebileceği gibi, dünyanın durumuna göre de değişebilir. Türkiye işçi sınıfı, ülkenin yapısı ve dünya koşullarına göre belirlenen bağlaşıklıklar içinde iktidarı alıyorsa bu proleter devrimdir, proletarya diktatörlüğü kurulur.

Türkiye'de tarihsel olarak kapitalizmin çözmüş olması gereken sorunlar vardır. Bunlar proleter devriminin açınım kazanması, tüm halkın ayağa kalkması için kaldıraç olacaktır.

Orta derecede gelişmiş bir ülke olan Türkiye'de proletarya devrimi yalnızca işçi sınıfının ve yoksul kırkent emekçilerinin değil, tüm *orta sınıfın* (küçük burjuvazinin) da çıkarlarını temsil edecektir.

3.2. Sınıfların konumu ve devrimde halkın birliği

Burjuvazi

Türkiye halkının ana düşmanı yerli finans-kapital, emperyalizme organik olarak bağlıdır. Bu bağlılık, uluslararası kapitalist işbölümü ve ekonomik zorunluluklar içinde ortaya çıkar. Ülke içinde işçi sınıfının, ülke dışında sosyalist sistemin güçlü varlığı bu bağlılığı pekiştirir.

Geneliyle Türkiye burjuvazisi tekeller üzerinden yürüyen bir ilişkiyle emperyalizme bağımlıdır. Türkiye sermayesi (tekelci ve tekeldışı) emperyalist finans-kapitalin genişletilmiş yeniden üretim sürecinin parçasıdır.

Bunun sonucu, yerli burjuvazinin elinde toplanan artık değerin bir bölümünün emperyalist sermayeye transferidir, ki bu yerli burjuvazi ile emperyalizm arasındaki *çelişkilerin ekonomik temelidir.*

Türkiye burjuvazisinin emperyalizme bağımlılığının mekanizması, burjuvazinin çeşitli guruplarını değişik biçimde etkilemektedir. Türkiye'de emperyalizme bağımlı kapitalizm derinleştikçe, hem kendi içinde, hem enternasyonal alanda işbölümü ve entegrasyon ilerledikçe, burjuvazinin *iç* çelişkileri de giderek iç ve dış tekelci sermayenin içindeki çelişkilerin izdüşümü olarak ortaya çıkmaktadır.

Tekelci sermaye ile tekeldışı sermaye tekelci kapitalizmin egemen olduğu yapının parçalarıdır. İkisi arasında çelişkiler olduğu gibi, yarar ilişkisi de vardır. Aralarındaki çelişkiler tekeller egemen olduktan sonra, bu yarar ilişkileri içinde doğmaktadır.

Bu durum, tekeldışı sermayenin bir bütün olarak tekelci sermayeye karşı direnişini olanaksızlaştırmış, *siyasal birliğini* kırmıştır.

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *devrimci değildir,* devrime karşıdır. Halk sınıflarının saldırısı şiddetlendikçe, bu kesimin daha büyük bölümü giderek daha aktif biçimde karşıdevrim saflarına geçecektir.

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *demokrat değildir.* Türkiye'de liberalizm ile demokratlık birbirinden ayrılmıştır. Tekeldışı burjuvazinin liberalizmi tekeller karşısında nefes alabilme isteğinden doğar ve hem ekonomik, hem de siyasal alanda iyi örgütlenmiş bir kurallar sistemi (yasalar vb.) isteğinde somutlaşır.

Türkiye'de tekeldışı burjuva liberalizminin demokratlıktan ayrılmış oluşunun göstergeleri, onun emperyalist siyasete olan gönüllülüğü, tekellere ve dolayısıyla faşizme karşı tutarlı bir savaş vermekten uzak oluşu, Kürt halkına karşı şövenist tutumudur.

Türkiye'de tekeldışı burjuvazi *antiemperyalist değildir.*

Tekeldışı burjuvazi sömürülen değil, *sömüren* bir kesimdir.

Türkiye'de tekeldışı burjuvazinin bu özelliklerini görmek, onu tekelcilerle aynı kefeye koymak değildir. Tekeldışı burjuvaziyle emperyalizm ve tekelci burjuvazi arasında önemli çelişkiler vardır ve bunların toplumsal-siyasal yaşamda oynadıkları bir rol de vardır.

Emperyalizme ve tekellere karşı savaşımda tekeldışı burjuvaziyle *sınırlı ve geçici* uzlaşmalar yapılabilir. Ancak, böyle uzlaşmaların "antitekel, anti-emperyalist" bağlaşıklık içinde bir anlamı yoktur.

Sınıf savaşı çözümleyici ana yaklaştığı zamanlarda, egemen sınıf içinde, hatta baştan sona tüm eski toplum içinde çözülme öyle belirgin bir durum alır ki, egemen sınıfın küçük bir bölümü sınıfıyla bağlarını koparıp, geleceği elinde tutan sınıfa katılır. Bu tarihsel yargı Türkiye için de doğrudur. Ülke devrim anına yaklaştıkça tekeldışı burjuvazinin çoğunluğu ve etkin siyasal güçleri karşı-devrim safında aktif yer alırken, küçük bir kesim halk saflarına geçecektir. Bu gerçek ne genel yargıyı değiştirir, ne de komünistlerin siyasetlerini bu kesim üzerinde kurmalarını gerektirir.

Komünistlerin tekeldışı burjuvaziye karşı taktiğinin *birinci* ve temel yönü onu halk sınıflarından *soyutlamak, ikinci* yönü, onu ana düşman olan tekelci burjuvazi ve emperyalizmden *tarafsızlaştırmak,* ana düşmanla aynı safta durmasını önlemektir.

Küçük burjuvazi

Türkiye, Avrupa'da küçük burjuvazinin toplumda en geniş yer tuttuğu ülkedir.

Kırsal alanlarda olduğu gibi kentlerde de yoğun bir küçük burjuva yığın bulunmaktadır. Bürokrasi ve aydınların büyük çoğunluğu küçük burjuvazi kapsamı içinde yer almaktadır.

Finans-kapitalin üstünde durduğu tabanı, yaygın küçük ve orta üretimi çıkarına uygun yönde biçimlendirmesiyle geleneksel küçük burjuvazi hızla erimekte, proleterleşmektedir. Bu durum, bu kesimde şiddetli tepkiler doğurmaktadır. Öte yanda, eriyen geleneksel küçük burjuvazinin yerini yenisi ve finans-kapital ağı içinde örgütlenmişi almaktadır. Bu iki yönlü etki, küçük burjuvazi içinde karmaşık ve çelişkili süreçler yaratmaktadır. Genelinde tekelci burjuvazinin bu sınıf üzerine etkisi bunaltıcıdır.

Küçük burjuvazi ara sınıftır, sallantılıdır. Burjuva etkilenmelere her zaman açıktır. Doğası gereği ideolojik saldırılardan, siyasal baskılardan etkilenir. Tam ve tutarlı demokratlıktan uzaktır. Ancak tüm burjuva iktidarlar da bu sınıfın ekonomik-demokratik haklarına saldırmakta, hızla mülksüzleşmeye itmektedir. Bu, küçük burjuvazinin devrimci potansiyelini belirler.

Türkiye'de kent ve kır küçük burjuvazisi (Kürt halkının geniş bölümü içinde olmak üzere), nesnel olarak halk sınıflarının özgürce örgütlenebilecekleri bir demokrasiden yanadır.

Küçük burjuvazi devrimimizin temel bir sorunudur. İşçi sınıfı küçük burjuvaziyi kendi yanına kazanmadan devrimi gerçekleştiremez. Bunun için, küçük burjuvazinin tekellere ve emperyalizme karşı olan çıkarlarını savunmak, geniş küçük burjuva yığınlar üzerindeki burjuva etkileri kırmak sonuç belirleyici önem taşır.

İşçi sınıfı

Tüm zenginliklerin gerçek yaratıcısı olan işçi sınıfı, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi oranında büyüyen, ayrıca üretimde tuttuğu yer nedeniyle toplumdaki ağırlığı sayısıyla ölçülemez denli büyük olan, kapitalizmin iki temel sınıfından biri, kapitalizmin tek devrimci sınıfıdır.

Tarım işçileri de içinde olmak üzere Türkiye işçi sınıfı devrimin ideolojik, siyasal, örgütsel, askersel öncüsüdür. Ülke koşulları buna olanak vermekte, bunu gerektirmektedir.

Finans oligarşisi, onun devleti, emperyalizmle bir olmuş, tüm ülkeyi sömürüyor. Buna karşı endüstri proletaryası *tüm sömürülenlerin* haklarını savunma, onlara kurtuluş yollarını gösterme ve kurtuluş için ortak savaşı yönetme görevini, toplumsal gelişmenin bayrağını taşıyor.

Türkiye proletaryası yalnızca kendi çıkarlarını savunarak, dört bir yanında yürüyen haksızlığa, sömürüye, zulme seyirci kalarak tarihsel görevini yerine getiremez. Onun tarihsel gücü, her çeşit baskının, ezginin, sömürünün ardıcıl düşmanı olmaktan gelmektedir. Toplumdaki sömürü odağı olan finans-kapitalin karşısına ancak o ağın tümüyle düşmanı olarak çıkarsa güçlü olabilir. İşçi sınıfının bu can alıcı görevini kavraması ve yerine getirmesi, devrim sürecinde proletarya hegemonyasını kurması anlamına gelir.

Proletarya hegemonyası ve birlik

Komünistler işçi sınıfının gerçek birliğinden, onun Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde çalışan partisinin güçlenmesini anlar. İşçi sınıfının gerçek siyasal birliği, onun kendi partisi olan komünist partisinde, onun sınıf siyaseti çevresinde oluşur.

Proletarya hegemonyası, işçi sınıfının iradesini öteki sınıf ve katmanlara benimsetmesidir. Bu, yaşamda, işçi sınıfı partisi ve onun çevresini saran örgütler aracılığıyla gerçekleşir.

TKP'yi, onun savaş yolunu olabildiğince geniş yığınlara maletmek, işçi sınıfı hegemonyasını sağlamanın en önemli aracıdır.

İşçi sınıfının hegemonyayı sağlaması, yığınların önüne geçebilmesi için, varolan güçlerin *tutarsızlığını* yığınlara gösterebilmesi, kendisini *ayırabilmesi* gereklidir.

Bağlaşıkların yetersizliğini yığınlara göstererek onların gerçek sınıf kavgasına yönelmelerini sağlama, aynı zamanda devrimi ilerletme sorunudur.

Hegemonya ile birlik çelişmez. Tam tersine hegemonyayı gerçekten sağlayacak güç olmadan kalıcı birlikler kurulamaz. İşçi sınıfının başı çekecek güçte olması, başarılı birlik için baş koşuldur.

(Devam edecek)

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümünü, onun devrimci özünü, Leninizmin ilkelerini canlı tutarak kutluyoruz.

D m krasiyi burjuvadan beklemiyor, devrime yürüyoruz

Nabi Yağcı, Berlin'de Hürriyet *gazetesine verdiği röportajda "Türkiye'de demokratik bir istikrarın savunucusuyuz. Artık demokrasimiz topallamasın" diyor. Yağcı, "istikrarı" savunur ve "demokrasimiz" artık topallamasın derken, Türkiye tipi güdük burjuva demokrasisine sahip çıkıyor. Kendilerinin burjuva demokrasisinin bir eklentisi olduğunu sergiliyor. İşçi sınıfımız gerçek demokrasiye, resmilerin savunduğu burjuva diktatörlüğünü yıkıp parçalayarak erişecektir.*

Uğur Gürgen

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümünü, onun devrimci özünü, Leninizmin ilkelerini canlı tutarak kutluyoruz.

Bolşeviklerin öncülüğünde Rus proletaryası, işçi sınıfının kurtuluşunun ancak devrimle olabileceği ilkesini, Lenin ve Marks'ın öğretisini yaşama geçiriyor, Ekim 1917'de burjuvaziye karşı bir zafer kazanıyordu. Tarihte ilk kez proletaryanın devleti kurulurken yeni bir dünyanın da temeli atılıyordu.

Lenin bunu, şu sözlerle dünya işçilerine bildiriyordu:

"Yüzyıllar boyunca devletler, burjuva modeline göre kuruldu. İlk kez burjuva olmayan bir devlet modeli keşfedildi. Hükümet aygıtımız hatalı olsa bile bir kere yaratılmıştır, tarihte en büyük icat yapılmıştır, bir proleter devleti yaratılmıştır. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.33, s.301)

"Eskimiş, modası geçmiş fikirler"(!)

Lenin önderliğinde kurulan proletarya diktatörlüğünün büyük kazanımları bugün ne yazık ki tehlikededir. Devrimin dersleri ve Lenin'in öğretisi, bugünkü Sovyet yöneticileri tarafından "eskimiş ve modası geçmiş fikirler" olarak değerlendiriliyor. Durum böyleyken onların Ekim Devrimi'nin yıldönümünü kutlamaları büyük bir iki yüzlülüktür. Ekim Devrimi gerçek anlamda ancak ilkeleri yaşatılarak kutlanabilir.

Bugün Sovyetler Birliği'nin ve dünya komünist hareketinin içinde bulunduğu bunalımın en temel nedeni proletarya demokrasisinin uygulanmamış ve uygulanmıyor olmasıdır.

Sovyetler Birliği'nde devrimden sonra uzun yıllar, özellikle savaş komünizmi ve soğuk savaş yıllarında proletarya diktatörlüğü işçi sınıfının çıplak diktatörlüğü biçiminde uygulanmak zorunda kaldı. Ama soğuk savaşın ardından gelen yıllarda çıplak diktatörlük, demokratik diktatörlüğe dönüşebilirdi, dönüşmeliydi. Zorunluluk olduğu dönemlerde de bunun nesnel koşulların bir dayatması olduğu açıkça söylenmeliydi.

Bu yapılmadığı gibi dünya komünist hareketi, Sovyetler Birliği'nde ve diğer sosyalist ülkelerde uygulanan, burjuvazinin sağladığından bile geri olan demokrasiyi, sosyalizmin ve proletarya diktatörlüğünün zorunlu bir koşuluymuş gibi gösterdi. Oysa tam tersidir. Sosyalizmin ve proletarya diktatörlüğünün olağan devlet biçimi demokrasidir. Hem de en demokratik burjuva demokrasilerinin bile sağlayamayacağı kadar geniş ve tam bir demokrasi. Yürükoğlu yoldaş *Sosyalizm ve Demokrasi* adlı kitabının giriş bölümünde bunu şöyle açıklıyor:

"İşin özünde sosyalizm-demokrasi ilişkisi oldukça düz, yalın, kolay bir ilişkidir. Proletarya diktatörlüğü, çoğunluğun çıkarlarını savunan devlettir. Demokrasi, çoğunluğun yönetimi demek olan devlet biçimidir. Sosyalizm, çoğunluğun çıkarları ve yönetebilmesi için en başta üretim araçlarından özel mülkiyeti kaldırmak demektir. Proletarya diktatörlüğünün uzun dönemde tek geçerli biçimi ancak demokrasi olabilir. Tam ve tutarlı uygulanacaksa demokrasi proletarya diktatörlüğünü ve sosyalizmi gerektirir. Sosyalizmin yaşayabilmesi ve komünizme ilerleyebilmesi için proleter diktatörlüğü ve onun demokrasisi zorunludur. Dolayısıyla, demokrasi ile sosyalizm arasındaki ilişki teorik olarak bir sorun getirmemektedir."

Sosyalizmle demokrasi arasında teoride hiçbir açıklık yoktur. Tam ve gerçek bir demokrasi isteyen birisi sosyalizmi istiyor demektir. Sosyalizmi isteyen de tam ve gerçek bir demokrasi istiyor demektir. Ancak, Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde nesnel durumun dayattığı ve geçici olması gereken otoriter uygulamalar süregenleşti. Bu durum teori düzeyine yükseltilip proletarya diktatörlüğüne ve sosyalizme maledildi. Bu kez emperyalizm, ideolojik saldırısında, sosyalizmin ve komünistlerin teoride ve pratikte demokrasiye karşı oldukları propagandasından yararlandı.

Haklı çıkış yanlış sonuç

Yüro-komünist partiler haklı olarak başlattıkları demokrasi tartışmasıyla konunun gündeme gelmesini sağladılar. Bu tartışmayı başlattıkları yıllarda Avrupa komünist partileri dünya komünist hareketinin tarihinde görülmedik düzeyde yığınsallaştılar. Bu da gösteriyor ki *demokrasi savaşımı, işçi sınıfının gönlünü kazanmada kilit önem taşıyor.*

Ama, yüro-komünist partiler haklı bir noktadan kalktıkları halde sonuçta işi Leninizmin ve proletarya diktatörlüğünün reddine vardırdılar. Bu, düzenle uzlaşmak ve burjuva demokrasisini yeğlemek demekti. Bugün yüro-komünist partilerin vardıkları nokta, modern sosyal demokrasidir. Nereden nereye!

Demokrasi komünizme ilerlemenin önkoşuludur

İşçi sınıfının, tam kurtuluş için, komünizm için yürüteceği savaşımda demokrasi temel önem taşır. Demokrasi, komünizme ilerlemenin önkoşuludur.

Ama, işçi sınıfı, devrimi yapıp iktidarı aldığı zaman devlet yönetimini hemen devralacak durumda değildir. Bu nedenle, ilk dönemde işçi sınıfının kendisi değil, onun adına bu alanda uzmanlaşmış bir bürokrasi kadrosu devlet aygıtını yönetir. Süreç içinde sınıf hızla eğitilmeli ve yönetici konumuna yükseltilmelidir. Bu da ancak aktif yığın demokrasisi yolundan olabilir.

Aktif yığın demokrasisi giderek işçi sınıfının yönetici sınıf olmasını ve toplumdaki sınıf farklarının kalkmasını getirecektir.

Türkiye tipi güdük burjuva demokrasisi, bırakın komünistlerin istediği, halkın özlediği demokrasi bile değildir. Emperyalistleşemeyen burjuvazi, işçi sınıfına ve emekçi halka demokrasi veremez. Gerçek demokrasiyi, işçi sınıfı devrimle getirecektir.

Ancak böyle bir demokrasi ile kapitalizmin yaşam olanakları ve kalıntıları büsbütün kaldırılabilir. Lenin şöyle diyor:

"Demokrasinin *tam* gelişmesi,... *tüm* nüfus yığınının bütün *devlet* işlerine ve kapitalizmi kaldırmanın bütün karmaşık sorunlarına gerçekten eşit ve gerçekten evrensel katılımıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.23, s.25)

Nasıl ki burjuva diktatörlüğünün olağan devlet biçimi burjuva demokrasisi ise ve rejimin istikrarlı bir şekilde devamını bu biçim sağlıyorsa, proletarya diktatörlüğünün olağan devlet biçimi de sosyalist demokrasidir ve rejimin istikrarlı bir şekilde devamını bu biçim sağlar.

Demokrasinin sahibi işçi sınıfıdır

Burjuvazinin ekonomik bunalımı derinleştikçe, halkın muhalefeti de yükselmektedir. Demokratik hak ve özgürlüklere konan yasaklara karşı Türkiye işçi sınıfı demokrasi istemini yükseltmekte ve kurtuluşunun tek yolu olan devrime doğru ilerlemektedir.

İşçi sınıfının demokrasi istemi öyle güçlüdür ki burjuvazi eski siyasiler üzerindeki yasakları kaldırarak sunduğu burjuva seçenekleri çeşitlendirmeye ve kendine yönelecek dikkatleri dağıtmaya çalışmaktadır.

Şurası bilinen bir gerçek ki işçi ve emekçilerden yana hiçbir çözüm getirmeyen bu "demokrasi" hokkabazlarını halk hızla tanıyor. Tek çözümün kendi iktidarını kurmada olduğunun bilinci gün geçtikçe yerleşiyor.

Türkiye'deki gelişmeler böyle seyrederken, resmiler, - yeni adlarıyla TBKP - SHP, DSP ve DYP gibi burjuva partileriyle "en geniş bir demokratik platform" oluşturmaya ve burjuvaziyle uzlaşmaya çalışmaktadır.

Resmiler burjuva demokrasisinin bir eklentisidirler

Nabi Yağcı, Berlin'de *Hürriyet* gazetesine verdiği röportajda "Türkiye'de demokratik bir istikrarın savunucusuyuz. Artık demokrasimiz topallamasın" diyor.

Yağcı, "istikrarı" savunur ve "demokrasimiz" artık topallamasın derken, Türkiye tipi güdük burjuva demokrasisine sahip çıkıyor. Kendilerinin burjuva demokrasisinin bir eklentisi olduğunu sergiliyor.

Türkiye işçisinin 1982 Anayasası'nın yasaklarına karşın grevler yürüttüğü bir ortamda demokratik "istikrar" kimin belgisidir? İşçilerin belgisi olamaz. İşçi sınıfının beklediği, burjuva demokrasisinin istikrarı değil devrimle kazanacağı sosyalist demokrasidir. "İstikrar" burjuvazinin belgisidir. Yağcı, burjuvaziye sahip çıkıyor.

Proletarya diktatörlüğünü kavram olarak parti programından çıkardıklarını belirten Yağcı, bu kavramın günümüz gerçeklerine oturmadığını, insanlığın değişmekte olduğunu, daha barışçı, daha hümanist ve daha demokratik olduğunu söylüyor. (*İkibine Doğru*, 11-17 Ekim 1987)

Yağcı, proletarya diktatörlüğünün barışçı, hümanist ve demokratik olmadığını iddia ediyor. Ne oldu? Daha düne kadar Sovyetler Birliği'nde bunlar vardı.(!) İşçi sınıfının demokratik devletinden daha demokratik, eşi örneği görülmemiş yeni bir devlet biçimi mi keşfettiler? Elbette, böyle birşey olmadı. Resmiler, Sovyetlerden esen rüzgarla bağlı olarak, dün tek partili sistemin doğru olduğunu, "sosyalizmin demokrasiyi içerdiğini", yaşayan sosyalizmin demokratik olduğunu vb., ağızlarında geveliyorlardı. Şimdi, sosyalist ülkelerde demokrasinin olmadığını, ama proletarya diktatörlüğüne de gerek olmadığını(!) keşfettiler. Devrime de gerek duymadıkları açık. Sımsıkı burjuva demokrasisine yapıştılar. Ağızlarından işçi sınıfı düşmanlığı fışkırıyor.

Resmilerin çarpıtmaları, onların demokrasi anlayışlarının ne denli sığ ve kof olduğunu gösteriyor.

Demokrasiyi işçi sınıfımız devrimle kuracak

Türkiye tipi güdük burjuva demokrasisi, bırakın komünistlerin istediği, halkın özlediği demokrasi bile değildir. Emperyalizm aşamasına yükselmiş, ama bir türlü emperyalistleşemeyen burjuvazi, işçi sınıfına ve emekçi halka demokrasi veremez. Böyle bir tutum, onun kendi devletini dinamitlemesi ile eş anlamlıdır.

Gerçek demokrasinin tek sahibi işçi sınıfıdır. Gerçek demokrasinin önündeki engelleri temizleyecek olan devrim ve sosyalizmdir.

İşçi sınıfı, devrim ve komünizm savaşımı, emekçi halkın demokrasi savaşımının öncüsü ve sözcüsü konumuna yükselebilirse, düzene karşı muhalefet hareketinde kendi hegemonyasını kurabilirse kazanır. Tüm halkın tekil, yerel, kesimsel istemlerini, devrim ve komünizm istemiyle bağlayan komünist partisi, işçi sınıfının demokrasi savaşımının öncüsüdür.

İşçi sınıfı, demokrasi savaşımı içinde eğitilerek devrime yürür. Onun ilk görevi, devrimi gerçekleştirmek, çoğunluğun yönetimi olan sosyalist devleti kurmaktır. İşçi sınıfının iktidarını kurmak zaten başlı başına en büyük demokratik kazanımdır. Ama, yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu yetmez. İşçi sınıfı, kendi devletini kendisi yönetebilir duruma gelmelidir. Bu da aktif yığın demokrasisi ile sağlanır. İşçi sınıfı, aktif yığın demokrasisi temelinde toplumu komünizme doğru götürür.

Yaşamı ve çalışmayı ciddiye almak bir komünistin kişiliğini oluşturan ana ögelerdendir.

KOMÜNİSTİN ÇALIŞMASINDA LAÇKALIĞIN YERİ YOKTUR

İdeolojimizle tutarlı bir günlük pratik, dakik, titiz, ayrıntının önemini küçümsemeyen bir tutumla oluşturulabilir.

Mehmet Doğan

Karar alırken parti çalışma normlarına uy, kollektif karar alma sürecini işletmeye özen göster

Bu sayımızda ilk olarak parti içinde karar alma süreci ile ilgili bir olayı ele alacağız.

Bir parti örgütünde parti komitesinin bir üyesinin, genel merkezin yönergesine bağlı olarak önemli bir görev ile, bulunduğu bölge dışına gönderilmesi gerekiyor. Buna yönelik olarak bazı ön hazırlıkların yapılması da zorunlu. Parti komitesinin sekreteri, genel merkez ile yaptığı görüşmede gönderilecek yoldaşın hazır olduğunu söylüyor ve hazırlıkların bir an önce bitirilmesini istiyor. Merkezdeki ilgili yoldaşlar daha da yoğun bir çalışma ile gerekli hazırlıkları bitiriyorlar.

Bu arada genel merkez, çalışmaların kontrolü ve diğer bazı konularda doğrudan bilgi almak amacıyla bölge dışına çıkacak olan bölge komitesi üyesi yoldaş ile de görüşüyor.

Bu görüşme sonucunda o yoldaşın belirli bir dönem için bulunduğu bölgeden ayrılamayacağını yoksa çok olumsuz gelişmelerin söz konusu olabileceğini öğreniyorlar.

Bunun üzerine komite sekreteri yoldaştan durum yeniden soruluyor. Alınan karşılık bir öncekinin aynısıdır. İki yoldaşın görüşleri arasındaki bu çelişkili durum ancak bir sonraki görüşmede çözülebiliyor. Sekreter yoldaş uygulamanın öteki yoldaşın belirttiği süre kadar ertelenmesinin doğru olacağını kabul ediyor.

Ne var ki o ana kadar her şey sekreter yoldaşın aldığı kesin, hatta uygulamayı ivmelendirici tutuma bağlı olarak planlandığı için bu erteleme süresi boyunca yeni bir çalışma devreye sokulamıyor ve partinin önemli bir alanı bu nedenle uzunca bir süre boş kalmış oluyor.

Olayı incelemeye başlarken şunu hemen belirtelim ki bu olayın detaylarına ilişkin bilgi edinebilmemiz bugün için olanak dışıdır. Bu bakımdan daha çok, çalışma norm ve anlayışı açısından yorum getireceğiz.

Hemen anlaşıldığı gibi sekreter yoldaş hatalı bir davranış içindedir. Ve bu hatanın çok daha zararlı sonuçlar vermemiş olması yalnızca merkezin diğer yoldaş ile doğrudan ilişki kurmuş olmasına bağlıdır. Bu nokta bir yönüyle de partide genel merkezin alt kademelerle değişik kanallarla bağ kurmasının ve bilgi akışını bu kanallardan da sağlamasının yarar ve önemini göstermektedir.

Olayımızda kendisinin sonuçta kabul etmesi ile de görüldüğü gibi sekreter yoldaş yanlış bir değerlendirme yapmıştır.

Burada iki olasılık söz konusudur:

1- Sekreter yoldaş ya komite üyesi yoldaşın görüşünü sormadan kendi başına bir değerlendirme yapmıştır.

2- Ya da sormuş ancak onun görüşünü dikkate almamıştır. Her iki durumda da karar verme sürecinin parti çalışma normlarına uygun götürülmediği açıktır. Bir komite sekreteri bir karar alacağı zaman:

a) Hakkında karar vereceği konuya ilişkin en çok veriyi toplamak için azami çabayı sarfetmelidir. Hele sözkonusu olan birlikte çalıştığı bir komite üyesinin durumu ise bunu vurgulamak bile gereksizdir.

b) Bir konuda karar alırken ulaşabileceği ve o konuda bilgi ve deneyim sahibi tüm yoldaşlarının görüş ve önerilerini almak için gereken özeni göstermelidir. Hiç kuşku yok, karar alma süreci kollektif bir çalışmayı gerektirir. Ve bunun için oluşturulmuş bir organ da var ise karar, mutlaka o organın ürünü olmalıdır.

c) Konuyu bütün boyutları ile ele almalı, özellikle getireceğinin yanında götüreceğini de düşünmelidir. Soyut, yaşamdan kopuk, herşeyden bağımsız tek başına bir "olabilirlik" özde çok bir şey ifade etmez.

Bu olayda da öyle olduğu görülmektdir. Olaya soyut olarak bakarsak, herhangi bir yoldaşın bir yerden başka bir yere gitmesi mutlak gerekli ise olabilirlik açısından bu hiç te zor bir sorun değildir. En kötü olasılıkla eldeki olanakları o işe seferber etmek sorunu çözmeye yeterlidir. Komite üyesi yoldaş ta herhalde böyle değerlendirmiş ve yoldaşının hazır olduğunu belirtmiştir.

Ama iş yalnızca bununla bitmemektedir. Söz konusu yoldaşın o anda içinde bulunduğu koşullar nedeniyle, bulunduğu bölgeden ayrılması durumunda tekrar elde edilemeyecek kayıplar söz konusudur.

Sekreter yoldaş bu olayda karar alırken somut verilerden kalkarak değerlendirme yapmamış, " önemli değil hallederiz" mantığı ile davranmıştır.

Son olarak çok önemli bir hatayı daha vurgulayalım. Genel merkezin uyarısına karşın sekreter yoldaş en ufak bir duraksama göstermemiş ve değerlendirmeyi bir daha gözden geçirme gereğini dahi duymamıştır.

Bu da söz konusu hatanın raslantısal olmayıp karar alma ve değerlendirme sürecindeki yapısal eksikliğe dayandığını özellikle göstermektedir.

Hele ki bu konuda kendisine örgütünden de bir uyarı gelmiş bulunuyorsa.

Olunması gereken yerde ve zamanda ol, özür arama

İkinci olarak parti yaşamının günlük işleyişi içinde sıradan bir olayı ele alacağız.

Bir bölgede dört yoldaşımız ertesi günü çeşitli görevlere gideceklerdir. Konum gereği birlikte gitmeleri söz konusudur. Bir gün önceden ertesi sabah nasıl buluşup gideceklerini konuşur ve anlaşırlar. Bir yoldaşımız herbirini belirli zamanlarda kaldıkları yerlerden alacaktır.

Ertesi sabah yoldaşımız kalkar hazırlanır, ancak yoldaşlardan biri aynı yerde kalmaktadır ve henüz kalkmamıştır. Biraz daha zaman vardır ve kendisini uyandırmaz. Vakit geldiğinde ikinci yoldaşı almağa giderken onu da uyandırır ve kendisinin gidip geleceği süre içinde hazır olmasını söyler.

İkinci yoldaşımızın kaldığı yere geldiğinde onun hazır durumda beklediğini görür. Birlikte dönerler ancak birinci yoldaş yine hazır değildir. Bir süre sonra hazır olur ve yola çıkarlar.

Üçüncü yoldaşı alacakları yere geldiklerinde o da henüz görünürde yoktur. Ve bu yoldaşı haberdar edebilmek birincisi kadar kolay değildir. Uzunca bir süre sonra kendisine ulaşılır. Uyuya kalmıştır. Saatinin çalmadığını söyler. Oldukça fazla bir gecikme ile yolculuk başlar.

Gecikme konusu konuşulurken birinci yoldaş çalar saatinin olmadığını ve kendisinin de uyanamadığını söyler. Üçüncü yoldaşın açıklaması daha ilginçtir. İlk söylediğini açık yüreklilikle yaptığı bir ekleme ile tamamlar ve düzeltir.

Eklediği şudur: Aslında saat çalmıştır ancak "nasıl olsa geç gelirler" diyerek saati susturmuş ve uyumaya devam etmiştir. Saatteki kusur ise yoldaşı uyandırmak için ikinci kez çalmamış olmasıdır.

Görüldüğü gibi olay eskilerin deyimiyle "vaka-i adiyeden", yani sıradan, her gün görülen, bir olaydır.

Kimbilir bu yazıyı okuyan yoldaşlarımız bu sayfada bu tür olayların yazılıp irdelenmesini bile sırf bu nedenle yadırgayacaklardır. Kuşkusuz bu onların böylesi durumlara övgü düzdüklerini göstermez. Ama en azından böyle düşünmelerinde bu tür olayları kanıksamış olmalarının büyük payı vardır.

Ya da "evet bu tür tutumlar yanlıştır, ancak sınıf savaşımının bugünkü noktasında irdelenmesi gereken bir olay mıdır bu?" diye soracaklardır.

İşte bu ve buna benzer soruların sorulacağını ya da bu tür olayların kanıksandığını, en azından ciddiye alınmadığını bildiğimiz için, tam da bu nedenle bu olayı incelememiz gerektiği kanısındayız.

Herkesin altını çizdiği, önemini vurguladığı, üzerinde titizlikle durduğu sorunlar, çözüme kavuşmak konusunda büyük şansa sahiptirler. Çok bilinen bir sözü yineleyelim: Bir sorunun varlığını görmek, kabul etmek onu yarı yarıya çözmek demektir.

Daha yazımızın başında ortaya çıkmaktadır ki neyin sorun olduğu ya da olmadığı tartışmalı bir konudur. Gerçekten sınıf savaşımı sürecine bakarsak, ideolojik, siyasal tartışmaların da özünde "sorun nedir?" ya da "ne sorundur ne sorun değildir?" tartışmaları olduğunu görebiliriz.

En genelinden bir örnek verip açıklayalım: Günümüzde ve bundan böyle menşevik resmilere göre sorun burjuvazi ile nasıl bağlaşık kurabilecekleridir. Oysa biz, komünistler için böyle bir sorunun var olabileceğini bile düşünemeyiz.

Buna karşıt bizim için bugün de yarın da temel sorun, sömürü çarkını nasıl parçalayacağımız, devrimi nasıl gerçekleştirebileceğimizdir. Menşeviklerin bu halimize bakıp şaşkın şaşkın "allah allah, şimdi bu devrim meselesi de nereden çıktı, bu (komünistler!) için sorun edilecek zaman mı ki?" diye söylendiklerini de biliyoruz.

Yani bizim için sorun olan onlar için gündem dışı bir konu, onlar için sorun olan da bizim için sınıf savaşımını satmak oluyor.

Şimdi olayımızı incelemeye geçelim. Görüldüğü gibi ikinci yoldaşımız olması gerekeni yapmış, söz verdiği saatte kendisini çağırmalarına bile gerek bırakmadan hazır olarak beklemiştir.

Birinci yoldaşın özürü vardır. Yoldaşın saati olmadığından uyanamamıştır. Ama durup hemen sormamız gerekiyor. Peki buna karşı ne önlem düşünmüştür? Aslında yoldaşlarımızın hareket saatini belirleyen bu yoldaşımızın konumudur. Onun görevi erken saattedir ve diğerleri, birlikte yolculuğun gereği olarak kendileri için gerekli olan saatten önce yola çıkmaktadırlar.

Bu nedenle zamanında yola çıkılmasını herkesten çok bu yoldaşımızın arzulaması ve bunu sağlamak için de en çok onun titizlenmesi gerekir.

Bu doğrultuda yoldaşımız saat arayıp bulabilir, kendisi uyanmakta zorluk çekiyorsa eşinden yardım isteyebilir en azından aynı yerde kaldıkları yoldaşa saati olmadığını ve kendisini de uyandırmasını söyleyebilirdi vb. (Acaba o yoldaşın saati var mı idi?)

Buna yönelik hiçbir çabada bulunmadan sadece saatin olmamasını özür olarak öne sürmek bir anlam taşımaz. Yalnızca karşısındakini acaba bu yoldaşımızın en azından o günkü çalışması için geç kalmak diye bir sorunu yok mu diye kuşkuya düşürür.

Sonunda oldukça geç kalınmıştır. Ama hepimizin merak ettiği sanırım bu noktadan sonrasıdır. Bu olay da daha önce belirttiğimiz gibi işte bu nedenle ele alınmaktadır. Çünkü o yoldaşımızın alanında geç kalmak gerçekten "vaka-i adiyeden" olmuştur. Hem de yoldaşın oldukça önemli sorumluluğu olan bir alandır söz konusu olan.

Üçüncü yoldaşımızın tutumuna gelince önce şunu belirtelim, yoldaşımız ilk anda gerçek olmayan, daha doğrusu gerçeği, eksik, dolayısıyla da yanlış aksettiren bir açıklama yapmış ancak daha sonra bu yanlışını düzeltmiştir.

O da öteki yoldaşlarını dolaylı olarak suçlayan bir tutum içindedir. Nasıl olsa geç kalırlar diyebilmektedir. Oysa hemen şunu belirtmemiz gerekiyor. Yoldaşımız bu kanıda bile olsa kendisi zamanında hazır olmalı ve öteki yoldaşların geç kalmaları durumunda onların yanlış tutumunu vurgulayarak düzeltilmesine çalışmalı idi.

Oysa yoldaşımız kendi tutumuna gerekçe ararken hiç de hakkı olmadan başka yoldaşlarını yanlış konumlarda ele alabilmektedir.

Eğer bu yoldaşın mantığından hareket edersek, herkes kendi dışındakilerin sözünde durmayacağından kalkarak ya buluşmalarına hiç gitmeyecek ya da kendince uygun gördüğü bir zaman dilimi kadar geç gidecektir. Tam bir kaos oluşur bu şekilde.

Buna bağlı olarak da yoldaşlarının belli bir saatte bir yerde olmasını isteyen herkes yine deneyelerden kalkarak bulduğu, ya da kendi subjektivitesi içinde uygun gördüğü bir süre kadar öncesi için çağrıda bulunacaktır.

Nitekim çoğu kez böylesi uygulamaların yapıldığı da bilinmektedir. Kaldı ki çok kısa bir süre sonra, bu olaydan bağımsız olarak bu yoldaşımız bu tür bir tutumla karşılaşmıştır.

Böyle bir süreç başladımı o noktada durmaz, ve ilerler. İzlenen (taktik!) anlaşılır ve insanlar buna karşı önlem olarak aynı süre kadar gecikme ile buluşmalarına ya da görevlerine gitmeye başlarlar.

Görülüyor ki böyle bir mantığın irdelenmesi bile giderek bir güldürü yazısına dönüşebilmektedir.

Savaşımımız her yönüyle zorluklarla doludur. Onları başarabilmek tutarlı, kararlı, yalpalamayan bir tutum istiyor. Böyle bir tutumla laçkalığın bir arada bulunması olanaksızdır.

Unutmayalım ki kavgayı başarıya götürecek olan yol her gün yürüttüğümüz, kendi başına hiç de büyük olmayan küçük küçük çalışmalardan oluşan taşlarla döşenmektedir.

Devrime biz o taşların üzerinden yürüyerek varacağız. Yaşamlarını bu davaya adamış yoldaşlarımız şöyle geriye doğru bir dönüp bakarlarsa göreceklerdir ki aldıkları yol döşedikleri böyle sağlam taşların varlığıyla orantılıdır. Gerisi boşa gitmiş nice kahır, emek ve özveri olmaktadır.

Bu yıl hedefimiz geçen yılın üç katıdır. Hedefli katılanların sayısı da ilk güne oranla yüzde 44 arttı.

Yığın bağlarımızda sıçrama yaptık

İlk kez katılan yoldaşlar, taarruz çalışmalarının parti çalışmalarını aksatacağını düşünüyorlardı. Oysa gördük ki, hem partimize olanak yarattık, hem de parti işleri daha iyi yürüdü. Daha atak, daha verimli, daha militan çalışmaya başladık.

A. Kemal, İstanbul

11. Özveri Taarruzu bu yıl da örgütümüzde coşkuyla kutlanıyor. Bu yıl yoldaşlarımızın çoğu taarruza ilk kez katılıyor.

Taarruzun başlamasından çok önce, taarruzun niteliği, taarruzda neler yapılabileceği üzerine uzun uzun aramızda tartıştık. Herkes hedefini gerçekleştirmek için planlar yaptı. Uzun bir hazırlıkla taarruza başladık.

Belirlenen kişisel hedeflerin toplamı geçen yılın 2,5 katına ulaşıyordu. Bunun üzerine genel hedefimizi geçen yılın 3 katı olarak belirledik. Daha sonra hedeflerimizi gerçekleştirmek üzere kolları sıvadık.

Taarruz en başta taarruza katılan bizler üzerinde etkisini gösterdi. Partimizin üye ve sempatizanlarının, her alanda özveri ve emek eğitimi olan Özveri Taarruzu'na ilk kez katılan bazı yoldaşlarımız, "para bulmak için uğraşırsak, parti işleri durur" diyorlardı. Oysa gördük ki, partimize olanak yaratırken kendi kendimizi daha iyi organize ettik. Hem partimize olanak yarattık, hem de parti işleri daha iyi yürüdü. Daha atak, daha verimli, daha militan çalışmaya başladık.

Örgütsel çalışmalarda en zayıf yanımız olan yığın bağlarımız, taarruzda epey bir sıçrama yaptı. Bu, taarruza da yansıdı. Hedef koyarak katılan sayısı ilk güne oranla % 44 arttı.

Özveri Taarruzu ile yaratacağımız olanakla, merkez organımız *İşçinin Sesi*'ni daha yaygın dağıtmak için basım olanaklarımızı geliştirmeyi hedefledik. Gazete dağıtımını ilk ağızda taarruz öncesine oranla % 100 artırmayı hedefliyoruz. Daha sonra da birkaç katına artırmaya çalışacağız.

Özveri Taarruzu'nun bitimine üç hafta kala hedefimizin üçte ikisini gerçekleştirdik. Geri kalanı gerçekleştirmek için herkesin hedefini en az % 10 geçmesini kararlaştırdık. Şimdi tüm gücümüzle hedefimizi zamanında gerçekleştirmek için çalışıyoruz.

Taarruzun ana hedefini İşçinin Sesi'*nin Türkiye'de dağıtımını artırmayı gerçekleştirmek üzere coşkuyla çalışıyoruz.*

Özveri ve emek ürünlerini örgütleyelim!

Devrim yolu sarptır. Aktif proleter savaşımı, emekçi halkın önde gelen sorunlarına bilinçli ve kararlı bir şekilde yoğunlaşmayı, derin özveriyi gerektirir. Özveri taarruzları, yoldaşlarımızın yaşamlarını her şeyleriyle bu savaşa adamaları yönünde önemli bir eğitmendir. Taarruz, kadrolara, bireyci yönlerinden arınmak, kollektifin hamurunda yoğrulmak ve yığınların savaşımında örnek komünistler olmak yönünde öğretici bir deneyimdir. Taarruz bunun yanısıra, çalışmalarda, partiye yeni kadrolar ve sempatizanlar kazandırmayı, birçok yeni yığın ilişkisi kurmayı, "yığınlarla bağlanmayı" ana görevler olarak ele almayı öğretir.

Ülkemizde sınıf çelişkileri keskinleşiyor. İşçi sınıfımız, güdük 1982 anayasasının ve yasaların kısıtlayıcı ve engelleyici hükümlerine karşın grev alanlarında militanca yerini alıyor. Yığınsal gösteri ve protestolar yapıyor. Türkiye burjuvazisi köşeye sıkışmış durumdadır. Zayıf halka Türkiye'nin devrime yaklaşmakta olduğunu hissetmektedir. Bunun önüne geçmek amacıyla, çeşitli oyunlar tezgahlama peşindedir. Bu yolda en son başvurduğu, "legale" çıkmak için ortaya atılan Yağcı ve TBKP'dir. Burjuvazi aklısıra TBKP'yle devrimi önleyecek!

Emperyalistleşme aşamasındaki Türkiye burjuvazisi, bir türlü çözemediği sorunlarla cebelleşiyor. Dışarda pazar kapma işleri iyi gitmezken, içeride sınıf savaşımı yükseliyor. Türkiye'nin önündeki ikilem değişmiyor: Ya devrim ya da tekrar faşizm!

Bizler, Türkiye işçi ve emekçisinin tek kurtuluş yolunun ancak devrimle gerçekleşebileceğinin bilinci içinde hareket ediyoruz. Eylemlerimizle ideolojik çalışmalarımızla her an buna hazırlanıyoruz. İşçi sınıfını ve emekçi yığınlarını devrime götürmek üzere örgütleniyoruz.

"Özveri taarruzları" adıyla yaptığımız, olağanüstü bir enerji ve gayretle sürdürdüğümüz çalışmalar bunun önemli ve geleneksel-leşmiş bir parçasıdır. Bilinç ve kararlılıkla kendimizi devrim savaşımına adamış devrimciler olarak, 1977 yılından bu yana her yıl özveri taarruzları düzenlemekteyiz. Önceleri, bu eylemi yaz aylarında gerçekleştirdiğimiz için ona "Yaz Taarruzu" diyorduk. Sonradan, eylemi daha iyi anlatan "Özveri Taarruzu" adını verdik.

"Taarruz", adından da anlaşılacağı gibi, tüm güçleri toplayıp, düşmanı yenmek için girişilen eylemdir.

"Özveri" ise komünistliğin bir önkoşuludur.

Kapitalist dünyada ve Türkiye'de burjuvaziye karşı sürekli bir taarruzdayız. Bu taarruz, kişinin tüm yeteneklerini, tüm yaratıcılığını, emeğini komünizm davasına seferber etmesiyle somutlanır. Özveri taarruzu, bir anlamda, gün 24 saat devam eden taarruzumuz içinde, yoğun bir özveri ve emek eğitimi, partiyi mali ve örgütsel açıdan güçlendirme kampanyasıdır. TKP üye ve sempatizanları için sınavdır.

İşçi ve emekçilerimizin yaşamını çekilmez hale getiren burjuva düzenini yıkma ve ardından tüm toplumu komünizme götürme davamızda, tüm yetenek ve yaratıcılığımızı seferber etme sınavıdır.

Devrim yolu sarptır. Aktif proleter savaşımı, emekçi halkın önde gelen sorunlarına bilinçli ve kararlı bir şekilde yoğunlaşmayı, derin özveriyi gerektirir. Özveri taarruzları, yoldaşlarımızın yaşamlarını herşeyleriyle savaşa adamaları yönünde önemli bir eğitmendir. Taarruz, kadrolara, bireyci yönlerinden arınmak, kollektifin hamurunda yoğrulmak ve yığınların savaşımında örnek komünistler olmak yönünde öğretici bir deneyimdir. Taarruz bunun yanısıra, çalışmalarda, partiye yeni kadrolar ve sempatizanlar kazandırmayı, birçok yeni yığın ilişkisi kurmayı, "yığınlarla bağlanmayı" ana görevler olarak ele almayı öğretir.

Üye ve sempatizan yoldaşlarımızın maddi özverisinin yanısıra çevreden kazanılan destek, parti için yaratılan maddi olanaklar "yığınlarla bağlanmanın" önemini gösterir. Partiye maddi destek sağlarken, çevremizdeki işçileri de taarruza katmak, onlara bir yandan bizlerin üstün yönlerini tanıtacak, bir yandan da, sınıf bilinci geri kesimlerin, geniş yığınların savaşımıyla tanışmalarını, bilinçlerini bir adım ilerletmelerini sağlayacaktır. Özveri Taarruzu'na her yıl daha fazla sayıda katılım olması, taarruzda işçi oranının sürekli yükselmesi bunu iyi anlatır.

Bütün bunlar da gösteriyor ki, özveri taarruzu deneyimli olmak yönünde bir *okuldur*. Biz, özveri taarruzu bilincini Bolşeviklerden aldık. Devrimin hemen sonrasında, iç savaşta yerlebir olmuş ve geri bir ülkede, sosyalizmi kurmak için Komünist Partisi tüm yığınları seferber etti. Cumartesi günlerinde ücret almadan çalışan işçi yığınları, bu çalışmalarıyla yeni kurulan devletin inşasına olağanüstü özveriyle katıldılar. Bu eylem daha sonra gelenekleşti ve "Kızıl Cumartesiler" adını aldı.

Biz de, Özveri Taarruzu ile Kızıl Cumartesiler'in Bolşevik geleneğini, Türkiye'nin işçi geleceğini yaratma savaşında yaşatıyoruz.

Partimizin devrimci harekete kazandırdığı özveri taarruzu geleneğinin bu yıl önemi daha büyüktür. Partimiz, gerçek sahibi olduğu adını resmilerden söküp alarak, kendi adından *İşçinin Sesi* takısını çıkarıp Türkiye Komünist Partisi olarak özveri taarruzuna girdi.

11. Özveri Taarruzu'nun başlangıcına denk düşen TKP'nin 67. kuruluş yıldönümü toplantısında bir konuşma yapan Yürükoğlu yoldaş, özveri taarruzuna değindi. Yoldaşımız, bu yılki özveri taarruzu ve taarruzun siyasal hedefi ile ilgili açıklamasında, geçen on yıla baktığımız zaman özveri taarruzunun bizlere katkısının paha biçilmez olduğunun özellikle dört alanda görüldüğünü belirtti. Yürükoğlu Yoldaş şöyle dedi:

"Birincisi, yığınlara örnek olmada, "gel şunu yapalım" diyorsan, en azından daha fazlasını yapmaya hazır olduğunu göstermek zorundasın.

"İkincisi, komünist kişiliğimizi geliştirmede.

"Üçüncüsü, yorulanları elemede, sararan yaprakları silkelemede,

"Dördüncüsü, partimizin bir devletin memuru olmadan, onurunu namusunu yitirmeden ya da insanlık suçları işlemeden ayakta kalabilmesinde." (67. Yıl Konuşması)

11. Özveri Taarruzu'nun hedefinin *İşçinin Sesi*'nin dağıtımını yükseltmek olması gerektiğini belirten yoldaşımız, budanmamış, uzlaşmamış görüşlerimizi yığınlara taşıyan *İşçinin Sesi*'ni 10 bin, 20 bin 30 bin dağıtarak, burjuvazinin illegalitesini işlemez duruma getirmenin, paramparça etmenin de olanaklı olduğunu söyledi.

Evet, her özveri taarruzu bizim için bir özveri ve emek eğitimidir. 11. Özveri Taarruzu da öyle oldu. Yoldaşın işaret ettiği dört alanda da taarruzun gösterdikleri oldu. Taarruzun ana hedefini, *İşçinin Sesi*'nin Türkiye'de dağıtımını artırmayı gerçekleştirmek üzere enerjiyle, coşkuyla çalışıyoruz. Her partili her sempatizan *İşçinin Sesi*'ni çoğaltma, yayma göreviyle yükümlü. Değil birkaç değil beşon, bütün fabrikalarda, makine sesinden önce *İşçinin Sesi*'ni yükseltmek için inanç, kararlılık ve enerjiyle öne atılıyoruz. Yığınları kazanacak, devrime öncülük edecek, partimiz Türkiye Komünist Partisi'ni yenilmez bir güç yapacağız! Haydi yeni taarruzlara! Haydi, özveri ve emek ürünlerini *örgütlemeye!*

Tahir Sümerler

28 Kasım, Frederik Engels'in 167. doğum yıldönümüdür.

Düşüncelerinle ¨rnek yoldaşlığınla aramızdasın!

Bu boyun eğmez savaşçı ve düşünürün, yoldaşı Marks'a karşı beslediği, koruduğu ve 39 yıl boyunca derinleşen sevgisi, onun yaşamına gösterdiği derin ilgi ve yakınlık, bugünün komünist kuşaklarına örnek olmalıdır.

28 Kasım, modern proletaryanın Marks'tan sonra en yetkin bilim adamı ve öğretmeni olan Frederik Engels'in 167. doğum yıldönümüdür. Bugün, bütün gençliğiyle, düşünceleri ve eşsiz yoldaşlığıyla aramızda yaşayan, örnek olan bu büyük devrimciyi, Marks'ın dostu ve kavga yoldaşını sevgiyle anıyoruz.

Bilimsel sosyalizmin Marks'la birlikte kurucusu olan Engels, "proletaryanın *yalnızca* acı çeken bir sınıf *olmadığını*, aslında proletaryayı dayanılmaz bir biçimde ileri iten ve sonul kurtuluşu için savaşmaya zorlayan şeyin, içinde bulunduğu utanç verici ekonomik durum olduğunu *ilk* söyleyen kişi"ydi. (Lenin)

Fabrikatör olan babasının işi gereği 1842'de İngiltere'de Manchester'e yerleşen Engels, 1844 yılında, daha önceleri mektuplaştığı Marks'la tanıştı. O tarihte Engels 24, Marks 26 yaşındaydı.

Bu tanışma, dünya işçi sınıfı açısından tarihsel dönüm noktası olan bir dostluğun, kavga içinde derinleşen bir yoldaşlık ilişkisinin başlangıcı oldu. *Marks-Engels* bu yoldaşlığın içinde doğdu. Dünya tarihinin ilk bilimsel devrimci teorisi Marksizm, Marks'ın 1883'de ölümüne dek tam 39 yıl süren bu yoldaşlıkla beslenerek yükseldi.

Engels, Marksizme birçok önemli yapıt kazandırdı. Ama, Marks'ın yanındaki yerini olanca sadeliği ile koyabilecek derecede olgunluğa sahipti. Bir mektubunda, "Marks hayatta iken, ben ikinci keman oldum" diye yazıyordu.

Bu boyun eğmez savaşçı ve düşünürün, yoldaşı Marks'a karşı beslediği, koruduğu ve 39 yıl boyunca derinleşen sevgisi, onun sağlığından kişisel yaşamına dek gösterdiği derin ilgi ve yakınlık, bugünün komünist kuşaklarına örnek olmalıdır.

Engels ve Marks'ın, yıllarca birbirlerinden uzakta yaşamalarına karşın, düşüncelerini özdeş kılabilmeleri, bu özdeşliği korumaları, çok derin bir sevgi ve bağlılığının da ürünü değil midir? Doğumunun 167. yıldönümünde Engels'i anarken, Engels'le Marks arasındaki dostluk ve yoldaşlık ilişkisini, derin sevgi ve yakınlığı kendimize örnek alalım.

Dört yanımız, burjuvazinin komünistlerin ve ayağa kalkan işçi sınıfının üzerine saldığı düşmanlarla doludur. Devrim savaşımında illegal örgütümüze daha sıkı sarılırken, yoldaşlığın gerektirdiği derin sevgi ve yakınlığı, Engels'i hatırlayarak geliştirelim.

Devrimcilerin ve gazetemizin sayesinde resmiliğin ne olduğunu öğrendim. Bunun örneğini Boran'ın cenaze töreninde gördüm.

Uzlaşmacılığın sınırı yoktur

Kendi ölülerine bile sahip çıkamayanlara, uzlaşmacı, pasif tutum takınanlara, tam da böyle bir cenaze töreni yakışır. Böyle bir partiye komünist adı değil, Türkiye Birleşik Kardeşlik Partisi adı verilmelidir.

Binlerce insanın işkenceden geçirildiği, işçi sınıfının tüm hak ve özgürlüklerinin elinden alındığı faşist bir dönem çözüldü, gitti. Bu faşist dönemden sonra, zincirlerini ilk kıran, grevde verdiği militanca mücadelesiyle işçi sınıfının sesini yükselten Netaş grevcileri oldu. Bunu birçok grev izledi. İşçi sınıfının devrimci mücadelesi yükseliyor.

Gerek *İşçinin Sesi* gazetemizden, gerekse burjuva basından izlediğimiz gibi, burjuvazi, resmiler kanalıyla (TBKP) yükselen işçi sınıfı hareketini gerçek yolundan saptırıp, bir sosyal demokrat çizgiye çekmeğe çalışıyor.

Resmiler hakkında birçok şey söylenir, konuşulurdu. Daha önceleri siyasal bilgisi olmayan bir konfeksiyon işçisi olduğum için tartışmalara katılamıyordum. Bugün ise devrimci arkadaşlarım ve yine onlar aracılığıyla elime geçen gazetemiz *İşçinin Sesi* sayesinde "resmiliğin" ne olduğunu apaçık öğrenmiş bulunuyorum. Bunun en açık ve en güzel örneğini, Behice Boran'ın cenaze töreninde gördüm. Benim bu cenaze töreninden aktarmak istediklerim "legalleşmek" sevdasıyla yanıp tutuşan resmilerin burjuvaziyle nasıl uzlaştıklarının ve kendi cenazelerine bile nasıl sahip çıktıklarının(!) gerçeğidir.

Yürüyüşün en önünde, ellerinden geldiğince sessiz bir kortej oluşturmaya çalışan resmilerin, uzlaşıcı ve pasif bir aydın gurubu yer alıyordu. Resmiler, cenaze törenine gelen çelenklerin ve cenaze arabasının, mezarlığa kadar önde gitmesini ve kortejin bunu izlemesini istediler. Ama ne varki, burjuvazi bu isteme karşı çıktı. İki tarafın saatler süren konuşmalarından sonra, gelen çelenklerin bir kamyona konup, cenaze arabasının da ardından ağır ağır gitmesinde uzlaşıldı. Ama bu da yetmedi. Siyasal polis, törene katılan binlerce insanı, üçer dörder kaldırıma tıkıştırmaya çalıştı. Aksi halde yürüyüşe izin vermeyeceğini söyledi. Binlerce insan ve bu insanların üçer, dörder guruplar halinde korteji oluşturması saatleri aldı.

Peki resmilerin tutumu ne oldu? Beklemekten usanan kalabalıktan yer yer gelen protestolar, resmilerin "aman sessiz olalım", "12 Eylül öncesine mi dönmek istiyorsunuz?", "lütfen ölüm sessizliği" gibi sözleriyle yatıştırılmak istendi. Yürüyüşün uzlaşmacı, pasif ve resmi çizgi dahilinde sonuçlanması için resmilerin görevlileri, polise iş bırakmaksızın(!) koşuşturup durdular. Tabii bu arada ortada ne cenaze arabası ne de çelenkleri taşıyan kamyon görülebildi. Çünkü onlar çoktan mezarlığa varmıştı. Kortej ise sessizlik(!) içinde mezarlığa ancak üç, dört saat sonra varabildi. Komünistlerden başka, "ölüm sessizliği"ndeki yürüyüşü düzene karşı yığınsal protestoya dönüştürmek isteyen çıkmadı.

Törene katılan binlerce insan, cenaze töreni sırasında, resmilerin burjuvaziyle uzlaşmacı tutumunu açıkça gördü. Ama bu durum yığınları şaşırtmadı. Ne de olsa bu "tören" yürüyüşü, legalite hastalığına tutulmuş TBKP taraftarı bir avuç aydınla, burjuvazinin istekleri ölçüsünde gerçekleştirilmek istenmişti. Orada bulunan binlerce işçi ve emekçinin isteğine göre değil!

İşte, resmilerin gerçek yüzü budur. Kendi ölülerine bile sahip çıkamayanlara, uzlaşmacı pasif tutum takınanlara, tam da böyle bir cenaze töreni yakışır. TBKP burjuvaziyle uzlaşmacılığı seçmiştir. Böyle uzlaşmacılık içindeki partiye Komünist adı değil, ancak Türkiye Birleşik Kardeşlik Partisi adı verilmelidir.

S.M, İstanbul

Yağcı ve şürekasının ne mal olduğu artık gün gibi açığa çıkmıştır.

Soyula soyula t flonu kalmadı!

Resmilerin "yeniden gözden geçirmek" dediği işçi sınıfı ideolojisini hepten terketmek, "yeni yaklaşım" dediği de her tür burjuvaziyle açık işbirliğidir.

Taşkın Demir

TBKP yöneticisi Nabi Yağcı, bugünlerde birçok gazete ve dergide boy gösteriyor. Demeç veriyor, ideolojik konumlarına, siyasal hedeflerine "açıklık" getirmeye çalışıyor. Burjuvaziye sesleniyor. Biz değiştik, siz de biraz değişin, hoşgörü gösterin, "bundan on yıl önceki yaklaşımlarımızla birbirimizi değerlendirmeyelim" diyor.

Yağcı, burjuvaziyle yaptığı pazarlığın sonucunda "legal"leşebilmek için o denli açık konuşuyor ve öyle "inciler döktürüyor" ki, artık soyulacak teflonu kalmadı.

Yağcı, amaçlarının legalleşmek olduğunu söylüyor. "Önemli olan politik ortam..." gibi sözlerle de önce ortamın hazırlanması gerektiğine işaret ediyor. "Ortam" dediği, aslında bir komünist partisini komünist yapan düşünce, strateji ve taktiklerden, örgütsel yapıdan, burjuvazinin kabul sınırlarına girecek biçimde uzaklaşmak, farklılaşmaktır. Yağcı da zaten aynen bunu yaptıklarını itiraf ediyor: "Geçmişe göre çok, çok farklıyız!"

Doğrudur. Yağcı ve onun liderliğinde resmiler, "farklı"dırlar. Ancak onların farklı oldukları, farklılaştıkları, çoook çoook uzaklaştıkları şey Marksizmdir, komünizmdir.

Resmiler, bu farklılaşma sürecinde çok iş başardılar(!)

Bir kez, "özellikle ideolojik alanda sekter yanlışlar"(!) yaptıklarını keşfettiler. Bu hatayı(!) telafi edebilmek için, işçi sınıfı ideolojisinden ayrılmayı seçtiler. Bunun adını da "yeniden gözden geçirmek" koydular. Benimsedikleri "yeni yaklaşım" ise, iktidarda olsun muhalefette olsun burjuvaziyle işbirliği yaklaşımıdır.

Sosyalist devleti, yani proletarya diktatörlüğünü reddedip yerine "insancıl, barışçıl" bir burjuva düzenini benimsediler.

Dış siyasette, örneğin Afganistan'da Sovyetlerin Afgan işçi sınıfını ve emekçi halkını burjuvaziyle ve dinsel gericilikle anlaşmaya, işbirliğine zorlamasını alkışlıyorlar. Burada gözden çıkarılan devrimmiş, devrim gibi bir demokratik kazanım ilerletilmeliymiş, bu Yağcı'nın sorunu değil. Afganistan'da "ulusal mutabakat"a "çok olumlu" diyor. Ters gelen bir tarafı yok.

Yağcı bir de köylü kurnazı. Resmilerin benimsediği Marksizmdışı çizgiyi, SBKP'de Gorbaçof'un işbaşına gelmesinden *önce* yarattıkları biçiminde sözler ediyor. Yani, bunlar "objektif"(!) gerçeklerdir, biz bunu, kendi aklımızla bulduk, o arada öğrendik ki SBKP de bulmuş demeye getiriyor. Kendilerinin böylece "bağımsız" bir örgüt olduğu izlenimini yaratmaya çalışıyor. Yağcı burada da utanmadan yalan söylüyor.

SBKP'nin çizgisinin, hızlanan sağa kaymayla birlikte devrimi reddeden, KP'leri burjuvaziyle işbirliği çizgisinde iş yapmaya yönelten bir çizgi olduğunu dünya alem biliyor, öğreniyor. Yağcı'ya da bu çizginin izlenmesi dikte ettirildi. Yani, SBKP bizim resmilerden öğrenmedi. Resmiler, şimdi Gorbaçof'un temsil ettiği "global" siyasetin Türkiye'deki uygulayıcısıdır. Yağcı, dünya oportünizminin Türkiye'deki uzantısından başka birşey değildir.

Yağcı'nın demeç verdiği dergilerden *Nokta*, "komünizm yeni bir kimlik ararken" diye kapak yapmış. Kendine yeni bir kimlik arayan komünizm değildir. Onun teorisi bellidir. Amaçları, hedefleri ve görevleri de bellidir. Komünistler, burjuva erkini devrimle yıkmayı, ülkeyi komünizme götürmeyi hedeflerler. Komünistlerin bilinci tam, yolu açıktır. Kimlik arayan Yağcı'dır, resmilerdir. Bayraklarını maviye çevirenler de onlardır. Bizim bayrağımız ise orak-çekiçli kızıl bayrak!

Yağcı'yla yapılan röportajlarda burjuvazi ince bir taktik yapıyor. Yağcı'nın demeç ve resimlerini, onun temsil ettiği parti olan TBKP diye değil de TKP diye veriyor. Bu arada Yürükoğlu yoldaşımızın resmini de onun yanına bir yere basıyor. İkisini "aynıymış" izlenimi verecek biçimde basmaya özen gösteriyor. Bu sahtekarlık sökmez. Yağcı Marksizmi reddeden, yasal, "saygın" modern sosyal demokrat bir hareket olmaya çabalayan TBKP'nin lideridir. Merkez organı *İşçinin Sesi* olan Türkiye Komünist Partisi ise TBKP ile hiçbir benzerliğe sahip değildir. Türkiye Komünist Partisi, burjuvaziden legalite dilenmez. O, sulandırılmamış komünist ideolojisiyle işçi sınıfının öncü partisidir. Sınıfımızı devrime götürecektir.

İşçi sınıfımızın devrim savaşımı, kendine kimlik arayan bay Yağcı'yı, Yağcı'yı ve resmi partiyi kendisine kalkan yapmaya çalışan burjuvaziyi tarihin çöplüğüne savuracaktır.

Yaşasın TKP, yaşasın devrim!

İşçi sendikaları, tekeller karşısında başarı kazanmak için, merkezi örgütlü, ortak tutuma dayalı toplu savaşım strateji ve taktikleri geliştirmek durumundadırlar

Toplu savaşım hoş geldi sefa geldi

En genel anlamıyla gurup sözleşmesi, *belli bir gurup işyerinin işvereninin (ya da işverenlerinin) sözkonusu işyerlerinde tek tek değil,* bütün gurubu içeren *bir toplu sözleşme imzalaması demektir. İşverenlerin gurup sözleşmesi istemesi garip değildir. Karşımızda düşman sınıf, sözleşmelerde toplu savaş istiyor. Biz de biliyoruz ki,* eğer hepimiz biraraya toplanırsak, *yalnızca sayımızla bile düşmanı boğabilecek güçteyiz. Hayır mı diyeceğiz?*

Çalışma yaşamında 28 işkolunun varlığı sendikal birliğin sağlanmasının önüne burjuvazinin koyduğu engellerden biridir. Üretim dalları ve ekonominin örgütlenmesi dikkate alındığında işkolu sayısının yapay olarak şişirilmiş olduğu görülür.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) adlı örgütün koyduğu işkolları sınıflandırma sistemi *bile* bu sayıyı 9'la sınırlamıştır. Kaldı ki, ILO'nun ilkeleri de, sınıflandırmaları da bir matah değildir. Bu örgütün yaptığı sınıflandırma bile çoktan çağın gerisinde kalmıştır. Yine de, bunu akılda tutarak, Türkiye'de *ILO'nun 9 işkolu artı gazetecilik işkolu* üzerinden bir sendikal örgütlenmeye gidildiğini düşünelim. Bu durumda şöyle bir tablo ortaya çıkacaktır: *(Tablo I)*

Tablo I, Çalışma Bakanlığı'nın verilerindeki yanlış payını nedeniyle, kesin bir tablo değildir. Kabaca, işkolundaki *en az* işçi sayısı ile sendikalı *en az* işçi sayısını veriyor.

Bütün eksikliklerine karşın tablodan yansıyanlar, işçi sınıfının neden işkollarının sayısının azaltılması yönündeki girişimlere karşı *olmayacağını* gösteriyor.

Bir kez, işkolları sayısının ILO sınıflandırmasına göre azaltılması *bile*, bugün 28 ayrı işkoluna dağılmış işçileri birleştirici etki yapacaktır.

Bugün ayrı işkollarına bölünmüş olan maden çıkarma ve petrol/doğal gaz çıkarma işçileri tek bir işkolunda birleşeceklerdir.

İmalat endüstrisi işkolu ekonominin belirleyici işkolu olacaktır. Bu işkolunda, gıda, şeker, dokuma, deri, ağaç, kağıt, basın-yayın, petrol-kimya-lastik, çimento-toprak-cam, metal ve gemi yapım sektörlerinde çalışan yüzbinlerce işçi toplanacaktır. Bu sektörlerin birbiri için hammadde ve ara ürün sağlıyor olması, ayrıca önemlidir.

Toptan-perakende ticaret ve eğlence yerleri — otel işçileri tek bir işkolunda toplanacak, ulaştırma, haberleşme ve depolama işçileri de biraraya gelecektir.

Genel hizmetler, sağlık, eğitim, kültür işçilerinin biraraya geleceği yeni işkolu, bugün dağınık ve grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarından yoksun tutulan onbinlerce emekçinin sendikal haklar için savaşımı yükseltmesinde rol oynayacaktır.

Son çözümlemede, işkollarının sayısının azaltılması kısa ve uzun erimde işçi sınıfının yoğunlaşmasının gerçek yaşama daha dolaysız yansımasını getirecektir. Sendikal örgütlenmeyi kolaylaştıracak, hızlandıracaktır. Sınıf savaşımını daha çetinleştirecek, üst düzeylere sıçratacaktır. En önemlisi, ekonomik-demokratik haklar için verilen savaşımın aslında siyasal bir savaşım olduğunu işçi sınıfının bilincinde bağlamayı kolaylaştıracaktır.

İşçi sınıfının bu ölçülerde yoğunlaşması ve sendikal birliğini sağlaması, burjuvaziyi korkutur.

TABLO I

İşkolu nosu	İşkolu	Sendikalı işçi sayısı*	İşkolunda işçi sayısı**
01	Tarım, ormancılık ve balıkçılık (01***)	90 bin	1,5 milyon
02	Madencilik ve taş ocakçılığı (02, 03)	150 bin	204 bin
03	İmalat (03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 12, 13, 14, 26****)	960 bin	1,435 milyon
04	Elektrik, gaz ve su (16)	110 bin	130 bin
05	İnşaat ve bayındırlık (15)	145 bin	1 milyon
06	Toptan-perakende ticaret otel-lokanta (17, 25, 26****)	90 bin	407 bin
07	Ulaştırma, haberleşme ve depolama (18, 19, 20, 21, 22, 23)	76 bin	156 bin
08	Mali kuruluşlar ve sigortalar (11)	68 bin	70 bin
09	Toplum hizmetleri, sosyal ve kişisel hizmetler (24, 28)	160 bin	173 bin
10	Gazetecilik (27)	4 bin	10 bin
	TOPLAM	1,623 milyon	5,085 milyon

* *Bu sütundaki sayılar, sendika üye sayılarının kabaca biraraya getirilmesiyle oluşan* en düşük *sendikalı işçi sayısı tahminidir. Çalışma Bakanlığı'nın 17 Temmuz 1987 tarihli verileri temel alınarak hazırlanmıştır. Burada henüz sendikalılaşmamış işçiler, sigortasız işçiler, memur statüsünde çalıştırılan yüzbinlerce emekçi, sözleşmeli statüye geçirilen işçiler yer almıyor.*

** *Bu sütundaki sayılar, Emine Engin yoldaşımızın hazırladığı* En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok *başlıklı araştırmasında ortaya çıkan, Çalışma Bakanlığı'nın hile hurdalarına göz yummakla birlikte, işkollarındaki işçi sayısını kabaca gösteren sayılardır.*

****Parantez içindeki rakamlar, bugünkü işkollarının yukarıdaki sınıflandırmada nerelerde yer alabileceğini gösteriyor.*

**** *Milli savunma işkolundaki işçilerin ağırlıklı olarak 03 ve 06 no'lu işkollarında toplanacağı varsayıldı.*

Bu nedenle, o, işkollarının sayısını azaltma planlarıyla gelirken, aslında güçlü sendikaları bölüp parçalamayı, sınıfın dikkatini yeniden örgütlenme ve yeni duruma uyum yapma gibi sorunlara çekmeyi hedefleyen bir taktik izlemeye çalışıyor.

Ama bu oyunu kimse yutmuyor. Ayrıca, işçi sınıfı, işkollarının sayısının azaltılmasına *karşı değildir.* Kendini her yeni duruma uyarlamaya da yetenekli olduğunu defalarca göstermiştir.

Gurup sözleşmeleri konusu da aynı mantıkla ele alınabilecek bir konudur.

Gurup sözleşmeleri için ortak, eşgüdümlü savaşım gerekir

Devlet tekelci kapitalizmi geliştikçe, ülke ekonomisinde tekellerin önemi artmakta. Tekeller yaşamın toplu iğneden turizme dek bütün alanlarına el atıyorlar. Yurtdışına yayılarak "çokuluslu" şirketlere dönüşüyorlar. Koç Holding, Sabancı Holding, OYAK, vb. bunların günlük yaşamda çok duyduğumuz birkaç örneğidir.

Bu el atma, tekel merkez komitesi diyebileceğimiz şirket yönetim kurullarında alınan kararlarla, küçüklerin yutulması ve holdinge katılmasıyla tek elden örgütlenerek yürüyen bir süreçtir.

Küçük işletme, yan endüstri denilen *tekeldışı* kuruluşlar da, aslında, giderek artan oranda tekellerin bir uzantısı, onların taban örgütü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gelişme, en güzel yansımasını, TİSK'in, ona bağlı özel ve devlet işveren sendikalarının üye sayısının ve gücünün artmasında bulur. İşverenlerin hemen hemen bütün işkollarında "gurup sözleşmesi" önerisiyle işçilerin karşısına çıkması da bu nedenle garip değildir.

İğneden ipliğe dek üretim yapan bir tekel demek, birçok işkolunda ortak tutum geliştiren, tek merkezden karar alan bir mekanizma demektir. Bu ortamda, bir tekel, birçok işyerinde birden fazla sendikanın karşısına ayrı ayrı çıkabildiği gibi, işveren sendikasının çatısı altında birden fazla tekel, aynı işkolunda bir tek işçi sendikasının karşısına dikilebilmektedir.

İşletme sözleşmeleri ve sendikalar

Birçok işkolunda birden üretim yapan ve bu alanlarda kendisi tek elden karar alabilecek bir mekanizmayken, ayrı ayrı işçi sendikalarıyla ayrı ayrı görüşmelerde bulunan bir tekel düşünün. Tek tek sendikaların bu tekel karşısında başarı kazanabilmeleri, tekel karşısında eşgüdümlü, ortak tutum almalarıyla olanaklıdır. Son yıllarda Avrupa'da çok sık karşılaşılan bu durum, birden fazla sendikanın o tekele ait bütün işyerlerini içine alan "işletme sözleşmeleri" imzalamasını getirdi. Örneğin Hollanda tekeli Ünilever'e karşı sendikalar biraraya gelerek toplu bir sözleşme hazırlamak durumunda kaldılar. Sendikalar, yeni durumda yeni stratejiler, yeni taktikler benimsemek gereğiyle karşı karşıyaydılar. Çünkü tek bir sendika tekel karşısında güçsüz kalıyordu.

Yaşam, Türkiye'de de, birden fazla sendikanın tek bir işveren karşısında, dev işletmeler temelinde toplu sözleşme masasına oturmasını, onbinlerce işçiyi kapsayan koca işletme sözleşmeleri (bir tür gurup sözleşmesi) için hazırlık yapmayı, toplu sözleşmeler ve grev savaşımı için daha merkezi, eşgüdümlü çalışma zorunluluklarını getiriyor.

Türkiye'de de, örneğin Koç Holding gibi dev bir kuruluşun birçok işyerinde, işçilerin üye olduğu sendikalar, bu tekel için tek bir işletme sözleşmesi yapmak üzere yola çıkarlarsa, kendi aralarında eşgüdümün, ortak tutumun, ortak savaşımın önü açılmış olur.

Öte yandan, bu bile yetersizdir. Örneğin Migros grevindeki işçilerin savaşımı, İsviçre'de, ya da Fransa'da yine Migros işyerlerinde çalışan işçilerin örgütlü aktif dayanışma eylemleri ile desteklenseydi şimdikinden çok daha güçlü bir savaşım ortaya konabilirdi.

Emperyalizm dünyayı o denli uluslararasılaştırmıştır ki, bugün gerçek bir *dünya işçi sınıfından* söz edebiliriz. Türkiye işçi sınıfı, kapitalist-emperyalist sistemin dünya pazarında ördüğü milyonlarca görünmez ağlarla, dünya işçi sınıfına somut olarak bağlanmıştır. Türkiye'deki sınıf savaşımı dünya işçi sınıfının öteki ülkelerdeki savaşımından ayrı düşünülemez. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfının neden yurtsever değil de *enternasyonalist* olduğunun somut bir ifadesidir.

Gurup sözleşmeleri karşısında sendikaların tutumu

Biliyoruz ki, eşit işe eşit ücret gerekir ve işyerinin küçük ya da büyük olması *aynı iş için aynı ücreti* istemeye engel değildir. Gurup sözleşmeleri böyle bir savaşımın yolunu açar.

Öte yandan, toplu savaşım tek tek işyerlerinin işçilerini, çıkarlarının koca bir sınıfın çıkarları olduğunu kavramaya daha çok yöneltir. Gurup sözleşmeleri bu olanağı yaratır.

Ve yine biliyoruz ki, toplu savaşım, bütün bir işkolunun, öteki işkollarının işçilerinin aktif, militan ve yığınsal dayanışması, örgütlerarası eşgüdüm ve ortak tutum olmadan olanaklı değildir. Toplu savaşım aynı zamanda sınıfın tek bir yürek tek bir yumruk gibi vurmayı öğrenmesinde izlenecek yoldur. İşçi sınıfının öteki tüm ezilen sınıf ve katmanların öncüsü ve sözcüsü olarak öne atılmasının yoludur. Ne yapacağız, hayır mı diyeceğiz?

Elbette, demokrasi savaşımının öncülüğüne soyunmuş işçi sınıfı, gurup sözleşmesine de karşı çıkmayacaktır. Zaten, ısrarla yanlış konumlardan "gurup sözleşmesine hayır" diye direten, ama bu arada adıyla sanıyla gurup sözleşmesi imzalamış bir sendika dışında gurup sözleşmesine karşı çıkan da yoktur.

Gurup sözleşmesine karşı çıkanlar, işverenlerin "dayattığı" ilkeleri karşı çıkışlarının gerekçesi olarak getiriyorlar.

Burjuvazi düşman sınıftır. Bu nedenle, gurup sözleşmesi önerisiyle gelirken, elbette işçi dostu öneriler getirmeyecektir. Kendi koşullarını işçilere "dayatmak" için bütün kozlarını kullanmak isteyecektir. MESS ilkeleri, TİSK ilkeleri diye ağızlarda sakız edilen budur.

Sözleşme görüşmelerinde hangi tarafın iradesinin kabul edileceği, işçi sendikasının savaşıma nasıl çıktığıyla bağlıdır. Dolayısıyla, işçi sınıfımız, merkezi örgütlenmiş düşmana karşı yine merkezi örgütlü bir savaşım verecektir. O, gurup sözleşmesine evet, işverenlerin "ilkelerine" hayır, diyecektir. Savaşıma dalacaktır. Ancak güçlü, militan ve yığınsal bir savaşım sonunda TİSK ilkeleri denilen paçavralar, burjuvazinin suratına fırlatıp atılabilir. İşte Deri-İş'in sözleşmesi, en güzel en yeni örnek!

Gurup sözleşmesine karşı çıkmak, toplumun çarklarının 15-20 yıl önceki gibi dönmesini istemek olur. Son 20 yılda devlet tekelci kapitalizmi büyük ilerleme sağladı. Finans-kapital, devleti ele geçirdi. Tekellerin ülke ekonomisinde ezici bir ağırlıkları var. Sendikalar da ilerledi. 700 küsur sendikadan 80'e indiler.

Karşımızda TİSK, MESS, KİP-LAS, vb. var ama, bu yanda da sendikal birliğin pekiştirildiği dev bir Türk-İş var. En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok! Siyasal planda da sınıfın öncüsü TKP serpilip gelişiyor. Toplu savaşım hoş geldi sefa geldi!

İşkollarının sayısının azaltılmasına evet! Dev, merkezi, "süper" sendikalara evet! Sendikalararası eşgüdüm ve ortak tutuma, gurup sözleşmesine evet!

Salih Can

Dört aydan uzun süren Kazlıçeşme grevi üstün başarılı bir sözleşmeyle sona erdi. İşçiler, greve çıkarken öne sürdükleri isteklerin hemen hemen hepsini aldılar!

Yasaları deldik d g çtik!

Kemal Yıldıran — İstanbul

30 Haziran'da başlayan Deri-İş Kazlıçeşme grevi 129 gün sonra bitti. Greve çıkarken, işverenlerden gelen "lokavt" saldırısını tüm anlamıyla geri püskürtmüşlerdi. Hiç kimseden "izin almadan" yaptıkları yığınsal yürüyüşle, işçi sınıfının 15-16 Haziranlardan hiç de uzakta olmadığını göstermişlerdi. Grevi militan biçimde yürüten işçiler, polisin ve mülki amirlerin türlü çeşitli baskılarına boyun eğmemişlerdi. İşverenlerin grev kırma çabaları da, "kafaları kırılarak" etkisiz hale getirilmişti.

Grevde dayanışmanın güzel örnekleri yaşandı. Özellikle yaz aylarında, tüm sendikaların "gıda dayanışması" grevci deri işçileri kadar Kazlıçeşme esnaflarının da "takdirlerini" kazandı. Semt pazarının kurulu olduğu günlerde, pazarcılar da birer ikişer kiloluk ek dayanışmada bulundular.

Deri işçilerinin kararlı tutumu, grevi, kazanımlar yolunda ilerleten en önemli etken oldu. İşçilerin birliği karşısında işverenlerin arasında çözülmeler başladı. Bunun üzerine işveren sendikası lokavtı kaldırmak zorunda kaldı.

Bu sefer de "grev kırma" çalışmalarıyla işverenler arasında birliği sağlama yolu seçildi. Bu eylemin başını çeken Koşar Deri'nin sahibi, işçilerin elinden "koşarak da" kurtulamadı. Beyin sarsıntısı geçirdiğini belirterek, ev istirahatine çekildi. Aklı başına gelen işverenler, Deri-İş Sendikasının yolunu tutmaktan başka yol kalmadığını görerek yeniden görüşme masasına oturdular.

Görüşmeler aralıksız devam etti. Deri işçileri kararlı tutumlarını görüşme masasında da sürdürdüler. Sürekli işverenlerle ilişkide olmak, sendikacıları "rehavete" sürüklemedi. Kazlıçeşmedeki direngen hava neyse, Aksaray'daki sendika merkezinde esen hava o idi. 129 günlük mücadelenin sonunda bir anlaşma oldu. Ama bu, patronların istediği türden bir "uzlaşma" olmadı. Greve çıkarken öne çıkartılan istemler nelerse onların tamamına yakınında adımlar atıldı.

Sözleşmenin ekonomik yönü de çok önemlidir. Ama, Türkiye gibi, enflasyonun çok yüksek olduğu bir ülkede, işçilerin parasal artışlarla fiyat artışlarını yakalamaları, yakalasalar bile onu korumaları olanaklı değildir. Yine de, önemli kazanımların yolu açılmıştır diyebiliriz. 12 Eylül'ün getirdiği bir kısıtlamanın daha kelepçeleri kırılmıştır.

Faşist darbenin ilk saldırdığı işçi hakları arasında bulunan, ikramiye kısıtlaması, Kazlıçeşme'de *delindi*. Yasal sınır olarak dört olan ikramiye adedi, bu sözleşme ile beşe çıkarıldı.

Dört ikramiyenin üzerine çıkmanın özel bir önemi vardır. 12 Eylül öncesinde, sendikal mücadelenin geliştiği işyerleri ve sendikalarda 6 ikramiye genelgeçer bir uygulama haline gelmişti. Bu nedenle faşist cuntanın ilk işlerinden biri, bunu yasaklama yoluna gitmek olmuştu. Deri-İş sözleşmesiyle atılan adım faşizmin geride bıraktığı yaptırımlara karşı kazanılmış bir zafer olarak alınmalıdır.

İkramiyelere ve sosyal yardımlara değinirken, önemli bir noktayı açmak gerekir, Deri-İş de içinde bütün sendikaların imzaladıkları sözleşmelerin hepsinde, a) ücretlere (nakdi ücretlere), b) ikramiye ve sosyal yardımlarla, bazı ayni ödemelere ilişkin maddeler var. İşçi, işverenden işgücünün tüm değerini ister. Bunu da ayni değil nakdi ödeme biçiminde, *ücret* olarak ister. Sözleşmelerde yer alan ikramiye, evlenme, ölüm, doğum vb. yardımı gibi yan ödemeler, ya da ayakkabı, sabun, vb. ayni ödemeler, işçi hareketine "1950 sendikacılığı"ndan mirastır. Kaldı ki çoğu, işçinin yaşamı boyunca bir kez kullanabileceği ya da hiç kullanamayacağı "hak"lardır. Üstelik, işveren, bu tür "hak"ları veriyor(!) görünürken bir de işçisini giydirip kuşatan "baba" imajı kazanmaktadır. Bu doğru değildir. Türkiye işçi sınıfının savaşımı artık bu düzeyi aşmalıdır. Sendikalar, işçinin işgücünün değerini nakit bir para, *ücrete* yansıyan bir ödeme olarak istemelidirler. Bu, patronların "baba" imajını parçalayıp atacak, sınıf çelişkilerini çok daha belirgin olarak ortaya çıkacaktır. İşgücünün değeri dolayısız olarak ücrete yansımalı, ücret olarak ödenmesi istenmelidir.

Elbette, bu istem için verilecek savaşım, işçinin sigorta pirimini işverenin ödemesi savaşımıyla birlikte yürütülmelidir. Gelecek sözleşmelerde bu bakış açısının tartışılması yararlı olacaktır.

Kilit madde: disiplin kurulu

Deri-İş'in bu sözleşmede attığı en önemli adım, disiplin kuruluna ilişkindir. Şu anda sürmekte olan pek çok grevde bu madde grevin kilit maddesidir. Deri işçilerinin açtıkları bu yol diğer grevciler için önemli kazanım olmuştur. Çünkü pekçok işveren sıkışınca "ben kabul ederim ama ilk olmak istemiyorum" diyordu. Bu konuda "ilk olma şerefi" deri işverenlerine "nasip" oldu.

12 Eylül sonrası dönemde işçilerin savaşımında hedef maddesi haline gelen bu maddede, Deri-İş sözleşmesiyle önemli bir adım atılmıştır. İlk kez Netaş grevinde ortaya atılan, işyeri disiplin kurulu maddesi önerisinde, işçilerin de işveren gibi eşit koşullarda disiplin kurulunda temsili öngörülüyordu. Kurul başkanlığının dönüşümlü olarak, bir işçilerde, bir işverenlerde olması, Deri-İş sözleşmesinde maddeleşmiştir. Bu çok önemli bir başarıdır.

Sözleşmenin bitiriliş biçimi de sürdürülen mücadelenin şanına yakışır biçimde oldu. Sendika merkezinde anlaşma sağlanınca, sendikacılar masadan kalkıp Kazlıçeşme'ye gittiler. Grevcilerle toplantı yapıldı. Anlaşmaya varılan noktalar işçilere anlatıldı. İşçilerin "olur"u alındıktan sonra, Aksaray'a dönülüp sözleşme protokolü imzalandı. (Tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesini kimselere bırakmayan, bazı bağımsız sendika yöneticilerinin, bu Türk-İş sendikasından alacakları epeyce ders olmalı!)

Kazlıçeşme grevinin ortaya koyduğu bir başka gerçek de şudur: Sendikal birlik, yeni yeni tabelalarla oluşmayacak. O yalnızca "militan eylem" temelinde ve Türk-İş çatısı altında sağlanacaktır. Kazlıçeşme'deki militanlığı, alıp ayrı bir "dükkan"a taşımak yerine, tüm konfederasyon tabanına yaymak, en doğru devrimci çalışma perspektifidir. Bu kolay değildir. Ama grevlerin böylesine yaygınlaştığı bir ortamda eskisine oranla epeyce yol alındığı da yadsınmamalıdır. Bugün devam eden yığınsal grevlerin tamamına yakını Türk-İş sendikalarınca sürdürülmektedir.

Yazın kavurucu sıcaklarında başlayıp, kışın dondurucu soğuklarına kadar süren 129 günlük Kazlıçeşme deri işçilerinin grevi, işçi sınıfı hareketini daha ileri noktalara taşımıştır. Şimdi bu noktalardan da öteye, yeni mücadelelerle gidebilecek silahları geliştirmek zorundayız. Bunların başında da Türk-İş'te militan sendikal birliği pekiştirmek geliyor. Gözümüzü "cılız" bağımsız sendikalardan militan Türk-İş sendikalarına doğru çevirmeliyiz. Ayrı bağımsız sendikaların daha fazla yalnız kalmasının önüne geçerek, onların mücadeleci deri, nakliye, Migros işçilerinin yanlarında ve omuz başlarında Türk-İş'te birliğini sağlamalıyız.

Grevler ve gösteriler, burjuvaziyi telaşlandırıyor. Burjuvazi resmileri yardıma çağırmayıp da ne yapsın?

Her yanda kavganın coşkusu var!

Düşünün ki, bu yıl içinde greve çıkan işçi sayısı daha 30 bine ulaşmamıştır. Ama, ekim ayı sonunda, grevlerde yitirilen işgünü sayısı *1,5 milyon işgününü aşmıştır.* Bu rakamın yıl sonunda 2 milyon işgününe varacağı söyleniyor. Bu rakam, devrimci durumda, 1977 yılında 1 milyon 397 bin 124 gündü. Yaklaşan zorlu kavgayı varın siz düşünün!

TİSK yöneticilerinden Kubilay Atasayar, *Hürriyet*'e demeç vermiş. "Grevlerin amacının işverene zarar vermek olduğunu, grevlerin topluma da zarar verdiğini, greve çıkılmadan da 'sorunların halledilebileceğini" söylüyor. Atasayar, çözüm yolu olarak şunu öneriyor:

> "Türk-İş yeterli etkinliğe ulaşabilse, üst düzeyde görüşmelerle anlaşmaya varılabilir, uzlaşma sağlanabilir." (*Hürriyet*, 10 Kasım 1987)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu genel başkanı Şevket Yılmaz ise aynı konuda şöyle konuşuyor.

> "Ayakkabı ayağı sıkınca giyilmesi zor oluyor. İşçiler ayakkabının genişletilmesine karar verdiler. Herkes mutfağın sıkıntısını biliyor... İşçi eziliyor. Bu nedenle grevlerde de artış olacaktır."

Elbette, grevlerde de, gösteri ve protestolarda da artış olacaktır. Ortam daha şimdiden ısınmıştır. Ekim ayı sonunda, grevlerde yitirilen işgünü sayısı *1,5 milyon işgününü aşmıştır.* Bu rakamın yıl sonunda 2 milyon işgününe varacağı söyleniyor.

Hürriyet'in verdiği bilgiye göre, devrimci durumun en yüksek döneminde, 1977 yılında grevlerde yitirilen işgünü sayısı *1 milyon 397 bin 124 gündü.* Düşünün ki, 1987'de greve çıkan işçi sayısı daha 30 bine ulaşmamıştır. Daha devrimci durum yokken, devrimci dalga bütün "haşmetiyle" burjuvazinin tepesine çökmemişken, sınıf savaşı *bu* düzeydedir. Yaklaşan zorlu kavgayı varın siz düşünün! Burjuvazi sızlanmasın da, sosyal demokrasiden TBKP resmilerine dek setleri, engelleri hazırlama telaşına düşmesin de ne yapsın?

İşverenler, 4 ay süren Deri-İş grevinin başarısından epeyi ürktüler. Daha sözleşmenin mürekkebi kurumadan öncü işçileri işten çıkarmaya çabalamaları bunu gösteriyor. Militan deri işçileri buna izin vermeyecek, işverenin bu girişimini geri teptireceklerdir. Kavgalarında yalnız değiller. Koca işçi sınıfının yüreği onlarla birlikte çarpıyor.

Basın işçilerinin DMO grevi de, uluslararası destek alarak sürüyor. Kasım ayı içinde, İngiltere'nin iki büyük sendikası, 30 bin üyeli NUJ (Ulusal Gazeteciler Sendikası) ve 130 bin üyeli NGA (Ulusal Basın İşçileri Sendikası) DMO grevcileri ile dayanışmalarını dile getirdiler. Yolladıkları mesajlarda DMO'daki basın işçilerinin modern makineler kullanılmasına karşı iş güvencesinin olmamasını, asgari ücretin altında bir ücret düzeyinde çalıştırılmalarını protesto ettiler. DMO işçileriyle dayanışma daha da yükselecektir.

Migros ve Tümtis grevleri, işverenlerin ve polisin provokasyonlarına karşın başarıyla sürüyor. Polis, grevcileri sindirme çabası içinde, Migros işçilerinin toplu sözleşme görüşmelerine kadar giriyor. İşçileri grevi sona erdirmeye zorluyor. Ama bu gözdağı vermeler, inançlı ve kararlı Migros işçisinin savaşım azmini daha da körüklüyor.

Migros grevi 4. ayına girerken, grevdeki nakliye ve ambar işçileri işveren cephesini kararlı savaşımlarıyla çözdüler. Van-Muş ve Günaydın nakliye ambarlarında işverenler işçinin kollektif gücü karşısında pes ettiler, sözleşme imzaladılar. Bu, Tümtis grevcilerinin savaşım inancını ve kararlığını daha da güçlendirdi.

Kimya, metal sektörlerinde de yeni grevler başladı. Atom Kimya'da Özgıda-İş üyesi 80 işçi greve çıktı. II. boğaz köprüsü inşaatında işçilerin yasaları delip geçen eylemleri durmadı. 9 Kasım'da 300'ü aşkın işçi işi bıraktı. Ağır çalışma koşullarını, düşük ücret, fazla mesai, sendika temsilcilerinin işçiler tarafından seçilmesi, herkesin mesleğinde çalıştırılması gibi konularda istemleri yükselttiler. Köprü işçilerinin yasaları hiçe sayan eylemleri tüm işçi sınıfına örnek oluyor.

PTT işçileri de "sözleşmeli personel" sahtekarlığına karşı seslerini yükseltiyorlar. İşçiler 1 Marlboro fiyatına 1,5 saat fazla mesai yapmak zorunda bırakılmalarını protesto ediyorlar.

Üç aylık gülünç sözleşmelerle çalışmaya zorlanan, hakları olmasına karşın kadroya alınmayan işçiler, 16 Kasım günü, Fatih belediyesinde iş bıraktılar. Sendika, işçilerin yasadışı eyleme geçmesinden sonra uyandı. Bu eylem, işçilerin militanlıkta sendikaların önünde gittiğinin güzel bir örneğidir.

Nursanlar Holding'in İstanbul Güngören'deki fabrikasında aralarında işyeri temsilcileri de bulunan dört arkadaşlarının işten çıkarılmasına karşı dayanışma eylemine giriştiler. Protesto için fabrika önünde toplandılar, işbaşı yapmadılar.

Bu ortamda işverenler şikayetçi olmasın da işçileri uzlaşmacılığa çekecek yollar aramasınlar da ne yapsınlar?

Çelişkilerin keskinleşmesiyle daha da patlayıcı hale gelen bu koşullarda, burjuvazinin resmileri imdada çağırması, Yağcı'ların hainliğine gereksinim duyması doğaldır. İstikrarı sağlamak, rejimi güvenceye almak onların artık iyice açığa çıkmış misyonudur.

Ama, burjuvazi hangi önlemi alırsa alsın, işçi sınıfı grevli, gösterili demokrasi savaşımını yükseltiyor! Bu kıran kırana kavgada, devrimci dalganın önünde yürüyecek olan işçi sınıfı, ülkeyi devrime götürecektir!

M. Erenler